

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Finlands nationella reformprogram 2023

Ekonomiska utsikter

Finansministeriets publikationer – 2023:30

Finansministeriets publikationer 2023:30

Finlands nationella reformprogram 2022

Finansministeriet, Helsingfors 2023

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Finansministeriet

This publication is copyrighted. You may download, display and print it for
Your own personal use. Commercial use is prohibited.

ISBN pdf: 978-952-367-234-5

ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2023 Finland

Finlands nationella reformprogram 2023

Finansministeriets publikationer 2023:30		Tema	Ekonomiska utsikter
Utgivare	Finansministeriet		
Utarbetad av	Finansministeriet		
Språk	Svenska	Sidantal	138

Referat

I enlighet med Europeiska kommissionens strategi bestäms riktlinjerna för EU:s återhämtning och ekonomiska politik av de fyra principerna för konkurrenskraftig hållbarhet: miljömässig hållbarhet, produktivitet, rättvisa och makroekonomisk stabilitet. Dessa principer styr medlemsstaternas reform- och investeringsprogram och är en del av målen i faciliteten för återhämtning och resiliens.

I Finlands återhämtnings- och resiliensplan har det ställts upp nationella mål för att stödja hållbar tillväxt. Åtgärderna i planen främjar den gröna och digitala omställningen samt utvecklingen av sysselsättningsgraden och kompetensnivån och stärker tillgången till social- och hälsovårdstjänster.

Europeiska unionens råd antar rekommendationer för medlemsländerna i syfte att styra det nationella beslutsfattandet i en riktning som främjar tillväxt och sysselsättning. Rekommendationerna för Finland 2019-2022 gäller hållbarhet i den offentliga ekonomin, social- och hälsovårdstjänster, arbetsmarknad, forskning, innovation och koldioxidnsål ekonomi, hushållens skuldsättning och bekämpning av penningtvätt.

I regeringens nationella reformprogram beskrivs regeringens åtgärder för att uppnå de nationella målen och möta EU:s rekommendationer. Det nationella reformprogrammet används vid halvårsrapporteringen om genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens, och i programmet beskrivs hur FN:s mål för hållbar utveckling har uppnåtts. Programmets uppgifter gör det möjligt att göra en detaljerad granskning av Finland på EU-nivå.

Nyckelord ekonomiska utsikter, EU, ekonomisk politik, sysselsättning, klimat, forskning och utveckling, utbildning

---

ISBN PDF 978-952-367-234-5 **ISSN PDF** 1797-9714

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-234-5>

Suomen kansallinen uudistusohjelma 2023

Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:30		Teema	Talousnäkyvät
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä	Valtiovarainministeriö		
Kieli	Ruotsi	Sivumäärä	138

Tiivistelmä

EU:n elpymisen ja talouspolitiikan suunnan määrittävät sen kasvustrategian mukaisesti kilpailukykyisen kestävyuden neljä ulottuvuutta: ympäristön kestävyys, tuottavuus, oikeudenmukaisuus ja makrotalouden vakaus. Ne ohjaavat jäsenvaltioiden uudistus- ja investointiohjelmia ja ovat osa elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteita.

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmassa on asetettu kansallisia tavoitteita kestävä kasvun tukemiseksi. Suunnitelman toimet edistävät vihreää ja digitaalista siirtymää sekä työllisyysasteen ja osaamistason kehittämistä ja vahvistavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuutta.

Euroopan unionin neuvosto hyväksyy jäsenmaille suosituksia, joilla pyritään ohjaamaan kansallista päätöksentekoa kasvua ja työllisyyttä tukevasti. Suomelle vuosina 2019-2022 annetut suositukset liittyvät julkisen talouden kestävyteen, sosiaali- ja terveyspalveluihin, työmarkkinoihin, tutkimuksen, innovoinnin ja vähähiilisen talouden investointeihin, kotitalouksien velkaantumiseen ja rahanpesun torjuntaan.

Hallituksen nyt antamassa uudistusohjelmassa kuvataan hallituksen toimia kansallisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja EU:n antamiin suosituksiin vastaamiseksi. Kansallista uudistusohjelmaa käytetään elpymis- ja palautumistukivälineen toimeenpanon puolivuotisraportoinnissa ja siinä kuvataan YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Ohjelman tiedot mahdollistavat Suomen tilanteen yksityiskohtaisen tarkastelun EU:n tasolla.

Asiasanat Talousnäkyvät, EU, talouspolitiikka, työllisyys, ilmasto, tutkimus- ja kehittämistoiminta, koulutus

ISBN PDF 978-952-367-234-5 **ISSN PDF** 1797-9714

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-234-5>

Finland's National Reform Programme 2023

Publications of the Ministry of Finance 2023:30	Subject	Economic Prospects
Publisher Ministry of Finance		
Group author Ministry of Finance	Pages	138
Language Swedish		

Abstract

According to the EU's growth strategy, the four dimensions of competitive sustainability – environmental sustainability, productivity, fairness, and macroeconomic stability – are the guiding principles of its recovery and economic policy. These dimensions guide the reform and investment programmes of Member States and form part of the objectives of the Recovery and Resilience Facility.

Finland's Recovery and Resilience Plan sets national objectives to support sustainable growth. The measures laid out in the plan will promote the green and digital transitions, promote the development of employment and skills, and improve the availability of health and social services.

The Council of the European Union adopts recommendations for Member States aimed at guiding national decision-making to ensure this supports growth and employment. The recommendations adopted for Finland in 2019-2022 relate to the sustainability of general government finances, health and social services, the labour market, investments in research, innovation and the low carbon economy, household indebtedness, and the prevention of money laundering.

The National Reform Programme now published by the Government describes the Government's measures to achieve Finland's national goals and respond to the EU's recommendations. The National Reform Programme will be used in the twice-yearly reports on the implementation of the Recovery and Resilience Facility and will describe progress on reaching the UN Sustainable Development Goals. The information in the programme will enable a detailed review of Finland's situation at the EU level.

Keywords economic outlook, EU, economic policy, employment, climate, research and development, education

---

ISBN PDF 978-952-367-234-5 **ISSN PDF** 1797-9714

URN address <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-234-5>

Innehåll

1	Inledning	7
2	Det makroekonomiska läget	10
2.1	Makroekonomiska utsikter under programperioden.....	10
2.2	Makroekonomiska effekter av strukturreformerna	13
3	Genomförande av landsspecifika rekommendationer samt politiska prioriteringar	14
3.1	Långsiktigt hållbara offentliga finanser	14
3.1.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens.....	15
3.1.2	Övriga genomförda åtgärder.....	16
3.2	Arbetsmarknaden	19
3.2.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens.....	20
3.2.2	Övriga genomförda åtgärder.....	27
3.3	Investeringar i forskning, innovationer och koldioxidsnål ekonomi samt ökad försörjningstrygghet inom energiinfrastrukturen.....	30
3.3.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens.....	31
3.3.2	Övriga genomförda åtgärder.....	34
3.4	Hushållens skuldsättning.....	40
3.4.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens.....	40
3.4.2	Övriga genomförda åtgärder.....	41
3.5	Bekämpning av penningtvätt	44
3.5.1	Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens.....	44
3.5.2	Övriga genomförda åtgärder.....	44
3.6	Genomförandet av planen för återhämtning och resiliens och kohesionspolitiska program	47
4	Framsteg i FN:s mål för hållbar utveckling (SDG)	49
5	EU-fonder	53
6	Institutionella frågor och intressentgruppers, särskilt arbetsmarknadsparternas och andra förvaltningsnivåers, delaktighet i beredningen	61
6.1	Beredning av det nationella reformprogrammet och intressentgruppernas delaktighet	61
6.2	Intressentgruppernas delaktighet i beredningen av centrala reformprojekt.....	62
	Källor	65
	Bilagetabeller	66
1.	Genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna (CeSaR).....	66
2.	Genomförandet av planen för återhämtning och resiliens (Fenix)	88
3.	Verkställandet av Europeiska pelaren för sociala rättigheter.....	114
4.	Genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling	132

1 Inledning

De senaste årens omfattande kriser, coronapandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina, har haft djupa effekter på såväl världsekonomin som Europas och Finlands ekonomi. Förändringen i omvärlden har lett till större risker i den ekonomiska utvecklingen. Den ekonomiska tillväxten i Finland stagnerade i slutet av 2022 trots att ekonomin hade börjat återhämta sig i snabb takt efter coronapandemin. En fortsatt trög ekonomisk tillväxt är att vänta, eftersom den höga inflationen och de stigande räntorna försvagar hushållens köpkraft och konsumtionen därmed minskar. Realinkomstkurvan kommer emellertid att vända uppåt redan under 2023 i och med att inflationen avtar. Enligt en oberoende prognos från finansministeriets ekonomiska avdelning uppskattas att den finska ekonomin i år ökar med 0,2 procent.

Regeringens mål att i förhållanden för en normal internationell ekonomisk utveckling, som återspeglas i den inhemska ekonomiska utvecklingen, uppnå en sysselsättningsgrad på 75 procent har understötts av den ekonomiska tillväxt som började åter 2021 och som har upprätthållit efterfrågan på arbetskraft. Sysselsättningen återhämtade sig mycket snabbt efter coronakrisen, och i slutet av 2022 var sysselsättnings- och deltagandegraden rekordhöga. Recessionen förväntas dock öka arbetslösheten under 2023, men ökningen begränsas av bristen på kunnig arbetskraft. Sysselsättningsgraden bedöms vara 73,6 procent under 2023.

På lång sikt påverkas den ekonomiska tillväxten av strukturella faktorer. I Finland försämras ekonomins tillväxtpotential på grund av att befolkningen i arbetsför ålder fortsätter att minska samtidigt som det finns en viss strukturell arbetslöshet. Den genomsnittliga arbetstiden har också fortsatt att minska, vilket förklarar den svaga tillväxtpotentialen för arbetsinsatsen på lång sikt. Vidare har den anspråkslösa utvecklingen i fråga om investeringsgraden försvagat kapitalstocken och ekonomins tillväxtpotential. Syftet med de investerings- och reformhelheter¹ som föreslås i Finlands program för hållbar tillväxt samt andra reformer som föreslås i det nationella reformprogrammet är att främja strukturella förändringar som i framtiden leder till ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar tillväxt i enlighet med regeringsprogrammet.

---

1 Statsrådet (2021b): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-840-6>

Konsekvenserna av kriget i Ukraina påverkar även Finlands offentliga finanser i och med det försämrade ekonomiska läget. Situationen för de offentliga finanserna behandlas närmare i Finlands stabilitetsprogram utarbetat med antaganden om oförändrad politik som ges ut samtidigt med det nationella reformprogrammet.

Finlands nationella reformprogram fokuserar på att rapportera om framsteg i genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna för 2019–2022. Reformprogrammet har beretts i enlighet med de riktlinjer som Europeiska kommissionen utfärdade i december 2022, och det tar också fasta på de åtgärder som presenteras i Finlands program för hållbar tillväxt. Dessutom rapporteras om EU-fondernas åtgärdshelheter, uppnåendet av FN:s mål för hållbar utveckling och genomförandet av Europeiska pelaren för sociala rättigheter.

Finlands riksdag godkände i juni 2021 en omfattande reform av social- och hälsovården. Från och med ingången av 2023 överförs ansvaret för att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendet från kommunerna och samkommunerna till 21 välfärdsområden. Helsingfors ansvarar för ordnandet av dessa tjänster inom sitt område. I kapitel 3.1. i det nationella reformprogrammet behandlas åtgärder som ingår i Finlands plan för återhämtning och resiliens och andra åtgärder för att förbättra social- och hälsovårdstjänsternas kostnadseffektivitet, bärkraft och tillgänglighet på lika villkor. I det program för social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet och tillgänglighet som regeringen startade i november 2021 har man sökt hållbara lösningar för att täcka behovet av arbetskraft inom social- och hälsovården. Den parlamentariska kommittén för social trygghet inledde våren 2020 sitt arbete för att förbereda reformen av den sociala tryggheten. Kommitténs mellanbetänkande har godkänts i januari 2023. Avsikten är att följande regering ska fortsätta med reformarbetet utgående från kommitténs förslag.

I fråga om arbetsmarknaden har statsminister Marins regering inlett och främjat reformer (kapitel 3.2). Syftet med de åtgärder som ingår i planen för återhämtning och resiliens är att stödja sysselsättningen och förstärka arbetsmarknadens funktion. Med hjälp av planen främjas även utveckling av kompetens bland annat i och med att förfaranden för utbildningsbaserad invandring görs smidigare och systemet för kontinuerligt lärande förnyas. I planen ingår förbättring av integrerade tjänster som är avsedda för arbetslösa och personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden. Förutom åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens förbereds även en överföring av arbets- och närings-tjänsterna till kommunerna. Målet är att överföringen i sin helhet ska ske under 2025. Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (servicecentret) ska främja kompetensutvecklingen hos befolkningen i arbetsför ålder och tillgången på kompetent arbetskraft. I oktober 2022 lämnades också ett förslag till riksdagen om en helhetsreform av integrationslagen.

Syftet är att som en del av den övergripande ekonomiska politiken skapa förutsättningar för långsiktiga investeringar i FoU-verksamhet, en koldioxidsnål ekonomi och övergången till en hållbar trafik samt tidigarelägga offentliga investeringsprojekt som är färdiga att genomföras och främja privata investeringar (kapitel 3.3). Finlands plan för återhämtning och resiliens innehåller åtgärder för att kompensera den eftersläpning som under det senaste årtiondet har skett inom forskning och innovationer efter det bakslag som landets IT-bransch drabbades av. Dessutom bidrar flera åtgärder i planen till genomförandet av de landsspecifika rekommendationer som gäller investeringar i den gröna omställningen. Genom flera investeringsåtgärder understöds produktionen och distributionen av ren och förnybar energi. Målet är att öka antalet investeringar som gäller hållbar trafik samt en hållbar och effektiv infrastruktur. Planen förväntas främja inte bara den digitala förändringen i Finland utan även en hållbar och effektiv infrastruktur.

Målet har varit att genom makrostabilitetspolitik bromsa bankernas kreditgivning och därigenom den privata skuldsättningsutvecklingen (kapitel 3.4). Av de nya makrotillsynsverktygen godkändes i januari 2023 ett lagstiftningspaket i syfte att begränsa hushållens skuldsättningsgrad. Lagstiftningspaketet ska träda i kraft i början av juli 2023. En viktig åtgärd när det gäller att förebygga överskuldsättning är inrättandet av ett positivt kreditupplysningsregister. Lagarna om registret stadfästes i början av juli 2022, och enligt planerna ska registret vara i användning i fråga om konsumentkrediter under våren 2024. Enligt Finlands plan för återhämtning och resiliens ska också ett centraliserat register över husbolagslån upprättas som en del av kreditregisterhelheten.

Uppdateringen av den nya nationella bedömningen av risker i anslutning till finansiering av penningtvätt och terrorism, som blev färdig i mars 2021, inleddes under 2022 (kapitel 3.5.). I samband med riskbedömningen utarbetades en handlingsplan för den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism, och det är meningen att de åtgärder som läggs fram i planen ska genomföras under 2021–2023. En betydande del av åtgärderna pågår redan. Även de åtgärder som ingår i planen för återhämtning och resiliens (P2C3) förväntas bidra till att säkerställa att ramen i kampen mot penningtvätt övervakas och genomförs på ett effektivt sätt.

Finland går i bräschen för genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling och Agenda 2030-målen (kapitel 4). Internationella jämförelser visar att Finland håller på att uppnå de mål i Agenda 2030 som gäller minskning av fattigdom, hälsa, utbildning, vatten och energi, minskning av ojämlikhet, infrastruktur och innovationer samt hållbara städer. Finlands största utmaningar gäller klimatförändringen, konsumtions- och produktionsätten och den biologiska mångfalden samt bland annat nivån på utvecklingsfinansiering. Finland har även gjort framsteg vad gäller genomförandet av Europeiska pelaren för sociala rättigheter, och åtgärder som genomförs för att främja genomförandet av pelaren ingår även i planen för återhämtning och resiliens.

Statsminister Marins regering har godkänt Finlands nationella reformprogram.

2 Det makroekonomiska läget

2.1 Makroekonomiska utsikter under programperioden

Kurvan för Finlands bruttonationalprodukt (BNP) pekade aningen nedåt under den senare hälften av 2022, och den svaga ekonomiska utvecklingen förväntas fortsätta hela vintern. Bruttonationalprodukten för 2022 förväntas ha ökat med 2,1 procent. År 2023 minskar BNP med 0,2 procent i och med att prisstegringen försvagar hushållens köpkraft och konsumtionen därmed minskar. Realinkomstkurvan kommer emellertid att vända uppåt redan under 2023 i och med att inflationen avtar. Finlands ekonomi börjar växa igen under 2024 och 2025 med 1,3 respektive 1,6 procent. Rysslands anfallskrig får långsiktiga ekonomiska konsekvenser, och ekonomin kommer inte att återgå till den tillväxtbana som tidigare förväntats.

De två första kvartalen av 2022 uppvisade en fortsatt positiv produktionstillväxt. Under den senare hälften av året minskade produktionsnivåerna inom så gott som alla branscher. Den avmattade produktionen beror i synnerhet på konsumtionsefterfrågan, och denna utveckling har skett inom såväl handeln, finansierings- och försäkringstjänsterna som byggnadsbranschen. Även industribranscherna har präglats av utmaningar med efterfrågan.

Under 2023 avmattas den ekonomiska tillväxten. Osäkerheten i Europa fortsätter och påverkar särskilt de energiintensiva branscherna såsom den kemiska industrin och energiförsörjningen. Inom exportindustrin kommer utsikterna i fråga om prisnivån att stabilisera sig, i synnerhet om en konkurrensfördel uppnås i priserna på råvaror. De mest negativa utsikterna för 2023 finns inom handeln och speciellt byggnadsbranschen, vilket återspeglar sig också inom transportsektorn och finansierings- och försäkringsverksamheten.

Under 2024 förväntas ekonomin uppnå en blygsam tillväxttakt. Fabriksindustrin återhämtar sig snabbare än den övriga ekonomin i takt med att exportmarknaden återhämtar sig. Serviceproduktionen återhämtar sig allteftersom konsumenterna återfår sitt förtroende och affärlivets tjänster följer i kölvattnet av den övriga industrin. Tillväxten inom skogsbruksproduktionen förväntas leda till att också primärproduktionen återhämtar sig snabbare. Överutbudet av bostäder kan medföra att det dröjer till 2025 innan tillväxten kommer igång inom byggnadsproduktionen.

Inflationen var under hela 2022 i genomsnitt 7,1 procent. Den allmänna prisstegringen under 2022 berodde till största delen på att priset på energi steg, men mot slutet av året steg priserna snabbt i så gott som alla produktklasser. Inflationen avmattades något under de första månaderna av 2023, men den är fortfarande mycket snabb och synnerligen omfattande. Sannolikt kommer inflationen att avmattas ytterligare under 2023, när priserna på varor och livsmedel vänder nedåt i energi- och råvaruprisernas kölvatten. De sjunkande priserna beror på att de globala flaskhalsarna inom produktionen avvecklas och transportpriserna sjunker avsevärt. Priserna stannar dock på en högre nivå än före krisen, och i synnerhet inom servicebranschen finns fortfarande ett tryck på att höja priserna.

Pris- och räntehöjningen har försämrat hushållens ekonomi. Den reella köpkraften urholkades under 2022 och följaktligen började också hushållens konsumtion minska mot slutet av året. Den största effekten av räntehöjningen kommer att synas först under 2023, och konsumtionen kommer att fortsätta att minska i början av året.

Under 2023 kommer hushållen emellertid att få det lättare. Inflationen avmattas, och lönerna och de sociala förmånerna kommer att stiga klart mer än vad vi är vana vid. Hushållens reella köpkraft stärks redan under 2023, vilket innebär att också konsumtionen kommer att öka senast 2024. Detta framgår även av konsumenternas förväntningar. De ser själva betydligt ljusare på sin ekonomi än tidigare.

Arbetsmarknaden står inför en förändring. Antalet sysselsatta har fortsatt att öka och det finns ett synnerligen stort antal lediga arbetsplatser – även i förhållande till antalet arbetslösa arbetssökande – men samtidigt har arbetslöshetssiffrorna börjat stiga. På arbetsmarknaden finns alltså mycket arbetskraft, i och med att efterfrågan på arbetskraft har lockat nya personer in i arbetslivet.

Sysselsättningen är rekordhög. Efter den mycket starka ökning i antalet sysselsatta som pågått de senaste två åren landade sysselsättningsgraden bland personer i 15–64 års ålder förra året på 73,8 procent. Det är den högsta nivån hittills under den tid som arbetskraftsundersökningar har gjorts i deras nuvarande form. Senast den var lika hög var 1990. Graden av arbetskraftsdeltagande ökade ännu mer, eftersom sysselsättningsökningen berodde på att antalet personer som återvände till arbetsmarknaden ökade i högre grad än vad arbetslösheten minskade. Mängden utfört arbete, dvs. antalet arbetstimmar, ökade inte ens hälften så mycket som antalet sysselsatta, dvs. med 0,9 procent. Den genomsnittliga arbetstiden fortsatte således att minska för femte året i rad.

Det förutses att totalproduktionen kommer att sjunka något under 2023 och att efterfrågan på arbetskraft kommer att minska, varvid antalet sysselsatta minskar med cirka en halv procent. Den stora bristen på kunnig arbetskraft får företagen att hålla fast vid sina arbetstagare, eftersom recessionen förväntas bli kortvarig. Sannolikt väljer de att ta till

permitteringar och andra flexibla arrangemang i stället för uppsägningar. Den ekonomiska återhämtningen leder till ett ökat antal sysselsatta 2024 och 2025, i synnerhet inom servicebranscherna. År 2025 stiger sysselsättningsgraden till drygt 74 procent, till viss del på grund av att befolkningen i arbetsför ålder minskar.

Den starka ökningen i sysselsättningen ledde 2022 till klart lägre arbetslöshetssiffror. Arbetslösheten sjönk dock mindre än i genomsnitt under ett så här starkt sysselsättningsläge. Recessionen förväntas öka arbetslösheten under 2023. I synnerhet leder nedgången i byggnadsbranschen till att arbetslösheten inom förädlingsbranschen ökar. Om problem med matchning och tillgång på arbetskraft i olika regioner eller yrken inte blir ett hinder för en fungerande arbetsmarknad, minskar arbetslöshetsgraden till cirka 6,5 procent 2025.

Ett stort antal nya tvååriga kollektivavtal har ingåtts inom den privata och den offentliga sektorn under 2023. Höjningarna i de ingångna avtalen ligger i år i allmänhet på en årsnivå på cirka 4,5 procent. Dessutom är löneförhöjningarna inom kommun- och välfärdssektorn högre än så, eftersom avtalen innefattar kostnader för ett lönestrukturprogram och för samordning av löner. De nominella inkomsterna ökade således med cirka 4,5 procent 2023.

Nästa år är den årliga effekten av den privata sektorns och statens avtalsförhöjningar cirka 1,5 procent, eftersom de engångsarvodena som utbetalats i år inte då längre ingår i avtalen. Inom den lokala förvaltningen kommer förhöjningarna att vara klart större även nästa år. Vidare antas löneglidningen på grund av bristen på arbetskraft bli större än i genomsnitt, cirka en procentenhet. De nominella inkomsterna förväntas således öka med närmare 4 procent 2023.

År 2025 förväntas inkomstökningen återspegla den svaga produktivitetstillväxten. Samtidigt kommer löneglidningen sannolikt att hållas på en hög nivå i och med den ekonomiska tillväxten och den förbättrade sysselsättningen och bristen på arbetskraft i olika branscher, som går hand i hand med tillväxten. De nominella inkomsterna uppskattas öka med cirka xx procent under 2025.

Underskottet för den offentliga sektorn minskade kraftigt under 2022, och den offentliga sektorn var nästan i balans. Det balanserade läget för de offentliga finanserna främjades av den starka ökningen i skatteinkomster och av att många diskretionära åtgärder avslutades.

Situationen med stärkta offentliga finanser varar inte länge. Den reala ekonomin växer inte under 2023, sysselsättningen kommer att minska, räntorna håller på att stiga och inflationens negativa effekter börjar nu synas i utgifterna. Till följd av allt detta kommer läget med de offentliga finanserna att börja försämrats. Dessutom tär de många diskretionära åtgärderna på de offentliga finanserna: bland de främsta kan nämnas de åtskilliga

beredskapsåtgärder som vidtagits på grund av Rysslands anfallskrig. En faktor bakom konjunkturerna som försvagar de offentliga finanserna strukturellt är den åldrande befolkningen.

Den makroekonomiska situationen och situationen för de offentliga finanserna i Finland beskrivs närmare i Planen för de offentliga finanserna 2024–2027, som ges ut samtidigt som denna handling, samt i Finlands stabilitetsprogram utarbetat med antaganden om oförändrad politik.

2.2 Makroekonomiska effekter av strukturreformerna

I Finlands program för hållbar tillväxt beskrivs vilka ekonomiska konsekvenser planen för återhämtning och resiliens som helhet får. Det har uppskattats att BNP kommer att öka kumulativt med 0,8 procent till följd av de inhemska åtgärder som finansieras ur faciliteten för återhämtning och resiliens under 2021–2026. Enligt uppskattningar kommer BNP-nivån i slutet av 2023 att vara 0,2 procent högre än vad den skulle vara utan faciliteten för återhämtning och resiliens. Vidare har det uppskattats att BNP-tillväxten för 2021 skulle bli knappt 0,1 procent snabbare och BNP-tillväxten för 2022 knappt 0,2 procent snabbare än utan faciliteten för återhämtning och resiliens. I Finlands program för hållbar tillväxt beskrivs att den potentiella produktionsökningen accelererar något tillfälligt allteftersom investeringarna ökar och den totala produktiviteten förbättras. Under 2026 förväntas BNP vara cirka 0,3 procent högre än utan den inverkan som faciliteten för återhämtning och resiliens har. På lång sikt antas faciliteten för återhämtning och resiliens kunna höja nivån på BNP med 0,0–0,8 procent. Den långsiktiga tillväxten kommer sannolikt att stärkas förutom av strukturreformer även av offentliga investeringar genom att kapitalstocken och produktiviteten ökar.

Många strukturreformer under regeringsperioden har siktat mot att öka utbudet av arbetskraft. Vilken effekt åtgärder som stöder en ökning av utbudet av arbetskraft har på sysselsättningen beror till stor del på hur snabbt människor reagerar på ekonomiska incitament. Därför är det svårt att göra exakta uppskattningar av åtgärdernas inverkan på sysselsättningen eller den ekonomiska tillväxten. Beräkningar har gjorts bland annat om vilka sysselsättningseffekter den nordiska modellen för arbetskraftsservice har. Den nordiska modellen för arbetskraftsservice uppskattas öka sysselsättningen med cirka 10 000 personer. Den största delen av sysselsättningseffekten hänför sig till de samtal om jobbsökning som ordnas varannan vecka i början av jobbsökningen. Dessutom uppskattas sysselsättningen öka i och med den jobbsökningsskyldighet och skärpta övervakning av jobbsökningen som modellen kräver. Helhetsuppskattningen bygger på en summering av sysselsättningseffekterna av de olika delområdena. Finansministeriet bedömer dessutom att sloandet av det system med tilläggsdagar som hittills ingått i utkomstskyddet för arbetslösa höjer sysselsättningen med cirka 7 900 personer.

3 Genomförande av landsspecifika rekommendationer samt politiska prioriteringar

3.1 Långsiktigt hållbara offentliga finanser

Rekommendation 1 (2019): säkerställa att den nominella ökningen av de offentliga grundläggande nettoutgifterna är högst 1,9 procent under 2020, vilket innebär att den årliga strukturella anpassningen är 0,5 procent i relation till BNP; förbättra social- och hälsovårdstjänsternas kostnadseffektivitet och lika tillgång till dem

Rekommendation 1 (2020): i enlighet med den allmänna undantagsklausulen vidta alla nödvändiga åtgärder för att effektivt åtgärda covid-19-pandemin samt stödja ekonomin och den därpå följande återhämtningen; så snart som de ekonomiska förhållandena tillåter det bedriva en finanspolitik som syftar till att uppnå ansvarsfulla offentliga finanser på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, och samtidigt förbättra investeringarna; lösa bristen på vårdpersonal för att stärka hälso- och sjukvårdssystemets resiliens och förbättra tillgången till social- och hälsovårdstjänster

Rekommendation 1 (2022): Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning. Lägga fram politiska förslag till reformen av den sociala tryggheten, som syftar till att öka effektiviteten i systemet för sociala förmåner, förbättra incitamenten att arbeta och även stödja de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet.

Framstegen i fråga om de rekommendationer till Finland som gäller det medelfristiga målet för de offentliga finanserna behandlas i Finlands stabilitetsprogram.

3.1.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

Finlands plan för återhämtning och resiliens innehåller åtgärder för att förbättra social- och hälsovårdstjänsternas kostnadseffektivitet och tillgången till dem (landsspecifik rekommendation 1.2 för 2019 och landsspecifik rekommendation för 2020). I pelare 4 i planen (bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet), närmare bestämt i komponent P4C1, strävar man efter att öka kostnadseffektiviteten genom pågående investeringar som i) främjar genomförandet av vårdgarantin (även inom mentalvårdstjänsterna) och avvecklar den serviceskuld som uppstått på grund av covid-19-pandemin (P4C111); ii) främjar genomförandet av vårdgarantin genom att stärka den förebyggande verksamheten och praxisen för tidig identifiering av behovet av social- och hälsovårdstjänster (P4C112); iii) stärker det kunskapsunderlag som stöder social- och hälsovårdens kostnadseffektivitet och den effektivitetsbaserade styrningen (P4C113) samt iv) strävar efter att införa serviceanpassade digitala innovationer som främjar vårdgarantin (P4C114). Beslut om statsunderstöd för genomförandet av dessa åtgärder i välfärdsområdena har meddelats i april 2022 och i december 2022. De fyra åtgärderna i pelaren ska genomföras i välfärdsområdena under 2022–2025.

Finlands plan för återhämtning och resiliens innehåller åtgärder för att förbättra social- och hälsovårdens bärkraft och tillgänglighet på lika villkor (landsspecifik rekommendation 1.2 för 2019 och landsspecifik rekommendation 1.2–3 för 2020). De omständigheter som anges i planen kompletterar social- och hälsovårdsreformen som antogs av Finlands riksdag den 23 juni 2021. I planen ingår delmålet för lagstiftningen om social- och hälsovårdsreformen (P4C1R1), som har genomförts, och de välfärdsområden som fastställs i reformen inledde sin verksamhet den 1 juli 2021. En del av de bestämmelser som ingår i reformen trädde i kraft den 1 mars 2022, då välfärdsområdesfullmäktige inledde sin verksamhet. Organiseringsansvaret för social- och hälsovårdstjänster samt räddningsväsendet övergick till välfärdsområdena den 1 januari 2023. I synnerhet förväntas åtgärder som gäller vårdgarantin förbättra tillgången till social- och hälsovården på lika villkor, eftersom syftet är att förändra modeller, erbjuda nya (bland annat digitala) lösningar, säkerställa tidig identifiering av problem och utveckla social- och hälsovårdstjänster med låg tröskel. Under den första projektperioden har man samlat in uppgifter om den regionala vård- och serviceskuldens omfattning och art samt programmets pilotåtgärder, men i april 2023 inleds programmet (P4C111) i full skala. Enligt planen är syftet att i viss omfattning avhjälpa personalbristen med hjälp av digitaliserade hälsovårdstjänster.

Enligt planen ska den ökning av studieplatser vid högskolor som planeras i samband med den tredje pelaren (sysselsättning och kompetens) minska bristen på arbetskraft också på medellång sikt. Om åtgärderna i planen genomförs framgångsrikt och så att pågående nationella åtgärder kompletteras, förväntas de för sin del förbättra tillgången till social- och hälsovårdstjänster på lika villkor och underlätta bristen på arbetskraft inom hälso- och sjukvården.

3.1.2 Övriga genomförda åtgärder

Strukturreformen av social- och hälsovården

De centrala målen för strukturreformen av social- och hälsovården (s.k. vårdreformen) är att minska skillnaderna i välfärd och hälsa, trygga likvärdiga och högklassiga social- och hälsovårdstjänster för alla finländare, främja tillgången till tjänster och förbättra deras tillgänglighet, trygga tillgången till yrkeskunnig arbetskraft, reagera på de utmaningar som samhälleliga förändringar för med sig och dämpa kostnadsökningen.

De författningar som gäller inrättande av välfärdsområden som svarar för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet antogs i riksdagen i juni 2021. I början av 2023 överförs ansvaret för att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendet från kommunerna och samkommunerna till 21 välfärdsområden. Ett undantag är Helsingfors stad, som även i fortsättningen ansvarar för att ordna social- och hälsovården och räddningsväsendet. Dessutom har HUS-sammanslutningen ett särskilt organiseringsansvar för uppgifter i anslutning till den specialiserade sjukvården inom sitt eget område.

Den regionala utvecklingen av de nuvarande aktörerna med organiseringsansvar för social- och hälsovårdstjänster understöddes med statsunderstöd under 2020–2022. Statsunderstöd används till mottagandet av organiseringsansvaret i alla välfärdsområden samt till utvecklingen och harmoniseringen av uppgiften att organisera social- och hälsovårdstjänsterna. En av vårdreformens prioriteringar har varit att utveckla basservicen, vilket har genomförts i programmet Framtidens social- och hälsocentral. Programmet har som mål att förnya verksamhetssätten inom social- och hälsovården, förbättra tillgången till tjänster och utveckla kundorienterade servicehelheter. Programmet och dess mål är kopplade till den nationella och regionala beredningen av social- och hälsovårdens strukturreform.

Personalens tillräcklighet och tillgången till arbetskraft inom social- och hälsovården har försämrats avsevärt under de senaste åren. Även coronapandemin har på många sätt påverkat både efterfrågan på och belastningen av arbetskraften inom servicebranschen. Bristen gäller nästan alla yrkesgrupper och hela landet. Utan tillräcklig och kompetent personal är det svårt att uppnå målen för vårdreformen.

I det program för social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet och tillgänglighet som regeringen startade i november 2021 har man sökt hållbara lösningar för att täcka behovet av arbetskraft inom social- och hälsovården. I den strategiska färdplanen för 2022–2027 redogörs det för det analysarbete som gjorts i programmet när det gäller personalens tillräcklighet och tillgången till arbetskraft inom social- och hälsovården. Utifrån analyserna presenteras förslag för att trygga personalens tillräcklighet och tillgången till arbetskraft. Redan under 2022–2023 genomförs mer än 40 praktiska åtgärder. I arbetet

deltar förutom social- och hälsovårdsministeriet även arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet samt finansministeriet. Även de centrala arbetsgi- var- och arbetstagarorganisationerna har deltagit i arbetet och förbundit sig till förslagen. Under 2023 intensifieras samarbetet med välfärdsområdena.

Målet att trygga en kompetent, tillräcklig och välmående vårdpersonal för att kunna möta arbetskraftsbehoven i framtiden kräver flera åtgärder för att lösa olika utmaningar samt hållbara lösningar på kort, medellång och lång sikt med beaktande av regionala skillnader.

1. Det bör säkerställas att det finns tillräckligt med utbildad social- och hälsovårdspersonal. Under regeringsperioden har utbildningen utökats med hjälp av temporära ökningsplatser för så gott som alla yrkesgrupper inom social- och hälsovården. Den största ökningen av antalet utbildningsplatser har gjorts inom vårdarbetet. Under 2023–2024 bedöms dels utbildningsbehovet på lång sikt genom att information om vårdpersonalen sammanställs med information om befolkningens servicebehov, dels vilka praktiska möjligheter det finns att öka utbildningen och personalen. Faktorer som bör beaktas i bedömningen är de minskande unga åldersklasserna och finansieringen av välfärdsområdena. Vidare bör utbildningens innehåll utvecklas framför allt för att stärka det multiprofessionella samarbetet inom social- och hälsovården. En utredning om detta har färdigställts 2022.
2. Arbetsfördelningen och uppgiftsstrukturen måste ses över. Det är viktigt att den yrkesutbildade vårdpersonalen sysselsätts med uppgifter som motsvarar utbildningen. Därför är det nödvändigt att utöka den biträdande personalen och stödtjänstpersonalen så att klient- och patientsäkerheten inte äventyras och behörighetskraven inte sänks. Ministeriet har utarbetat anvisningar om detta. Anvisningarna publiceras i början av 2023 och kompletteras med fungerande praktiska exempel.
3. Den internationella rekryteringen och den arbetsrelaterade invandringen behöver effektiviseras. Andelen utländsk arbetskraft är i nuläget 3–4 procent i många yrkesgrupper inom social- och hälsovården. Vid rundabordssamtal hösten 2021 bedömdes behovet av internationell rekrytering vara åtminstone 10 procent av det totala behovet i branschen före 2030. Statens verksamhet för att stödja internationella rekryteringar har ännu inte inletts på allvar. En smidig legaliseringsprocess och behörighetsutbildning som stöder denna är förutsättningar för att man ska kunna möta de växande behoven av internationell rekrytering. Under 2023 kommer man inom social- och hälsovårdsbranschen att utifrån en genomförandeplan som

sammanställts 2022 utveckla legaliseringsprocessen med tillhörande behörighetsutbildning för personer som avlagt en examen utanför EU/EES-länderna. Förutom att säkerställa smidiga processer kan staten producera mervärde särskilt genom att knyta bilaterala avtal med ursprungsländerna i syfte att trygga en etisk och effektiv rekrytering. Under 2023–2027 fortsätter staten att bereda och ingå bilaterala avtal om internationella rekryteringar inom social- och hälsovården. Samtidigt förbereds en utvidgning av förfarandet med information om ursprungsländer till att omfatta dessa länder. Rekommendationer om ansvarsfullhet publicerades till stöd för de internationella rekryteringarna inom social- och hälsovården i februari 2023.

4. Produktiviteten och kostnadseffektiviteten inom social- och hälsovården bör förbättras. Digitaliseringen har betraktats som en av de främsta möjligheterna när det gäller att öka produktiviteten och kostnadseffektiviteten. För att man ska kunna möta de framtida utmaningarna måste nya verksamhetsmodeller, tekniker och lösningar utvecklas. Genom olika digitala lösningar kan man utveckla effektivare tjänster och minska behovet av personal. Digitala lösningar tas fram och införs inom ramen för Finlands program för hållbar tillväxt (RRP). Att införa dessa lösningar kräver kompetens, och programmet för social- och hälsovårdspersonalens tillräcklighet och tillgänglighet 2023 innehåller åtgärder som stöder detta.
5. Vårdpersonalens arbetsförmåga och arbetshälsa bör förbättras på olika sätt. Ett program för att förbättra vårdpersonalens förutsättningar att göra ett bra arbete genomförs under 2022–2025. Programmet sträcker sig således över regeringsperioden. Målet med programmet är att skapa attraktiva arbetsplatser inom social- och hälsovården. Programmet innehåller bland annat åtgärder för att utveckla ledningen av arbetsförmågan, utveckla arbetet och öka jämställdheten på arbetsplatserna. Vidare arbetar man inom ramen för programmet för att minska psykosociala riskfaktorer och öka arbetssäkerheten, förebygga våld i arbetet samt stoppa sexuellt våld och sexuella trakasserier. Inom alla fem samarbetsområden bygger man upp en inlärnings-, utbildnings- och utvecklingshelhet i samarbete med välfärdsområdena och utgående från befintliga samarbetsnätverk. Som underlag för arbetet har fungerande praxis samlats ihop till en publikation som ges ut i början av 2023.
6. Kunskapsbasen om vårdpersonalen och prognostiseringen bör förbättras. Institutet för hälsa och välfärd utvecklar kunskapsbasen under 2023. Arbetet med att förutse arbetskrafts- och utbildningsbehov utvecklas i samarbete mellan ministerierna.

Parallellt med beredningen av strukturreformen av social- och hälsovården genomfördes en delreform av lagstiftningen om klientavgifter inom social- och hälsovården, och dessa ändringar trädde huvudsakligen i kraft i juli 2021. I enlighet med regeringsprogrammet reviderades lagstiftningen bland annat så att tjänsternas avgiftsfrihet utvidgades och skäligare avgifter infördes. Dessa ändringar främjar jämlikheten i fråga om hälsa och tillgång till vård på samma sätt som vårdreformen.

Reformen av den sociala tryggheten bereds av en parlamentarisk kommitté för social trygghet som inledde sitt arbete våren 2020. Arbetet sträcker sig över flera riksdagsperioder. I den första fasen av kommitténs arbete sammanställdes en problemorienterad lägesbild över Finlands nuvarande sociala trygghet. Ett mellanbetänkande, som summerar kommitténs arbete under den första perioden, har godkänts i januari 2023 (publiceras i mars 2023). I mellanbetänkandet lägger kommittén fram 31 förslag som de kommande regeringarna kan ta in i sina program. Förslagen gäller bland annat barns och familjers sociala trygghet, förmåner vid arbetsförmåga, utkomstskydd för arbetslösa, studier och kompetensutveckling, stöd för boende, utkomststöd, fungerande förmånsprocesser och servicestigar samt genomförande av den sociala tryggheten och digitalisering. Planen är att följande regering ska inleda de utrednings-, lagberednings- och utvecklingsprojekt som kommittén har föreslagit så att den sociala tryggheten revideras i etapper.

Vidare innehåller mellanbetänkandet riktlinjer som ska användas som grund för kommitténs arbete under den andra perioden. Kommittén fortsätter att se över den sociala trygghetens struktur och funktion med fokus på bland annat samordningen av förmåner och tjänster, förmånstagarnas delaktighet och hur den kan ökas samt utkomstskyddets ställning som det alternativ som tillämpas i sista hand inom systemet för social trygghet. Kommittén konstaterar också att reformen bör bidra till den offentliga ekonomins hållbarhet genom åtgärder som stärker sysselsättningen och befolkningens arbets- och funktionsförmåga. Detta eftersträvas i första hand genom strukturella reformer som ökar sysselsättningen, delaktigheten och systemets effektivitet. Kommitténs arbete fortsätter under följande riksdagsperiod 2023–2027 i enlighet med följande regerings beslut.

3.2 Arbetsmarknaden

Rekommendation 2 (2019): förbättra incitamenten för att ta emot arbete och utveckla kompetens och aktiv delaktighet, bland annat med välintegrerade tjänster som är riktade till arbetslösa och personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Rekommendation 2 (2020): stärka åtgärder som stöder sysselsättningen och en aktiv arbetskraftspolitik

3.2.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

Se över tjänsterna för arbetslösa och påföljderna inom utkomstskyddet för arbetslösa – den nordiska modellen för arbetskraftsservice

Den så kallade nordiska modellen för arbetskraftsservice (P3C1R1) började tillämpas i början av maj 2022. Målet med reformen är att förkorta arbetslöshetsperioderna och uppmuntra till jobbsökning. Den sysselsättningsplan som upprättas tillsammans med den arbetslösa ska innehålla en kvantitativ skyldighet att söka jobb. Dessutom ska det i planen avtalas om tjänster som stöder jobbsökningen och möjligheterna att få jobb. I reformen betonas personlig service för arbetssökande på arbets- och näringsbyrån och i de kommuner som deltar i kommunförsöket som främjar sysselsättning. Följaktligen har arbets- och näringsbyråernas och kommunernas resurser utökats betydligt.

Som en del av reformen ändrades påföljdssystemet i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa för att balansera upp den arbetslösas rättigheter och skyldigheter. I praktiken innebär detta att de ändrade påföljderna i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa är skäligare med avseende på sin varaktighet.

Den sysselsättningseffekt som eftersträvas med ändringarna är cirka 9 500 sysselsatta. Det uppskattas att målet kommer att uppfyllas till fullo från och med 2025.

Den nordiska modellen för arbetskraftsservice och utfasningen av rätten till tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa innehåller aktiverande faktorer och främjar incitament för att ta emot arbete. Lagändringen om utfasningen av rätten till tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa trädde i kraft den 1 januari 2023. Planen för återhämtning och resiliens innehåller emellertid inga åtgärder för att stödja den pågående reformen av den sociala tryggheten, främst för att det är fråga om en långsiktig reform, vars genomförande pågår under två mandatperioder för regeringen, och inga centrala politiska beslut som gäller reformens riktning är att vänta förrän 2023. Dessutom har upprättandet av inkomstregistret slutförts, vilket är viktigt för att avveckla byråkratiska fällor i situationer där sociala förmåner kombineras med arbetsinkomster.

Stöd för partiellt arbetsföra

Åtgärderna i programmet för arbetsförmåga

Enligt regeringsprogrammet genomförs programmet för arbetsförmåga i samarbete med arbets- och näringsministeriet (ANM) och social- och hälsovårdsministeriet (SHM). Programmet för arbetsförmåga inleddes 2019 och avslutas i mars 2023. Samarbetet inom ramen för programmet utförs särskilt på ministerienivå.

Arbets- och näringsministeriet fokuserar på att undanröja hindren för sysselsättning av partiellt arbetsföra, påskynda sysselsättningen och förebygga förlängd arbetslöshet. Följande sex projekt hör till arbets- och näringsministeriets ansvarsområde inom programmet för arbetsförmåga:

- antalet samordnare av arbetsförmågan vid arbets- och näringsbyråerna utökas
- matchningen mellan arbets- och näringstjänsterna och partiellt arbetsföra personer förbättras (pilotprojekten med arbets- och näringstjänster)
- verksamheten vid kompetenscentret för sociala företag inleds
- användningen av sysselsättningsvillkoret och sysselsättningskriteriet påskyndas vid offentlig upphandling
- ett statligt bolag, "Jobbkanalen Ab", grundas för att sysselsätta partiellt arbetsföra i utsatt ställning
- en modell tas fram för kunskapsbaserad ledning av stödåtgärder för sysselsättning av partiellt arbetsföra och uppföljning av resultaten (samhälleliga verkningar).

Antalet samordnare av arbetsförmågan som arbetar vid arbets- och näringsbyråerna utökas 2020–2023. Målet med tilläggsresurserna är att förbättra tjänsterna för partiellt arbetsföra så att efterfrågan på arbetskraft i allt högre grad riktar sig till partiellt arbetsföra arbetssökande. Samordnaren av arbetsförmågan har till uppgift att säkerställa att partiellt arbetsföra arbetssökande får alla sysselsättningsfrämjande tjänster oberoende av vem som ordnar servicen. Till uppgiftsbeskrivningen hör också att intensifiera arbetsgivarsamarbetet.

Pilotprojekten med arbets- och näringstjänster har gått ut på att förbättra matchningen mellan arbets- och näringstjänsterna och partiellt arbetsföra personer och att ta fram nya servicemodeller. I utvecklingsarbetet har fokus lagts i synnerhet på rekryteringstjänster och servicehelheter som bäst stöder de partiellt arbetsföras arbetsförmåga. Samtidigt söker man metoder för att stärka tillgången till och utbudet av behövlig utbildning. Man vill dessutom skapa ett tätare samarbete mellan tjänsterna för arbetssökande och tjänsterna för arbetsgivare.

Arbets- och näringsministeriets program för påskyndande av sysselsättningen genom upphandling är en del av genomförandet av regeringens program för arbetsförmågan. Ett av målen i programmet är att förbättra de partiellt arbetsföras ställning på arbetsmarknaden. Med sysselsättning genom upphandling avses att den offentliga upphandlaren i enlighet med upphandlingslagen fogar ett villkor om sysselsättning till sin anbudsfordran och sitt upphandlingsavtal. I sysselsättningsvillkoret förutsätts att den valda avtalspartnern under avtalsperioden sysselsätter personer i utsatt ställning på arbetsmarknaden enligt beställarens definition, till exempel långtidsarbetslösa, partiellt arbetsföra eller unga.

För att främja sysselsättningen av partiellt arbetsföra bildas ett nytt helt statsägt bolag med specialuppgifter, Jobbkanalen Ab. Lagen om Jobbkanalen Ab trädde i kraft sommaren 2022. Bolagets verksamhetsidé är att sälja sina partiellt arbetsföra anställdas arbetsinsats till företag och sammanslutningar. Jobbkanalen ska sysselsätta sådana partiellt arbetsföra arbetslösa som har det allra svårast att få jobb, men som vill arbeta. Genom att kombinera arbete med både offentliga tjänster och tjänster som bolaget erbjuder som arbetsgivare förbättras arbetstagarnas kompetens och arbetsmarknadsfärdigheter så att många kan komma vidare i sina karriärer och övergå till den öppna arbetsmarknaden. Bolagets uppgift är att till sina kunder sälja servicehelheter som dess partiellt arbetsföra arbetstagare producerar. Jobbkanalens kunder är företag, organisationer, offentliga samfund och hushåll som behöver arbetskraft. Arbets- och näringsministeriet svarar för bolagets ägarstyrning. Jobbkanalen Ab:s verksamhet finansieras under de första verksamhetsåren med medel ur Finlands program för hållbar tillväxt (P3C111). Dessutom fick bolaget ett årligt anslag på 10 miljoner euro i nationell finansiering (2022), och avsikten är att sysselsätta 1 000 personer med detta anslag.

Socialt företagande är ett av regeringens sätt att bygga upp en arbetsmarknad som bygger på förtroende och jämlikhet och att höja sysselsättningsgraden. För att säkerställa genomförandet av strategin beslutade regeringen att inrätta ett nätverksbaserat kompetenscenter för sociala företag. Dess syfte är att få fler sociala företag till Finland och samtidigt främja sysselsättningen bland partiellt arbetsföra.

Ett effektivt främjande av sysselsättningen kräver kunskapsbaserad ledning. Detta arbete utförs av kompetenscentret för investeringar i samhällsutveckling. Centret utvecklar modellen för effektivitetsbaserad sysselsättning under 2021 tillsammans med Helsingfors stad, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Mellersta Finland samt städerna Rovaniemi och Kemijärvi. Modellen baserar sig på kundgruppering enligt en statistisk analys. Genom grupperingen förutses kundens servicebehov och möjligheterna till sysselsättning bedöms.

Målet med programmet för arbetsförmåga, som hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, var att förbättra partiellt arbetsföra arbetslösas sysselsättningsförutsättningar, arbets- och funktionsförmåga och delaktighet i samhället genom att

1. skapa en sektorsövergripande servicehelhet där behovet av stöd för partiellt arbetsföra arbetslösa personers arbetsförmåga identifieras och där tjänsterna och servicekedjorna är kundorienterade,
2. utveckla de yrkesutbildades kompetens så att de är förtrogna med den samlade servicen till stöd för arbetsförmågan och kan utnyttja den för kundens bästa, och
3. ta fram information för samordningen av tjänster och förmåner för partiellt arbetsföra arbetslösa och som stöd för utvecklingen av lagstiftningen. Ett prioritetsområde var också att utvidga tjänsternas täckning i Finland och att kunna garantera alla personer i arbetsför ålder jämlika tjänster till stöd för arbetsförmågan.

Det ovannämnda målet eftersträvades med hjälp av fyra åtgärder:

- utveckla tjänster som stöder arbetsförmågan för framtidens social- och hälsocentraler
- stärka införandet av metoderna för stödd sysselsättning
- stärka yrkespersonalens kompetens
- producera forskningsinformation om tjänster och förmåner för arbetslösa och om samordningen av dem.

Syftet med åtgärderna var att göra tjänsterna för stöd av arbetsförmågan till en permanent del av servicesystemet så att de arbetslösas sysselsättningsprocess ska löpa smidigare än vad den gör i dagens läge.

Social- och hälsovårdsministeriet beviljade 17 miljoner euro i statsunderstöd till kommuner och samkommuner för utveckling av tjänster för stöd av partiellt arbetsföra personers arbetsförmåga och deras sysselsättning för 2021–2022. Sammanlagt 22 regionala projekt beviljades understöd. Institutet för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet stödde genomförandet av programmet.

Inom ramen för de projekt som beviljades statsunderstöd genomfördes tre åtgärdshelheter.

Den första gick ut på att göra stöd av arbetsförmågan till en del av framtidens social- och hälsocentral och bygga upp lågtröskeltjänster för stöd av arbetsförmågan. Kunden erbjuds stöd av ett multiprofessionellt expertteam och en kundansvarig person som samordnade de tjänster som kunden behövde.

I åtgärdshelheten med metoder för stödd sysselsättning infördes arbetsträning i anslutning till stödd sysselsättning som bygger på kvalitetskriterier. Genom denna metod stöddes de arbetsökande i riktning mot den öppna arbetsmarknaden. Arbetsträningen utgör en del av servicekedjan inom socialvården.

I bägge ovannämnda åtgärdshelheter integrerades social- och hälsovårdstjänster på specialnivå med tjänster som tillhandahålls av företagshälsovården och andra centrala myndigheter, såsom bland annat arbets- och näringstjänsterna och Folkpensionsanstalten.

Den tredje åtgärdshelheten gick ut på att stärka yrkespersonernas kunnande när det gäller att stödja arbetsförmågan, så att de bättre kan utnyttja multiprofessionella nätverk och servicehelheter för stöd av arbetsförmågan och samordna tjänster. Yrkespersoner som utsetts av de olika projekten deltog i utbildningar som tillhandahölls av Arbetshälsoinstitutet och yrkeshögskolorna.

Projektens verksamhet följdes upp med hjälp av Projektportföljstjänsten. Vidare producerade projekten information för Innokylä, till exempel verksamhetsmodeller och slutrapporter. Rekommendationer och generiska verksamhetsmodeller håller på att tas fram utgående från servicehelheten för stöd för arbetsförmågan. Vidare bereds en guide om stöd för arbetsförmågan som är avsedd för beslutsfattarna i de välfärdsområden som inledde sin verksamhet i början av 2023.

Måluppfyllelsen för programmet för arbetsförmåga följdes upp genom en utvärderingsundersökning som publiceras i april 2023.

Owal Groupin Oy har gjort en extern utvärdering av programmet för arbetsförmåga som helhet (ANM-SHM åtgärder). Utredningen publiceras i april 2023. Dessutom ger ministerierna ut en gemensam slutrapport i april 2023.

Utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) genomförde under 2020–2023 en innehålls- och funktionsmässig reform av de tjänster i den nationella strategin för psykisk hälsa som rehabiliterar för arbetslivet. I utvecklingsprojektets regionala

försök infördes inom ramen för stödd sysselsättning en IPS-arbetsträning, som baserar sig på evidens och kvalitetskriterier, och den genomförs som en tjänst som integreras i psykiatrisk vård och rehabilitering. Målet med IPS-utvecklingsprojektet är att

1. främja övergången till arbete och sysselsättning bland personer med psykiska störningar,
2. öka välbefinnandet och delaktigheten i samhället bland personer med psykiska störningar,
3. stärka yrkespersonernas kompetens och
4. stödja ett mer omfattande införande av IPS-verksamhetsmodellen i Finland.
Social- och hälsovårdsministeriet finansierar fem regionala IPS-försök.

Under 2022–2024 genomförs med hjälp av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens som en del av pelare 3:a finansiering av Sektorsövergripande servicehelhet för stöd för arbetsförmågan och dess investeringar. I detta ingår utvidgningar av programmet för arbetsförmågan och verksamhetsmodellen IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) (P3C112). Utlysningarna av statsunderstöd startade hösten 2022. Syftet med utvidgningen av programmet är att förbättra Finlands sysselsättningsgrad genom att stödja partiellt arbetsföra personers vägar till arbete, deras arbetsförmåga och möjligheter att stanna i arbetet samt säkerställa en riksomfattande tillgång till och kvalitet på tjänster för stöd för arbetsförmågan. Utvidgningen av IPS-utvecklingsprojektet främjar en riksomfattande användning av IPS-verksamhetsmodellen. Målet är att förbättra möjligheterna för personer med psykiska störningar och personer i psykisk rehabilitering att komma ut på arbetsmarknaden, fortsätta arbeta eller återvända till arbetsmarknaden.

Reform av det kontinuerliga lärandet

Reformen av det kontinuerliga lärandet (P3C2R1) stöder arbetslivets, företagens och samhällets tillväxtpotential och förnyelse på lång sikt samt sysselsättningen och regionernas livskraft. Dessutom förbättras utbildningsutbudet så att det bättre motsvarar behoven i arbetslivet samt servicesystemets flexibilitet och reaktionsförmåga. Målet är att brist på kompetens aldrig ska bli ett hinder för samhällets eller arbetslivets återhämtning eller för den ekonomiska tillväxten. Reformen förbättrar också förutsättningarna för underrepresenterade grupper att få arbete och skapar möjligheter för dem som arbetar i strukturomvandlingsbranscher att övergå till nya uppgifter.

Inrättandet av servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning har hört till de viktigaste delområdena i genomförandet. En av servicecentrets kärnuppgifter är att utifrån prognostiseringsdata särskilt finansiera utbildnings- och kompetenstjänster för dem som är i arbetslivet och för dem som står utanför arbetskraften. Till servicecentrets speciella styrkor jämfört med det grundläggande systemet hör att det snabbt kan rikta utbildning med en enskild utbildnings exakthet och skräddarsy utbildningar för respektive behov och vissa målgrupper.

Ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas sammanlagt 30 miljoner euro till utbildning som stöder strukturomvandlingen i arbetslivet och uppsökande verksamhet. Minst 4,5 miljoner euro av beloppet går till utbildningar som stöder digitala färdigheter och digitalisering, och minst 1,5 miljoner euro går till utbildningar som stöder grön kompetens och den gröna omställningen. Målet är att minst 7 800 personer ska delta i utbildningarna, och 1 500 av dessa ska höra till olika underrepresenterade grupper. Servicecentret ansvarar för fördelningen av finansieringen.

Med hjälp av EU:s facilitet för återhämtning och resiliens utvecklas också prognostiseringen av arbetskrafts- och kompetensbehov, identifieringen av kunnande och livslång handledning.

Stärka den multiprofessionella servicen för unga (Navigator-tjänsterna)

Målet med Navigator-kommunernas incitamentsmodell (P3C1R4) är att stärka ungdomscentrens (Navigatorernas) multiprofessionella karaktär och särskilt beakta behoven hos unga som står utanför arbetslivet och utbildningssystemet för att förbättra deras sysselsättningsmöjligheter. Genom ett tillfälligt incitament som riktas till kommunerna och välfärdsområdena strävar man efter att antingen rekrytera ny personal eller överföra resurser till Navigator-tjänsterna. På så sätt förbättras möjligheterna att möta de ungas mångsidiga behov med hjälp av kombinerade utbildnings-, hälsovårds-, socialvårds- och sysselsättningstjänster. Navigator-tjänsterna bildar en sammanslutning av organisationer, och största delen av de experter som arbetar inom tjänsterna är alltjämt tjänsteinnehavare i sina egna organisationer. Ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens riktas 6,5 miljoner euro till genomförandet av incitamentsmodellen under 2021–2024. Målet är att vid sidan av sysselsättningstjänsterna utöka den andel som går till Navigatorerna och deras utbildnings-, hälsovårds- och socialvårdstjänster från 33 procent till 60 procent före slutet av 2024.

Smidigare arbets- och utbildningsrelaterad invandring och internationella rekryteringar

Den färdplan för utbildnings- och arbetsrelaterad invandring som publicerades hösten 2021 anger målen och riktlinjerna för det långsiktiga utvecklingsarbetet fram till 2035. Det projekt för utveckling av tillståndsförfarandena som inleddes våren 2020 har fortsatt enligt planerna. För Finlands plan för återhämtning och resiliens bereddes ett förvaltningsövergripande projekt för digitalisering av invandringsprocessen. Totalt 20 miljoner euro har beviljats i finansiering för projektet, och det har genomförts framgångsrikt. Bestämmelserna om arbete och företagande i utlänningslagen (5 kap.) har reviderats som helhet, och de ändrade bestämmelserna trädde i kraft i februari 2023. Bestämmelserna om förutsättningarna för tillstånd och tillståndsförfarandet har förtydligats, och ett system för certifiering av arbetsgivare har införts. De lagändringar som stöder möjligheterna för studerande att stanna i Finland trädde i kraft den 15 april 2022. För specialister, tillväxtföretagare och deras familjemedlemmar har det i juni 2022 införts en så kallad expressfil, som innebär ett löfte om att ansökningar som uppfyller alla villkor ska behandlas inom 14 dygn. Behandlingstiden för en första ansökan om uppehållstillstånd som gäller exempelvis en specialist har utifrån 2022 års statistik i genomsnitt förkortats från 22 dygn (2020) till 9 dygn.

3.2.2 Övriga genomförda åtgärder

Reform av lagen om utkomststöd

Lagen om utkomststöd har reviderats under regeringsperioden, och ändringarna trädde i kraft i början av 2023. Syftet med reformen är att förbättra situationen för klienter inom socialvården och som befinner sig i en utsatt position som sökande av utkomststöd och förbättra deras tillgång till tjänster. Som en del av reformen beslutades att en riksomfattande delegation för utkomststödsärenden ska inrättas i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet och regionala delegationer i varje välfärdsområde, vilket förbättrar förutsättningarna för det myndighetssamarbete som genomförandet av stödet kräver.

Reformen av den sociala tryggheten

Mer information om reformen av den sociala tryggheten finns nedan på sidan 16 i denna rapport som svar på den landsspecifika rekommendationen 1/2022. De åtgärder som genomfördes i samband med reformen av den sociala tryggheten vidtogs som ett svar på den tidigare rekommendationen 2/2019.

Åtgärdsplan för att minska fattigdomen och utslagningen till 2030

Finland har satt upp ett nationellt mål som går ut på att minska antalet människor som löper risk att drabbas av fattigdom och utslagning med 100 000 till år 2030. En tredjedel av dessa ska vara barn. Finland har utarbetat en nationell åtgärdsplan² för att uppnå detta mål. I åtgärdsplanen ger man information om åtgärder som minskar fattigdom och betonar vikten av att på bred front och över förvaltningsgränserna arbeta för att minska fattigdom och utslagning. Åtgärdsplanen innehåller åtgärder som redan vidtagits, åtgärder som för närvarande bereds inom olika förvaltningsområden och rekommenderade framtida åtgärder i syfte att minska fattigdom och utslagning. I den nationella åtgärdsplanen har man samlat de indikatorer som på ett nationellt plan kan användas för att mäta fattigdom och följa upp framsteg. Under beredningen av åtgärdsplanen har man hört intressentgrupper och civilsamhällesorganisationer.

Reform av rehabiliteringssystemet

Reformen av rehabiliteringssystemet har fortsatt enligt handlingsplanen för rehabiliteringsreformen. I planen ingår åtgärder vars syfte är att öka sysselsättningen, bland annat tidig identifiering av rehabiliteringsbehovet, utveckling av rehabiliteringstjänster och perspektivet med att samordna tjänster och förmåner. Centrala resultat med tanke på sysselsättning är stöd för arbetslösa personers arbets- och funktionsförmåga och utveckling av rehabiliteringsförloppet som en del av utvecklingen av TE-tjänster. Rehabilitering har integrerats som en del av sektorsövergripande samarbete. Rehabiliteringstjänsterna utvecklas i samband med regionala projekt inom ramen för programmet Framtidens social- och hälsocentral samt vid Folkpensionsanstalten. I slutet av 2022 publicerades en guide om grunderna för hänvisande till medicinsk rehabilitering, vars syfte är att effektivisera hänvisningsprocessen.

Som en del av handlingsplanen för rehabiliteringsreformen utvecklas i ett separat projekt rehabiliteringslagstiftningen, som hör till socialförsäkringens område, enligt Sanna Marins regeringsprogram utifrån rehabiliteringskommitténs förslag. I början av 2023 trädde en lag om nya kontrollpunkter för sjukdagpenningen i kraft. I och med reformen kan rehabiliteringsbehovet identifieras mer systematiskt vid sjukdom. I början av 2023 ändrades lagstiftningen om sjukdagpenning och rehabiliteringspenning så att den bättre ska stödja en tidigare återgång till arbetet.

Rehabiliteringsreformen utvärderades i en rapport som publicerades i slutet av 2022. Rapporten innehåller också utvecklingsförslag för de kommande åren.

2 Statsrådet (2022): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9999-2>

Sysselsättnings- och företagspolitik

En av regeringens mest centrala sysselsättningsreformer, den nordiska modellen för arbetskraftsservice, infördes i maj 2022. I den nya modellen för arbetskraftsservice söker arbetssökande jobb självständigt och får allt mer individuellt stöd för sin jobsökning och i ett tidigare skede. Arbetssökande ska söka ett visst antal arbetstillfällen för att rätten till utkomstskydd för arbetslösa ska fortsätta. Reformen har beskrivits närmare tidigare i denna rapport.

De arbetslösas möjligheter att studera vid sidan av jobsökningen utan att gå miste om sin arbetslöshetsförmån har förbättrats i början av 2023. Efter ändringen betraktas studier i allt fler fall som studier i bisyssla, varvid de inte påverkar rätten till utkomstskydd för arbetslösa. Vidare underlättades behandlingen av studierelaterade ärenden i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa.

Kommunförsök med sysselsättning startade i mars 2021 i sammanlagt 25 områden och i 118 kommuner. De kommuner som deltar i försöken svarar delvis för tillhandahållandet av arbets- och närings tjänster i sitt respektive område. I försöken med sysselsättning eftersträvas starkare effektivitet i främjandet av sysselsättning genom att statens och kommunernas resurser, kompetens och tjänster samordnas. I april 2021 i halvtidsöversynen beslutade regeringen att fortsätta beredningen av överföringen av arbets- och närings tjänsterna till kommunerna. Tjänsterna överförs helt och hållet till kommunerna under 2025. För att säkerställa en smidig överföring föreskrevs i april 2022 om en fortsättning på kommunförsöken tills arbets- och närings tjänsterna överförs till kommunerna. Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (Jotpa) inledde sin verksamhet mot slutet av år 2021. Servicecentret främjar utvecklingen av kompetensen hos befolkningen i arbetsför ålder och tillgången på kompetent arbetskraft. Lagen om servicecentralen trädde i kraft den 1 september 2021. Enligt lagen samordnar och utvecklar Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning informations-, rådgivnings- och vägledningstjänster, analyserar prognostiseringsuppgifter om kompetens- och arbetskraftsbehov och stöder regionala nätverk samt finansierar utbildning och andra kompetenstjänster som riktar sig särskilt till dem som har sysselsättning eller står utanför arbetskraften och som kompletterar det övriga offentligt understödda utbildningsutbudet. För centralens bestående driftskostnader har reserverats ett årligt anslag om cirka en miljon euro. För finansieringen av utbildningarna och kompetenstjänsterna och för betalning av andra utgifter i enlighet med uppgifterna har servicecentret tillgång till sammanlagt 115,5 miljoner under 2021–2026. Av detta finansieras 35,5 miljoner euro ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Andra utvecklingsprojekt som anknyter till arbetskraftstjänsterna är reformen av lönesubventionen, inledandet av ett försök med rekryteringsstöd, höjning av sysselsättningsgraden för personer över 55 år och utveckling av lagstiftningen om sektorsövergripande tjänster. Försöket med rekryteringsstöd startade i mars 2022 och de övriga åtgärderna inleds under 2023.

Integrationspolitiken

I oktober 2022 lämnade regeringen till riksdagen ett förslag till en totalreform av integrationslagen i syfte att dels öka kommunens ansvar för främjande av integration och skapa smidigare vägar till arbetslivet, dels förbättra tillgången till service för invandrarkvinnor och andra invandrare som står utanför arbetskraften. Reformen föreslås träda i kraft i början av 2025. Invandrarnas specialbehov har beaktats, och strävan har varit att höja kompetensnivån och främja sysselsättningen även som en del av reformen av arbetskraftsservicen, kommunförsöken med sysselsättning, lönesubventionsreformen och reformen av det kontinuerliga lärandet.

3.3 Investeringar i forskning, innovationer och koldioxidsnål ekonomi samt ökad försörjningstrygghet inom energiinfrastrukturen

Rekommendation 3 (2019): inrikta den investeringsrelaterade ekonomiska politiken på forskning och innovation, en övergång till koldioxidsnål energi samt hållbara transporter, med beaktande av regionala skillnader

Rekommendation 3 (2020): vidta åtgärder för att tillföra likviditet till realekonomin, särskilt till små och medelstora företag; tidigarelägga mogna offentliga investeringsprojekt och främja privata investeringar för att stödja den ekonomiska återhämtningen; inrikta investeringarna på den gröna och digitala omställningen, särskilt ren och effektiv produktion och användning av energi, hållbar och effektiv infrastruktur samt forskning och innovation

Rekommendation 3 (2022): Minska det totala beroendet av fossila bränslen och diversifiera importen av fossila bränslen. Påskynda användningen av förnybar energi, bland annat genom att ytterligare rationalisera tillståndsförfarandena, och främja investeringar som leder till minskade koldioxidutsläpp inom industrin och transporterna, inbegripet elektrifiering av transportsektorn. Utveckla energiinfrastrukturen för att öka försörjningstryggheten.

3.3.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

Forskning och innovationer

De komponenter som anknyter till pelare 2 och 3 i planen är en del av Finlands åtgärder för att dels kompensera den eftersläpning som under det senaste årtiondet har skett inom forskning och innovationer efter det bakslag som landets IT-bransch drabbades av, dels iakttä rekommendationen om att ekonomisk politik som anknyter till investeringar ska koncentreras till forskning och innovationer (den landsspecifika rekommendationen 3.1 för 2019 och den landsspecifika rekommendationen 3.6 för 2020). Komponent P3C3 går ut på att stärka investeringar i forskning som främjar stävjandet av och anpassningen till klimatförändringen, samarbetsfrämjande verksamhet samt forsknings- och innovationsinfrastrukturer. Investeringarna genomförs via Finlands Akademi och Business Finland.

Komponent P3C4 i planen erbjuder likviditet för den reala ekonomin, särskilt för små och medelstora företag, och främjar privata investeringar för att påskynda den ekonomiska återhämtningen (landsspecifika rekommendationer 3.1 och 3.3 för 2020). De stödsystem som har planerats i denna komponent stöder i stor omfattning utvecklingen av små och medelstora företag, innovationsverksamhet och investeringar som behövs för att genomföra en grön omställning och digital förändring särskilt inom sektorerna för ren och effektiv energiproduktion och -förbrukning, hållbar och effektiv infrastruktur samt forskning och innovationer. Åtgärderna omfattar delvis även tidigareläggande av offentliga investeringsprojekt som är färdiga att genomföras (den landsspecifika rekommendationen 3.2 för 2020) och koncentration av investeringar på en hållbar och effektiv infrastruktur.

I komponent P2C2 främjar Finland en digital förändring genom att finansiera tillämplig FUI-verksamhet och därtill knuten stödinфраstruktur, dvs. testmiljöer och försöksplatser för mikroelektronik, 5G/6G-teknologi, artificiell intelligens eller kvantteknologi.

Övergången till en koldioxidsnål ekonomi och energi

De åtgärder som ingår i pelare 1 i planen (grön omställning) samt flera åtgärder som ingår i pelarna 2 och 3 främjar genomförandet av de landsspecifika rekommendationer som gäller investeringar i en grön omställning (de landsspecifika rekommendationerna 3.2 och 3.3 för 2019, de landsspecifika rekommendationerna 3.4 och 3.5 för 2020 och de landsspecifika rekommendationerna 3.1–3.5 för 2022). Åtgärderna främjar även rekommendationer som gäller koncentration av politik som gäller investeringar till övergången till en koldioxidsnål ekonomi och koldioxidsnål energi samt hållbar trafik, samt rekommendationer som gäller energiomställningen, i synnerhet ren och effektiv energiproduktion och -förbrukning, samt en hållbar och effektiv infrastruktur.

Reformerna i pelare 1 hör ihop med reformen av klimatlagen, vars syfte är att ta upp målet om klimatneutralitet 2035 på lagnivå i Finland. Lagen trädde i kraft den 1 juli 2022 och fastställde procentuella mål för utsläppsminskningen under de kommande decennierna. Även reformen av markanvändnings- och bygglagen hör ihop med pelare 1 i och med att den i allt större omfattning tar hänsyn till energieffektivitetsperspektiv i byggnader. Regeringen lämnade en proposition till riksdagen i början av hösten 2022, och lagen skulle träda i kraft den 1 januari 2024.

Reformerna i pelare 1 hänger också samman med den reviderade naturvårdslagen, som träder i kraft den 1 juni 2023. Naturvårdslagen innehåller till exempel en ny bestämmelse som stärker skyddet av strikt skyddade naturtyper och möjliggör frivillig ekologisk kompensation. Även anpassning till klimatförändringarna har tagits in som ett av lagens syften.

Hållbar trafik

Ministergruppen för hållbar tillväxt bestämde den 22 juni 2022 att Finlands plan för återhämtning och resiliens ska uppdateras så att den överensstämmer med Finlands slutliga, minskade finansiering från RRF-faciliteten. De åtgärder i komponent P1C4 i pelare 1 och komponent P3C4 i pelare 3 som gäller investeringar i infrastrukturen för distribution av alternativa bränslen inom transport samt alternativbränslefordon skars ned. Nationell finansiering har dock anvisats för stöd för privat laddningsinfrastruktur samt stöd för konvertering av fordon och anskaffningsstöd, trots att dessa har strukits ur planen. Likaså har nationell tilläggsfinansiering anvisats för stöd för offentlig distributionsinfrastruktur, medan detta stöd har minskats i programmet för återhämtning.

År 2022 har det bestämts att sammanlagt 25,5 miljoner euro i budgetarna för 2022 och 2023 ska riktas till anskaffningsstöd för elbilar, el- och gasdrivna paketbilar samt el- och gasdrivna lastbilar. Genom denna finansiering genomförs statsrådets principbeslut från maj 2021 om en färdplan för fossilfria transporter, i vilket målet är att före 2030 halvera utsläppen från trafiken i Finland jämfört med 2005 års nivå.

Den första utlysningen av statsunderstöd enligt åtgärden för eldriven tung trafik, som ingår i komponent P3C4 i pelare 3 i planen för återhämtning och resiliens, öppnades 2022.

Komponent P2C1 i pelare 2 i planen innehåller finansiering till utvecklings- och verifieringsfasen i Digispåret-projektet. Projektet har som syfte att Finland ska införa ett nytt radionätbaserat passageövervakningssystem för järnvägarna i hela landet fram till 2040. Systemet byggs upp enligt europeiska krav på driftkompatibilitet.

Digitalisering och dataekonomi

Pelarna 2, 3 och 4 i planen förväntas främja både Finlands digitala förändring, men även en hållbar och effektiv infrastruktur (de landsspecifika rekommendationerna 3.4 och 3.5 för 2020).

I komponent P2C1 ligger fokus på en digital infrastruktur, och genom investeringar i anknytning till den utvecklas kommunikationsnätens kvalitet och tillgången till dem samt digitaliseringen av järnvägstrafikens tjänster. Med hjälp av finansiering ur faciliteten för återhämtning och resiliens förbättras bredbandsanslutningarnas täckning och kvalitet på landsbygden. Genom reformer och investeringar som ingår i komponent P2C2 stöds en databaserad innovationsverksamhet, utbyte av digital information och forskning av nyckelteknologier för att förbättra Finlands konkurrenskraft. Avsikten är att genom åtgärder som ingår i komponent P2C3 främja skapandet av en omfattande ram för behandlingen av cyber- och datasäkerhetsfrågor, vilket är en förutsättning för en lyckad digital omställning.

Till pelare 3 i planen hör åtgärder där man genom digitalisering av offentliga tjänster och datasystem stöder sysselsättningen och en höjning av kompetensnivån (komponenter P3C1 och P3C2). Bland dessa kan nämnas ett digitalt datasystem som ska utvecklas för den offentliga arbetskraftsservicen samt en digital infrastruktur som bygger på automatisering och som ska förkorta behandlingstiderna för arbets- och studierelaterade ansökningar om uppehållstillstånd och därmed stödja expertinvandringen.

Genom ett omfattande program främjas utvecklingen av digitala tjänster och datalager till stöd för kontinuerligt lärande. Utvecklingen av befintliga och nya digitala tjänster förväntas även öka innovationsfärdigheterna inom högre utbildning och underlätta tillgången till digitala utbildningstjänster.

I planens delområden som gäller företags- och innovationsverksamhet (komponenterna P3C3 och P3C4) främjas förnyelse och utveckling av nationella forskningsinfrastrukturer, med fokus på mål som gäller en grön och digital omställning. Syftet med planen är även att påskynda tillväxten av finländska mikro- och småföretag bland annat genom att främja nya digitala lösningar. Dessutom är målet med komponent P4C1 att införa digitala innovationer i form av en vårdgarantitjänst. Avsikten är att stödja utvecklingen av social- och hälsovårdstjänster med hjälp av digitala lösningar och bidra till att vårdgarantin genomförs. Den ministerarbetsgrupp som inrättats 2021 för att utveckla digitaliseringen, dataekonomin och den offentliga förvaltningen samordnar centrala offentliga projekt för att främja digitaliseringen. År 2022 utvidgades ministergruppens styrning till att omfatta även cybersäkerheten. Den nationella digitala kompass som färdigställdes 2022 på uppdrag av ministergruppen utgör en strategisk plan för utvecklingsåtgärder som ska vidtas fram till 2030 och en plan för att genomföra programmet EU:s digitala decennium. Planens genomförande följs upp årligen med hjälp av ett särskilt uppföljningsverktyg.

Finlands utsikter för återhämtning på medellång och lång sikt drar nytta av investeringar som ökar produktiviteten och innovationsverksamheten, och man ingriper även i den ökning av svag produktivitet som observerades före krisen med investeringar i humankapital. Planen fokuserar på investeringar som gäller påskyndande av en digital omställning, i synnerhet i områden som hjälper landet att förbättra sin konkurrenskraft. Som exempel kan nämnas miljöer för utveckling av 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning. Åtgärder som stöder olika befolkningsgruppers kompetens (särskilt i fråga om en grön och digital omställning) och effektivisering av den offentliga förvaltningen, bland annat med hjälp av den offentliga arbetskraftsservicens system och verktyg, förväntas främja produktivitetstillväxten med hjälp av investeringar i humankapital.

3.3.2 Övriga genomförda åtgärder

Vetenskaps- och innovationspolitik

Inom vetenskaps- och innovationspolitiken strävar man efter att förbättra forsknings- och utvecklingsverksamhetens (FoU) kvalitet, kvantitet och genomslag, förnya den offentliga forskningens strukturer och funktioner, skapa globalt framgångsrika innovationer samt diversifiera näringsstrukturen. Därigenom kan den nationella ekonomins produktivitet förbättras, antalet arbetstillfällen med högt mervärde öka och den internationella konkurrenskraften förstärkas.

De politiska åtgärderna styrs av statsminister Marins regeringsprogram (2019–2023), forsknings- och innovationsrådets vision och färdplan 2030 (utarbetad 2017), den nationella färdplanen för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (FUI) 2030, som ministerarbetsgruppen för kunnande, bildning och innovationer godkände i april 2020 och som uppdaterades i december 2021, samt de förslag som den parlamentariska arbetsgruppen för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet lade fram i december 2021 i syfte att öka statens FoU-finansiering på det sätt som krävs för att uppnå målet att höja forsknings- och utvecklingsutgifterna till 4 procent i förhållande till BNP före 2030.

Forsknings- och innovationsrådets vision sammanför på ett allmänt plan forsknings- och innovationspolitikens fyra utvecklingsteman: säkerställande av en kunskapsgrund, strategiska val som främjar reformer, utveckling av lärandeplattformar och tillväxtekosystem samt internationalisering som en förutsättning för kvalitet och genomslagskraft.

Med stöd av FUI-färdplanen eftersträvas hållbar tillväxt och välfärd som baserar sig på högt kunnande, bildning, forskning och innovationer. Färdplanen innehåller tre strategiska utvecklingshelheter: kompetens, en ny partnerskapsmodell och en innovativ offentlig sektor. Förutom att öka FUI-verksamhetens volym och höja dess kvalitet stärker färdplanens

åtgärder kompetenskluster och ekosystem samt ökar samarbetet mellan FoU-aktörer. Exempel på instrument som anknyter till dessa är Finlands Akademis flaggskeppsprojekt och Business Finlands lokomotivföretag samt de avtal som knutits med universitetsstäderna. När det gäller kunnande är målet att öka andelen högskoleutbildade och att attrahera fler internationella experter till Finland och sysselsätta dem här. Genom åtgärderna i färdplanen förbättras den inhemska FUI-miljöns globala attraktionskraft samtidigt som företag uppmuntras till att öka FUI-investeringar. Den offentliga sektorns förutsättningar att utnyttja forsknings- och innovationsverksamhet som medel för att uppnå politiska mål stärks, och en gynnsam verksamhetsmiljö utvecklas med tanke på spridningen och införandet av innovationer. I syfte att utveckla verksamhetsmiljön förbättras bland annat den offentliga sektorns förmåga när det gäller innovativa upphandlingar. Dessutom utvecklas lagstiftningen i en riktning som gynnar forskning och innovationer, och åtgärder vidtas för att stärka utnyttjandet av immateriella rättigheter och kommersialisera forskningsresultat.

Utifrån den parlamentariska arbetsgruppens förslag gav regeringen ett lagförslag om att höja den offentliga FoU-finansieringen. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2023. Lagen fastställer den årliga nivån för statens FoU-finansiering under 2024–2030 på ett sätt som leder till en BNP-andel på 1,2 procent för statens FoU-finansiering fram till 2030, om ekonomin utvecklas enligt prognoserna. Arbetsgruppen föreslår att det vid sidan av lagen utarbetas en lagstadgad plan för FoU-finansiering som sträcker sig längre än en ramperiod. Planen ska precisera riktlinjerna för och innehållet i FoU-politiken på lång sikt och de grundläggande riktlinjerna för inriktningen av FoU-finansieringen. Den parlamentariska arbetsgruppen har tagit fram en helhet med tio principer som utvecklingen av Finlands FUI-system i fortsättningen ska utgå från.

Utifrån den parlamentariska arbetsgruppens förslag infördes också ett skatteincitament för mer omfattande forsknings- och utvecklingsverksamhet. Skatteincitamentet kompletterar direkta stöd till forsknings- och utvecklingsverksamhet. Man uppskattar att skatteincitamentet i synnerhet uppmuntrar små och medelstora företag till att öka sin forsknings- och utvecklingsverksamhet.

FoU- och innovationsfinansieringen riktas till att höja forsknings- och innovationsverksamhetens kvalitet och kvantitet samt till projekt som stöder ekonomisk förnyelse och tillväxt. Finland erbjuder lösningar på globala utvecklingsutmaningar och är en internationellt attraktiv plats för studier, forskning och investeringar i enlighet med de strategiska mål för forsknings- och innovationspolitiken som anges i regeringsprogrammet.

Temporär ytterligare finansiering under pandemin

Som en följd av coronakrisen samt i syfte att öka FoU-verksamheten allokerade regeringen temporär ytterligare finansiering till Finlands Akademi, Business Finland och VTT. Under 2020 allokerades tilläggsfinansiering på 76 miljoner euro till Business Finland för att fortsätta storföretagens lokomotivföretagskampanj och för att starta en ny partnerskapsmodell. Finlands Akademi anvisades tilläggsfinansiering på 91 miljoner euro bland annat för en ny partnerskapsmodell, flaggskeppsprogrammet, forskning som gäller kris- och försörjningsberedskap samt för att stärka forskningsinfrastrukturen. Teknologiska forskningscentralen VTT anvisades en tilläggsfinansiering på 20,7 miljoner euro för att bygga en kvantdator. Under 2021 ökade regeringen dessutom, vid sidan av RRF-finansieringen, Business Finlands finansiering för utveckling av en batterivärdekedja med 40 miljoner euro som en del av målen om låga koldioxidutsläpp samt 6 miljoner euro till genomförandet av en tillväxtstrategi för hälsoindustrin och utveckling av ett nationellt ekosystem för vacciner.

Enligt Statistikcentralens uppgifter var Finlands FoU-intensitet 2,98 procent under 2021 och enligt en förhandsberäkning 2,88 procent under 2022. Utgifterna ökade med 8,1 procent 2021 jämfört med året innan. Trots att FoU-utgifterna ökade inom såväl företags- och högskolesektorn som den offentliga sektorn, var det företagen som stod för 90 procent av tillväxten. Företagssektorns FoU-utgifter ökade då med 11 procent jämfört med 2020 och nådde nästan upp till 5,2 miljarder euro (+509 miljoner euro). Enligt preliminära uppgifter beräknas FoU-utgifterna 2022 ha uppgått till 2,9 procent av BNP.

År 2022 var statens FoU-finansiering högre än någonsin tidigare (2,49 miljarder euro), och dess intensitet var 0,91 procent. Året innan var FoU-intensiteten 0,88 procent. Enligt statens budgetproposition för 2023 minskar FoU-finansieringen 2023 sannolikt till en nivå under 2,4 miljarder euro, och FoU-intensiteten landar enligt denna grova uppskattning på cirka 0,85 procent.

I budgeten för 2023 har det reserverats cirka 133,7 miljoner euro mer än under 2022 till FoU-finansiering. Största delen av tillägget består av finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF), som beviljas via Business Finland. Intensiteteten hos statens FoU-finansiering minskar uppskattningsvis till 0,85 procent.

Samordning av forsknings- och innovationspolitik

Regeringen har som mål att den förvaltningsgränsöverskridande samordningen och ledningen av forsknings- och innovationspolitik förstärks i hela statsförvaltningen. Detta är väsentligt bland annat när det gäller att utveckla samarbetet mellan den offentliga och den privata sektorn och nya partnerskapsmodeller.

Övergången till en koldioxidsnål ekonomi och energi

Regeringen lämnade den 30 juni 2022 sin nationella klimat- och energistrategi "Klimatneutralt Finland 2035"³ till riksdagen i form av en redogörelse. Det är fråga om en omfattande handlingsplan på medellång sikt. Genom åtgärderna i handlingsplanen uppfyller Finland EU:s klimatåtaganden för 2030 och uppnår de mål för minskning av växthusgasutsläppen med 60 procent fram till 2030 som anges i klimatlagen och målet om klimatneutralitet för 2035. Strategin fokuserar på den gröna omställningen och på utfasningen av importen av rysk fossil energi, som redan har frångåtts så gott som helt och hållet (2022 års landsspecifika rekommendation 3.1).

År 2021 importerades 34 procent av den totala mängden primär energi från Ryssland. Den 21 maj 2022 avbröt Gazprom leveranserna av naturgas från Ryssland i och med att Gasum vägrade betala för gasen i rubel. Endast en liten mängd LNG importeras från Ryssland till off-grid-terminaler på basis av befintliga avtal. Rao avbröt elleveranserna från Ryssland den 14 maj 2022, eftersom Rao Nordic inte kunde överföra pengar till Ryssland. El import från Ryssland avbröts den 11 mars 2022, när Ryssland införde sanktioner mot "ovänliga länder". De finländska företagen växlade under sommaren 2022 om till icke-ryska leverantörer av kol och olja. I slutet av 2022 importerades knappt någon primärenergi alls längre.

Finland fastställde i sin nationella energi- och klimatplan (NECP) som ett nationellt mål att 51 procent av den totala slutliga förbrukningen ska utgöras av förnybar energi före 2030. År 2021 ökade andelen förnybar energi av den totala slutliga förbrukningen så att den var 8 procent högre än andelen fossil energi. Andelen förnybar energi av den totala förbrukningen i Finland har ökat snabbt. Tack vare de tidigare stödsystemen för förnybar energi och FoU-arbetet har en stark kompetens etablerats och fått en bred spridning i planeringen och leveranskedjorna för förnybar energi. Samtidigt har den framgångsrika utvecklingen av förnybar teknik på både global och inhemsk nivå parallellt med de stigande kostnaderna på fossila bränslen bidragit till att nya former av vind- och solenergi samt det storskaliga utnyttjandet av värme från värmepumpar och spillvärme kan genomföras allt effektivare utan stöd.

År 2022 ökade till exempel Finlands vindkraftsproduktion med 41 procent jämfört med året innan. Vidare var 2022 också ett rekordår i fråga om kapacitet, eftersom ny vindkraftskapacitet producerades upp till en mängd av 2,4 GW, vilket innebar att den totala vindkraftskapaciteten nästan fördubblades (2022 års landsspecifika rekommendation 3.3).

3 Statsrådet (2022): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-811-0>

Sammanlagt 13 branscher i Finland utarbetade i enlighet med regeringsprogrammet en egen färdplan för koldioxidsnålhet före sommaren 2020. I beredningen av färdplanen var målet att dels samla in ny information och skapa ett nytt perspektiv på klimatutmaningen, dels engagera branscherna och deras medlemsföretag allt mer i klimatarbetet. Färdplanerna gav upphov till värdefull information om vilka åtgärder som behövs för att klimatneutralitetsmålet ska uppnås, närmare bestämt åtgärdernas omfattning, kostnader och förutsättningar. Arbetet ledde till följande slutsats: Regeringens mål 2035 kan i fråga om industrin och andra sektorer nås med befintlig teknik eller teknik som är under utveckling, förutsatt att investeringsmiljön är gynnsam och att flera ramvillkor uppfylls.

Minskningen av industrins utsläpp sker främst genom branschernas färdplaner för koldioxidsnålhet. Färdplanerna kan endast genomföras i en förutsägbar verksamhetsmiljö som främjar koldioxidsnåla investeringar och som samordnas på statlig nivå. Elektrifieringsstöd för energiintensiva företag införs för att främja koldioxidsnåla investeringar inom industrin. Branschernas färdplaner för koldioxidsnålhet uppdateras till tillämpliga delar 2023.

Systemet för handel med utsläppsrätter och en långsiktig, förutsägbar klimat- och energipolitik är centrala styrmedel i den nationella klimat- och energistrategin. Syftet med de åtgärder som stakas ut i strategin förbättrar företagens möjligheter att långsiktigt investera i avancerad ren teknik.

Finland har aktivt deltagit i uppbyggandet av en regional gasmarknad med de baltiska länderna (2022 års landsspecifika rekommendation 3.5). Som ett konkret resultat av denna marknad, som öppnades i början av 2020, bildade Finland, Estland och Lettland ett gemensamt marknadsområde, där enhetliga entry- och exittariffer används i överföringsnätet för gas. Detta marknadsområde är Europas första gasmarknad som omfattar flera länder. Även Litauen planerar att ansluta sig till marknaden.

År 2021 var naturgasens andel av Finlands totala energiförbrukning endast fem procent. Efterfrågan på gas minskade med 50 procent under första hälften av 2022 jämfört med samma tidsperiod 2021. Minskningen berodde på det höga priset på gas. Naturgasleveranserna via rörledning till Finland enligt upphandlingsavtalet med Gasum Oy avbröts i maj 2022. Gasledningen Balticconnector mellan Finland och Estland, som togs i bruk för två år sedan, erbjuder Finland en alternativ rutt för gasleveranser, och det är även möjligt att utnyttja den befintliga LNG-infrastrukturen. Dessutom bereddes i snabb ordning en flytande LNG-terminal i Ingå för att säkerställa tillgången på naturgas.

Smidigare tillståndsförfarande

Finland har vidtagit kraftigare åtgärder för att effektivisera tillståndsförfarandena och andra förvaltningsförfaranden (2022 års landsspecifika rekommendation 3.2)

Under 2022 bereddes en lag om temporärt företräde för vissa projekt som gäller grön omställning vid tillståndsbehandling i regionförvaltningsverken 2023–2026 och vid förvaltningsdomstolarna 2023–2028. Lagen trädde i kraft den 1 januari 2023. Syftet med lagen är att stärka Finlands självförsörjningsgrad, underlätta avskaffandet av fossil energi och påskynda investeringar som stöder en grön omställning.

Med stöd av lagen föreskrevs i lagen om behandling av miljöskydds- och vattenärenden vid regionförvaltningsverken om temporärt företräde i alla skeden av behandlingen för vissa tillståndsansökningar enligt miljöskyddslagen och vattenlagen som gäller sådana investeringar som stöder en grön omställning. Målet med företrädet är att påskynda tillståndsbehandlingen så att den sammanlagda behandlingstiden är kortare än de genomsnittliga behandlingstiderna. Företrädet gäller sådana energiproduktionsanläggningar som definieras närmare i lagen, sådana projekt inom industrin som grundar sig på förnybar energi eller elektrifiering och ersätter användningen av fossila bränslen eller råvaror, framställning och utnyttjande av väte, avskiljning, utnyttjande och lagring av koldioxid samt ackumulatorfabriker, inklusive tillverkning, tillvaratagande och återanvändning av ackumulatormaterial. Vidare föreskrevs att besvär som gäller dessa tillståndsbeslut eller planer som är betydande med tanke på produktionen av förnybar energi ska behandlas i brådskande ordning vid förvaltningsdomstolen.

Förordning om nödläge

Rådets förordning (EU) 2022/2577 om fastställande av en ram för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi trädde i kraft den 30 december 2022. Förordningen tillämpas direkt på det nationella planet, men i Finland bereds för närvarande i samarbete mellan arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet anvisningar om hur myndigheterna ska tillämpa förordningen. Vidare överväger Finland att utnyttja vissa begränsningsmöjligheter som förordningen ger genom att föreskriva om dem på nationell nivå.

Projektbolag

Syftet är att främja finansieringen av nya stora investeringsprojekt både ur den nationella budgeten och ur EU:s andra finansieringskällor (Fonden för ett sammanlänkat Europa) genom projektbolag. Den finska staten och 26 kommuner bildade i början av 2020 projektbolag som främjar planeringen av Suomirata ("Finlandsbanan") och Entimmeståget till Åbo. Projektbolagens verksamhetsområde och uppgift är att planera järnvägsprojekt och finansiera dem ända fram till beredskapen för byggnation. I Suomirata ("Finlandsbanan") är det fråga om en snabb tågförbindelse mellan Helsingfors och Tammerfors. Planeringen av förbindelsen består av olika avsnitt, bland annat Flygbanan från Böle via Helsingfors-Vanda flygfält till Kervo samt dess förbindelse till Tammerfors. I Entimmeståget till Åbo är det fråga om en snabb tågförbindelse mellan Helsingfors och Åbo. Planeringen

av förbindelsen består av direktbanan mellan Esbo och Salo och den dubbelspåriga banan mellan Salo och Åbo. Snabba järnvägsförbindelser underlättar pendling och förbättrar den regionala tillgängligheten. Finansministeriet och kommunikationsministeriet utredde tillsammans med projektbolagen⁴ investeringsförutsättningarna för banprojekten i fråga, inklusive fastighetsutvecklingsmöjligheter, trafikintäkter och andra eventuella finansieringssätt. Målet var i första hand att ta reda på hur stor offentlig betalningsandel (staten och kommunerna) respektive projekt kräver, och vilka andra alternativa finansieringskällor som skulle kunna utnyttjas. Genom utredningsprojektet har man strävat efter att skapa en uppfattning om investeringsförmågans storlek till stöd för beslutsfattandet när det gäller att fastställa långsiktiga riktlinjer för banprojekten.

3.4 Hushållens skuldsättning

Rekommendation 4 (2019): skärpa övervakningen av hushållens skuldsättning och inrätta ett kreditregistersystem

3.4.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

I Finlands plan för återhämtning och resiliens upprättas ett centraliserat register som gäller husbolagslån (P2C2R4). Registret är ett nödvändigt komplement till det positiva kreditupplysningsregistret, eftersom avsikten är att uppgifter om husbolagslån ska överföras till det positiva kreditupplysningsregistret. Syftet med registret är att minska överskuldsättning bland privatpersoner och främja finansieringsstabiliteten. Gemensamma förfaranden som gäller tillgången till husbolagens administrativa uppgifter har fastställts i ett projekt som genomförs av jord- och skogsbruksministeriet och Lantmäteriverket, och uppgifterna delas via det elektroniska bostadsdatasystemet. Systemprojektet är pågående. Den lagstiftning som möjliggör insamlingen av uppgifter om husbolagslån godkändes i riksdagen i november 2022 och stadfästes i februari 2023.

---

4 Statsrådet (2023): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-245-1>

3.4.2 Övriga genomförda åtgärder

Makrotillsynsåtgärder

För att begränsa ökningen av hushållens skuldsättning stramade Finansinspektionen i sitt makrotillsynsbeslut i juni 2021 åt den maximala belåningsgraden för bostadslån till 85 procent från tidigare 90 procent för andra lån än lån för första bostad. Den maximala belåningsgraden har därefter hållits på samma nivå.

Dessutom gav Finansinspektionens direktion i september 2021 en rekommendation, där långgivare uppmanades att vara återhållsamma i fråga om att bevilja sådana lån som är mycket stora i förhållande till låntagarens inkomster och som i fråga om sin maximala återbetalningstid är längre än vanligt.

Finansinspektionens styrelse gav i juni 2022 en rekommendation om en övre gräns för bolånesökandes skuldbetalningsbörda. Finansinspektionen rekommenderar att bostadslån framöver i regel ska beviljas sökande vilkas totala lånekostnader beräknas ligga under 60 procent av nettoinkomsterna i en stressituation.

De finländska hushållens skuldsättning präglas av nya drag som är svåra att ingripa i med de nuvarande makrotillsynsverktygen. Hushållens skuldsättning fördunklas till exempel av bostadslån med längre lånetider och av stora husbolagslån vid nybyggnation. Riksdagen godkände i januari 2023 ett lagstiftningspaket i syfte att begränsa hushållens skuldsättningsgrad. Lagstiftningspaketet ska träda i kraft den 1 juli 2023. Lagstiftningspaketet innehåller följande åtgärder:

- En maximigräns på 30 år införs för längden på nya bostadslån.
- Vid nybyggnation begränsas bostadssammanslutningskrediternas andel till 60 procent i förhållande till det skuldfria priset på de bostäder som säljs.
- En maximigräns på 30 år införs för de bostadssammanslutningslån som används vid nybyggnation, och amorteringsfria perioder förbjuds under de fem första åren efter det att byggnaden står klar.
- Kreditgivarna får dock avvika från de ovannämnda lånetidsbegränsningarna till 10 procent av sin kreditgivningsvolym under respektive kvartal.
- Affärsmodeller som fokuserar på kreditgivning till konsumenter med oskäligt hög risk för insolvens förbjuds, och skyldigheten att bedöma risker för insolvens utvidgas i synnerhet när det gäller kreditgivning utanför banksektorn.

- Den maximala belåningsgraden ska utvidgas till att omfatta även sådana aktörer utanför kreditinstitutssektorn som beviljar konsumenterna bostadskrediter.
- Myndighetstillsynen över sådana aktörer utanför kreditinstitutssektorn som beviljar konsumentkrediter överförs från Regionförvaltningsverket i Södra Finland till Finansinspektionen.

Andra åtgärder för att förebygga hushållens överskuldssättning

Under de senaste åren har man satsat på att förebygga överskuldssättning bland annat genom lagstiftningsåtgärder och genom att öka myndigheternas resurser. De utökade myndighetsresurserna har använts till att utveckla ekonomi- och skuldrådgivningen med målet att förebygga situationer av överskuldssättning. Den nationella strategin för ekonomiskt kunnande började genomföras i februari 2022 i samarbete med justitieministeriet, Finlands Bank och olika aktörer i branschen. Genom lagstiftning har man bland annat förkortat lagringstiderna för anteckningar om betalningsstörningar, gjort det lättare för personer som blivit skuldsatta i näringsverksamhet att snabbare få skuldsanering och lindrat utsokningsförfarandet genom att utöka antalet frimånader och höja skyddsandelen.

Den nuvarande prisregleringen av konsumentkrediter trädde i kraft i september 2019. Enligt gällande lag får man inte avtala om en ränta på mer än 20 procent för konsumentkrediter. Även maximibeloppet för andra kreditkostnader än ränteutgifter har begränsats. Dessutom fastställer lagen hur stora avgifter som får tas ut för förlängda betalningstider. Syftet med reglering som begränsar priset på krediter har bland annat varit att förebygga skuldproblem och bidra till en transparent prissättning av krediter. På grund av coronakrisen sänktes räntetaket för andra än nyttighetsbundna krediter till en nivå på 10 procent under 1.7.2020–30.9.2021 för att förebygga överskuldssättning. Under samma period begränsades också direktmarknadsföringen av krediter.

Riksdagen godkände i februari 2023 en ändring av konsumentskyddslagen, där räntetaket för konsumentkrediter sänks från nuvarande 20 procent till 15 procent. Samtidigt ska räntetaket bindas till den referensränta som avses i räntelagen, dock så att räntan enligt kreditavtalet inte heller då får överstiga 20 procent. Syftet med ändringen är att minska överskuldssättningen bland konsumenter genom att begränsa kreditgivarnas möjligheter att bedriva kreditgivning på en kreditrisknivå som motsvarar den nuvarande. Syftet med ändringen är dessutom att göra prissättningen av krediter mer skälig, i synnerhet med tanke på krediter som till beloppet är betydande och som har beviljats med lång lånetid. Lagändringen påverkar även bestämmelserna om marknadsföring av krediter och bestämmelser om hur möjliga betalningssätt ska presenteras när konsumenten köper produkter på internet. Förändringarna skulle träda i kraft i oktober 2023.

Positivt kreditupplysningsregister

Inrättandet av ett positivt kreditupplysningsregister hör till de viktigaste åtgärderna när det gäller att förebygga överskuldssättning. Syftet med registret är att bekämpa överskuldssättning genom att skapa ett bättre kunskapsunderlag för såväl enskild kreditgivning som uppföljning och övervakning av den finansiella stabiliteten och kreditmarknaden.

Regeringens proposition om ett positivt kreditupplysningsregister lämnades till riksdagen i februari 2022. Riksdagen godkände lagförslagen i juni 2022, och lagarna stadfästes i början av juli 2022.

I lagen om ett positivt kreditupplysningsregister definieras registrets datainnehåll och den personuppgiftsansvariga. Vidare föreskrivs det om skyldigheten att lämna kreditupplysningar samt om de användningsändamål för vilka uppgifter kan utlämnas ur registret. Registret ska användas särskilt vid kreditgivning då kreditvärdigheten bedöms samt i verksamheten hos vissa myndigheter som svarar för uppföljning av finansieringsstabiliteten och övervakningen av kreditmarknaden. Registrets datainnehåll kommer att bli omfattande. I registret sparas omfattande uppgifter om konsumentkrediter samt om krediter som fysiska personer har tagit för näringsverksamhet. I 7 och 7 a kap. i konsumentskyddslagen (38/1978) föreskrivs om konsumentkrediter. De nämnda kapitlen gäller i princip alla krediter som näringsidkare beviljar konsumenter, och de omfattar krediter som hör till tillämpningsområdet av både direktiv 2008/48/EG och direktiv 2014/17/EU. Dessutom ska registret innehålla vissa så kallade negativa kreditupplysningar som är över 60 dagar långa fördröjningar i återbetalning av kredit samt uppgifter som gäller skuldsanering för fysiska personer och uppgifter som gäller företagssanering. Registret kan också innehålla uppgifter om så kallat frivilligt kreditförbud, om en fysisk person själv har anmält dessa till registret.

Registret ska även erbjuda personerna själva ett verktyg för att skydda sig mot överskuldssättning. Konsumenterna kan själv granska sina uppgifter via en e-tjänst.

Syftet är att registret ska vara användning i fråga om konsumentkrediter våren 2024. Krediter som en fysisk person tecknat för näringsverksamhet ska finnas i registret från och med våren 2026. Personuppgiftsansvarig är Inkomstregisterenheten vid Skatteförvaltningen.

3.5 Bekämpning av penningtvätt

Rekommendation 4 (2020): säkerställer en effektiv efterlevnad och uppföljning av bestämmelserna för bekämpning av penningtvätt

I den landsspecifika rekommendationen för Finland lyfts särskilt fram att den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism är föråldrad, att resurserna hos finanstillsynsmyndigheten i Finland och centralen för utredning av penningtvätt är bristfälliga och att informationsutbytet mellan centralen för utredning av penningtvätt och finanstillsynsmyndigheten är otillräckligt.

3.5.1 Åtgärderna i planen för återhämtning och resiliens

De åtgärder som ingår i komponent C3 i pelare 2 i planen förväntas för sin del säkerställa att ramen i kampen mot penningtvätt övervakas och genomförs effektivt (2020 års landsspecifika rekommendation 4). Syftet med den reform som gäller förhindrande och avslöjande av penningtvätt (P2C3R1) är att förbättra insamlingen och utbytet av information mellan behöriga myndigheter bland annat med hjälp av automatisk informationsbehandling och analys. Med hjälp av stödet strävar man efter att förbättra tillsynsmyndighetens interna informationsbehandling och informationsutbytet mellan olika myndigheter samt att effektivisera den riskbaserade tillsynen över förhindrande av penningtvätt. Övervakningssystemet för bank- och betalkonton ska ändras så att man kan effektivisera förhindrandet och avslöjandet av penningtvätt och finansiering av terrorism samt väckandet av åtal. Genom reformen förbättras även informationens aktualitet, omfattning och korrekthet i registret för verkliga förmånstagare.

Det arbete som under 2022 genomfördes i anslutning till reformen resulterade i en lagstiftningsändring som gäller ett sammanställande program. Ändringen trädde i kraft den 15 september 2022 och utgör en del av ett etappmål i rådets genomförandebeslut.

3.5.2 Övriga genomförda åtgärder

Finlands nationella riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism 2021 är den andra nationella riskbedömningen i ordningen. Utarbetandet av riskbedömningen samordnades av finansministeriet och inrikesministeriet, och bedömningen blev färdig i mars 2021. I riskbedömningen beskrivs hot, sårbarheter och risker beträffande penningtvätt och finansiering av terrorism inom alla rapporteringsskyldiga sektorer samt i verksamheten för icke-vinstdrivande organisationer (NPO-sektorn). Dessutom analyseras risker förknippade med penningtvätt och finansiering av terrorism med anknytning till de

valda fenomenen. Baserat på den nya riskbedömningen kan bekämpningsåtgärderna riktas proportionellt till de riskfyllda områdena med beaktande av den föränderliga omvärlden. Riskbedömningen uppdateras med två års mellanrum om inte annat föranleds av nationella eller internationella skyldigheter. Uppdateringen av riskbedömningen inleddes under 2022.

I samband med riskbedömningen utarbetades en nationell handlingsplan för den nationella riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism. I handlingsplanen presenteras de åtgärder med vilka man strävar efter att minska de risker som identifierats i riskbedömningen. Riskbedömningen och handlingsplanen utgör en helhet som beskriver Finlands nationella uppfattning av riskerna kring penningtvätt och finansiering av terrorism och av de åtgärder som används för att kontrollera dessa. Åtgärdsplanen stöder och effektiviserar förhindrandet av penningtvätt och finansiering av terrorism och allokeringen av resurser samt prioriteringen av myndigheternas och övervakarnas projekt och åtgärder.

Det nationella genomförandet av åtgärderna i handlingsplanen samordnas av finansministeriet. För åtgärderna i handlingsplanen har det angetts en ansvarig aktör och en tidtabell för genomförandet. Åtgärderna ska enligt planerna genomföras under 2021–2023. En betydande del av åtgärderna pågår redan.

Finanstillsynsmyndigheten i Finland, dvs. Finansinspektionen, grundade 2019 en separat byrå för motverkande av penningtvätt och ökade samtidigt de personalresurser som allokterats för övervakning av denna verksamhet till totalt tio personer. Byrån är uppdelad i två funktioner varav den ena har som uppgift att inspektera hur åtgärderna enligt penningtvättslagen har genomförts under Finansinspektionens överinsyn. Inspektionerna inriktades på såväl finansinstitut som andra övervakningsobjekt enligt penningtvättslagen 2019–2020, och de slutfördes under 2021.

Övervakningen av förhindrandet av penningtvätt hör till utvecklingsobjekten i Finansinspektionens strategi under åren 2020–2022. Målet är att effektivisera den riskbaserade övervakningen, ge anvisningar och respons samt genomföra effektiva, riktade övervakningsåtgärder och sanktioner i branschen. Bland åtgärderna i strategin kan nämnas att öka resurserna för övervakning, utveckla och använda riskbedömningsverktyget för penningtvätt även för bedömning av risker kring finansiering av terrorism samt att utveckla en riskbaserad övervakningsmodell.

Under 2022 utarbetade byrån för förhindrande av penningtvätt en strategi för övervakning av förhindrandet av penningtvätt, vilket såväl Europeiska bankmyndigheten (EBA) som Aktionsgruppen för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism (FATF) har förutsatt. Som en del av strategin publicerade Finansinspektionen på våren en uppdaterad bedömning av de inneboende riskerna, som även innefattade en bedömning av

riskerna för finansiering av terrorism. På hösten publicerades kreditinstitutssektorns riskbedömning, och dessutom bereddes för internt bruk branschspecifika riskbedömningar som gäller tillsynsobjekten på kapitalmarknaden och aktörer som tillhandahåller tjänster inom virtuella valutor. Övervakningsstrategin börjar genomföras 2023 som en del av hela Finansinspektionens nya strategi.

Finansinspektionen slutförde inom sin övervakningsverksamhet sammanlagt fem inspektioner för förhindrande av penningtvätt och en tematisk bedömning. Den tematiska bedömningen gällde en obefogad begränsning av banktjänsterna för högrisk kunder (s.k. de-risking). Resultaten av den tematiska bedömningen har diskuterats med både bankerna och myndigheterna, och diskussionen fortsätter under 2023. Vidare utövade Finansinspektionen kontinuerlig övervakning av flera tillsynsobjekt.

Det anfallskrig som Ryssland inledde mot Ukraina i början av 2022 förändrade situationen i fråga om internationella ekonomiska sanktioner i betydande grad. EU har infört synnerligen omfattande sanktioner mot Ryssland och Vitryssland, och sanktionerna har även påverkat den finländska finanssektorn. Finansinspektionen har reagerat på det förändrade sanktionsläget genom att rekrytera en sanktionsexpert och samtidigt förbereda sig inför ändringarna i penningtvättslagen, i och med vilka övervakningen av iakttagandet av sanktioner blir en av Finansinspektionens uttryckliga uppgifter.

Centralen för utredning av penningtvätt har ökat sin personal med fem tjänstemän under 2019. Dessutom arbetar 2–3 projektpersoner kontinuerligt vid utredningscentralen. Vid sidan av personalresurser har det i utvecklingen av utredningscentralens verksamhet varit viktigt att utnyttja och vidareutveckla de möjligheter som datatekniken medför. Utredningscentralen startade 2020 det tvååriga, ISFP-finansierade projektet RANKKA, som utreder införandet av artificiell intelligens, och det slutfördes framgångsrikt den 31 december 2021.

För att ytterligare effektivisera behandlingen och den operativa analysen av anmälningar som rör misstänkt affärsverksamhet och samtidigt förbättra den strategiska och taktiska analysen, startade utredningscentralen det fyraåriga EU RRF-finansierade RANKKA2-projektet, som bygger på det RANKKA-projekt som slutfördes den 31 december 2021, i syfte att utnyttja artificiell intelligens för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessutom har utredningscentralen startat robotikprojektet ILMO, som pågår till slutet av 2022 (FM:s specialfinansiering för projekt som främjar produktiviteten) och som syftar till att effektivisera behandlingen av det ständigt ökande totala antalet anmälningar som rör misstänkt affärsverksamhet.

Centralen för utredning av penningtvätt tog under 2022 emot 230 167 anmälningar om misstänkt affärsverksamhet. Under 2022 lämnade utredningscentralen ut uppgifter sammanlagt 1 798 gånger i anslutning till 1 430 utredningsfall.

År 2022 gav utredningscentralen 94 ordrar att avsluta affärsverksamheten, så kallade frysningsordrar (år 2021: 111 st. och år 2020: 126 st.). Antalet frysningsordrar är alltså högt, trots att det har minskat redan i flera år. Dessutom framförde utredningscentralen 93 begäranden till utländska FIU-enheter om att frysa medel (år 2021 framfördes ett rekordstort antal, 158 st., och år 2020 totalt 43 st.). Utgående från begärandena till utländska FIU-enheter lyckades man stoppa medel till ett rekordhøgt belopp: 7 249 120 euro.

Utredningscentralen har utöver den operativa analysen fortsatt att utarbeta analysprodukter på taktisk och strategisk nivå med anknytning till bland annat finansiering av terrorism och våldsbejakande högerextremism. Utredningscentralen har trots pandemin fortsatt att samarbeta med övervakare och ge respons till de viktigaste rapporteringsskyldiga. Med Finansinspektionen har samarbete gjorts kring framför allt högriskrapporteringsskyldiga (hawala, tillhandahållare av virtuella valutor och tillhandahållare av betalningstjänster).

År 2022 förekom alltså olika typer av bedrägerier, särskilt sådana som skett i datanät eller som utnyttjat datanät, i stor utsträckning i utredningscentralens verksamhet. Förhindrandet och avslöjandet av penningtväts-, bedrägeri- och narkotikabrottslighet där virtuella valutor utnyttjas förekom också fortfarande i stor utsträckning i verksamheten hos centralen för utredning av penningtvätt.

Centralen för utredning av penningtvätt verkade som ordförande i PPP-arbetsgruppen för operativa myndigheter och rapporteringsskyldiga FAMLIT (Finnish Anti-Money Laundering Intelligence Task Force), som inleddes 2020 och som omfattar alla banker, de två viktigaste rapporteringsskyldiga samt Finanssiala ry.

3.6 Genomförandet av planen för återhämtning och resiliens och kohesionspolitiska program

Rekommendation 2 (2022): Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 29 oktober 2021. Fortsätta genomförandet av det överenskomna sammanhållningspolitiska programmet 2021–2027 för Finland och snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 för Åland och Fonden för en rättvis omställning i syfte att påbörja genomförandet av dem.

Finlands plan för återhämtning och resiliens godkändes kring månadskiftet oktober–november 2021. En uppdatering av planen godkändes i Europeiska unionens råd i mars 2023. Genomförandet av planen för återhämtning och resiliens har framskridit i enlighet med delmålen och målen i rådets genomförandebeslut. Programmen för kohesionspolitiken 2021–2027 har godkänts av kommissionen, och genomförandet av programmen framskrider.

4 Framsteg i FN:s mål för hållbar utveckling (SDG)

Genomförandet av handlingsplanen för hållbar utveckling Agenda2030 styrs i Finland av regeringens Agenda2030-genomförandeplan som beretts utifrån statsminister Sanna Marins regeringsprogram⁵. Genomförandeplanen överlämnades till riksdagen som statsrådets redogörelse i oktober 2020. Regeringen har verkställt Agenda2030-handlingsplanen i enlighet med redogörelsen. Redogörelsen omfattar konkreta åtgärder för alla SDG-mål. Åtgärderna i redogörelsen kan också följas via uppföljningen av regeringens handlingsplan⁶.

I april 2021 publicerade regeringen sin hållbarhetsfärdplan⁷. Färdplanen synliggör regeringsprogrammets mål för ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Finland. Hållbarhetsfärdplanen beskriver nuläget för den sociala, ekonomiska och ekologiska hållbarheten samt regeringens mål inför 2030-talet. Hållbarhetsfärdplanen identifierar också de centrala teman och ämnesområden som inom den närmaste framtiden och på längre sikt kräver nya politiska åtgärder och initiativ. Färdplanen uppdaterades i februari 2022 och uppdateringen publicerades i slutet av året. Den uppdaterade färdplanen innehåller bland annat analyser av en sammanslagning av olika hållbarhetsdimensioner. Arbetet omfattade pilotprojekt som gick ut på att följa upp och utvärdera politisk konsekvens. I enlighet med förslagen i färdplanen håller statsrådets kansli på att integrera hållbarhetsanalysen i beredningsarbetet till stöd för de kommande regeringarnas strategiska beslutsfattande.

Statsförvaltningens förutsättningar för kunskapsbaserat beslutsfattande och samarbetet med den vetenskapliga världen har stärkts också genom att en Hållbarhetspanel bestående av femton experter, som representerar många olika forskningsområden inom social hållbarhet, inrättades i anslutning till statsrådets kansli i december 2022⁸. Hållbarhetspanelen är en oberoende vetenskapspanel med uppgiften att främja ett hållbart finländskt

5 Statsrådets kansli (2020): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-942-4>

6 Statsrådet (2019): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-789-5>, Statsrådet: <https://valtioneuvosto.fi/sv/marin/uppfoljning-av-regeringsprogrammet/handlingsplan>

7 Statsrådet (2021a): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-682-2>

8 Statsrådets kommunikationsavdelning (2022): https://vnk.fi/-/kestavyyspaneeli-vahvistaa-yhteiskunnan-kokonaiskestavyteen-tahtaavan-paatoksenteon-tietopohjaa?language=sv_SE

samhälle. Panelen bedömer bland annat målpställningarna för och genomförandet av det hållbarhetsfrämjande arbetet och bidrar till att stärka den sociala godtagbarheten av evidensbaserade åtgärder och stödja det långsiktiga beslutsfattandet.

Finlands kommission för hållbar utveckling är ett forum med flera aktörer som leds av statsministern. Kommissionen, som 2023 har verkat i 30 år, ansvarar för att inkludera hela samhället i arbetet för hållbar utveckling. Kommissionen beredde under 2021 den nationella färdplanen för Agenda2030, som godkändes i februari 2022. Färdplanen för Agenda2030⁹ behandlar Finlands hållbarhetsutmaningar på medellång sikt ur ett systemperspektiv utifrån sex förändringsområden. Färdplanens sex förändringsområden utgör innehållet i kommissionens nya strategi¹⁰ och styr det finländska samhällets deltagande i arbetet för hållbar utveckling. Kommissionen arbetar aktivt med att påskynda genomförandet av strategin inom alla förändringsområden och ser över systemet för uppföljning av arbetet under 2023.

Finland och de övriga nordiska länderna går i bräschen för genomförandet av Agenda2030-målen. År 2022 rankades Finland för andra gången i rad som etta i världen och Europa i SDGindex-landsjämförelsen¹¹. Enligt SDGindex och bland annat Eurostats årliga indikatorrapport¹² har Finland uppnått eller håller på att uppnå de mål i Agenda 2030 som gäller minskning av fattigdom, utbildning, vatten och energi, minskning av ojämlikhet, infrastruktur och innovationer samt hållbara städer. Finlands största utmaningar gäller enligt SDGindex den biologiska mångfalden, konsumtions- och produktionssätten, klimatförändringen, livsmedelssystemet samt, när det gäller globalt partnerskap, bland annat nivån på utvecklingsfinansiering.

Kommissionens bedömning¹³ ligger i övrigt i linje med ovan nämnda observationer. I fråga om klimatförändringen anser kommissionen dock att Finland har klarat sig bättre och i fråga om den biologiska mångfalden sämre. Det bör dock noteras att när man i internationella jämförelser beaktar Finlands eller andra utvecklade länders negativa externa effekter på andra länder försämras ställningen avsevärt.

9 Kommissionen för hållbar utveckling (2022); Statsrådets kansli (2022): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-496-5>

10 Statsrådets kansli (2022): <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-496-5>

11 Sachs m.fl. (2022): <https://www.sdgindex.org/>

12 Eurostat (2022)

13 European Commission (2022): [2022-european-semester-country-report-finland_en.pdf](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&code=sdg-2030-2022-european-semester-country-report-finland_en.pdf) (europa.eu)

I kommissionens bedömning lyfter man som Finlands främsta utmaningar beträffande SDG-genomförandet fram den biologiska mångfalden (SDG15) samt livsmedel och livsmedelssystemet (SDG2), med avseende på den växande andelen överviktiga finländare. Enligt Eurostats indikatorrapport har Finland den minsta andelen skyddsområden av landets totala areal av alla EU-länder. Dessutom gör Finland långsammare framsteg än de övriga EU-länderna i fråga om hållbar konsumtion och produktion (SDG12). Det behövs investeringar i digital infrastruktur, trots att Finland i övrigt klarar sig väl i fråga om de mål som gäller produktivitet.

Biologisk mångfald: Den reviderade naturvårdslagen träder i kraft den 1 juni 2023. Lagen, som bereddes av regeringen och godkändes av riksdagen i december 2022, innehåller nya bestämmelser som till exempel stärker skyddet av strikt skyddade naturtyper, möjliggör frivillig ekologisk kompensation och stärker Finlands Naturpanels roll. Med hjälp av ekologisk kompensation kan den skada som mänsklig aktivitet har orsakat den biologiska mångfalden på ett håll kompenseras genom att man ökar den biologiska mångfalden på annat håll. Detta innebär exempelvis restaurering av försämrade förekomster av naturtyper. Anpassning till klimatförändringarna har tagits in som ett av lagens syften. Dessutom förbjuds malmletning helt i nationalparker och naturreservat. Förutsättningarna för malmletning skärps i andra statliga skyddsområden. Bestämmelserna om naturskyddsområden förblir i stort sett oförändrade, men det blir till exempel lättare att avlägsna invasiva främmande arter som är skadliga för den finska naturen från skyddsområdena.

Miljöministeriet håller på att bereda en nationell strategi för biologisk mångfald, vars huvudsakliga syfte är att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden före 2023 så att en återhämtningsperiod inleds före 2035.

Miljöministeriet har inrättat livsmiljöprogrammet Helmi, som ska stärka den biologiska mångfalden i Finland och trygga de livsviktiga ekosystemtjänster som naturen tillhandahåller. Programmet bidrar samtidigt till att begränsa klimatförändringen och främja vår anpassning till förändringen. METSO, dvs. handlingsprogrammet för mångfalden i skogarna i Södra Finland, kombinerar skyddet och vården av skogarnas mångfald med ekonomianvändning. Målet med handlingsplanen är att stoppa tillbakagången hos naturtyperna med skog och skogsarter och stabilisera en gynnsam utveckling av den biologiska mångfalden före 2025.

Hållbar konsumtion och produktion, stärkande av cirkulär ekonomi: Finland har utarbetat ett strategiskt program för cirkulär ekonomi, och det färdigställdes i januari 2021. Målet med det strategiska programmet för cirkulär ekonomi är att göra den cirkulära ekonomin till ett nytt fundament för Finlands ekonomi senast 2035. I programmet fastställs för första gången kvantitativa mål för konsumtionen av naturresurser: a) Konsumtionen

av icke-förnybara naturresurser minskar och en hållbar användning av förnybara naturresurser kan öka på så sätt att den totala konsumtionen av inhemska primärråmmaterial inte 2035 överskrider 2015 års nivå. De naturresurser som används för tillverkning av exporterade produkter omfattas inte av målet; b) Resursernas produktivitet fördubblas före 2035 från 2015 års nivå; c) Materialens cirkulationsgrad fördubblas före 2035.

För att verkställa målen i programmet för främjande av cirkulär ekonomi håller man på att bereda ett avtal om en koldioxidsnål cirkulär ekonomi till vilket man vill att kommuner, företag och andra aktörer ska ansluta sig genom sina egna åtaganden. Det kompetensnätverk för cirkulär ekonomi som lanserades i september 2022 ska stödja företagets, kommunernas och de regionala ekosystemens arbete för att främja ett klimatneutralt samhälle med cirkulär ekonomi. Finlands program för hållbar tillväxt finansieras med EU:s stimulansfinansiering och har som syfte att stödja målen i och verkställandet av Programmet för cirkulär ekonomi.

Stärkande av den digitala infrastrukturen: I slutet av september 2021 hade 93 procent av alla hushåll i Finland under ideala förhållanden tillgång till 4G-förbindelser som erbjuder en nedladdningshastighet på 100 megabit per sekund och 78 procent av hushållen hade tillgång till 5G-förbindelser. Skillnaden i snabba, fasta förbindelser mellan stadsaktiga och landsbygdsaktiga områden minskas med hjälp av offentligt stöd på platser där kommunikationsförbindelser inte byggs på marknadsvillkor. Bredbandsbyggandet stöds genom det nationella stödprogrammet och EU:s landsbygdsfond. Tilläggsfinansiering för stödprogrammen erhålls ur EU:s återhämtningsinstrument. I områden där det inte finns marknadsmässiga fungerande kommunikationsförbindelser kan grundläggande tjänster i sista hand tryggas genom skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster. Hastigheten på det samhällsomfattande bredbandet höjdes och kvalitetskraven skärptes under hösten 2021.

5 EU-fonder

EU-fondernas åtgärder och stöd för Finlands program för hållbar tillväxt

Den kompletterande aspekten och synergien mellan Finlands program för hållbar tillväxt (RRF-finansiering) och de regional- och strukturpolitiska fonderna uppkommer dels innehållsmässigt, dels utgående från genomförandets nivå och skala. Finansieringen från strukturfonderna (EU:s regional- och strukturpolitiska fonder), kohesionspolitikens instrument ReactEU samt RRF utgör en resultatinkriktad, inbördes kompletterande finansieringshelhet. Koordineringen mellan EU:s regional- och strukturpolitiska fonder konstateras i Finlands partnerskapsavtal 2021–2027. Dessutom redogör avtalet för kopplingarna till EU:s övriga finansieringsinstrument, inkl. RRF.

Verkställandet av ERUF- och ESF+-fonderna styrs av Finlands regional- och strukturpolitiska program *Ett förnybart och kompetent Finland 2021–2027*, som omfattar flera fonder. Programmet stöder närings-, energi-, klimat-, innovations-, utbildnings- och sysselsättningspolitiken samt arbetet mot utslagning och fattigdom. I programmet ingår åtgärder i Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden plus (ESF+). De åtgärder som hör till fonden för en rättvis omställning (JTF) fogades till programmet genom kommissionens beslut den 16 december 2022.

Målet med ERUF-verksamhetslinje 1, *Ett innovativt Finland*, är att främja regionernas och företagens näringslivs- och arbetslivsorienterade forsknings- och innovationsberedskap och öka införandet av nya tekniker. Finansieringen ska snabba upp tillväxten och konkurrenskraften hos små och medelstora företag. Ett ytterligare mål är att utnyttja digitaliseringen till förmån för medborgarna, företagen och den offentliga förvaltningen. Med åtgärderna under verksamhetslinje 1 kompletteras de åtgärder som finansieras med RRF-finansiering och med vilka sam användningen av forskningsinfrastrukturer stärks och FoU-intensiteten ökas för att accelerera tillväxten. Med ERUF-finansieringen stöds framför allt en näringslivsorienterad innovationsverksamhet lokalt, regionalt och genom stadsutveckling. Med ERUF-finansieringen genomförs dessutom den strategiska nationella projekthelheten Innovations- och kompetensnätverk.

Verksamhetslinjens finansiering kompletterar också de RRF-åtgärder som ska accelerera den innovativa förnyelse, återhämtning och hållbara tillväxt som tar till vara forskningens rön från de branscher som lidit mest skada av krisen, dvs. turismen, den kreativa ekonomin

och evenemangsbranschen, och som är väsentliga delar av komponent P3C4 i planen för återhämtning och resiliens. Åtgärderna kompletteras genom finansiering av framför allt utvecklingsprojekt i små och medelstora företag.

ERUF-verksamhetslinje 2, Ett klimatneutralt Finland, har som mål att främja energieffektivitet och en cirkulär ekonomi samt minska växthusgasutsläppen. Finansieringen riktas också till åtgärder som ska förbereda landet för klimatförändringen. Med åtgärderna i verksamhetslinjen kompletteras de åtgärder som stöds med RRF-finansiering för en grön omställning, som utgör pelare P1 i planen för återhämtning och resiliens. ERUF-finansieringen riktas till lokala, regionala och nationella utvecklingsåtgärder som främjar måluppfyllelsen.

Målet för ESF+-verksamhetslinje 4, Ett sysselsättande, kompetent och inkluderande Finland, är att stödja sysselsättning, kompetens, utveckling av arbetslivet, kontinuerlig inläring och flexibla utbildningsvägar. Det särskilda målet kompletterar åtgärderna i Finlands plan för återhämtning och resiliens, som används för att stödja en höjning av sysselsättningsgraden och kompetensnivån, framför allt inom komponenterna P3C1 och P3C2.

Genom det särskilda målet stärks åtgärderna för att ge invandrargruppen fotfäste på arbetsmarknaden bland annat genom att skräddarsy arbetsmöjligheter tillsammans med arbetsgivare, stödja sysselsättningen av medflyttande makar, stödja arbetsgivarnas rekryteringsberedskap, främja rekryteringen av internationella experter i Finland och höja kompetensnivån hos invandrare och främja sysselsättningen av framför allt utbildade invandrare och internationella studerande i arbete som motsvarar deras kompetens. Åtgärderna stöds såväl regionalt som på nationell nivå. Genom det särskilda målet finansieras den nationella strategiska projekthelheten Invandrares fungerande vardag i Finland.

Genom det särskilda målet stöds RRF-åtgärder för att stärka den nordiska modellen för arbetskraftsservice och navigatortjänsterna genom att stödja olika lokala och regionala utvecklingsprojekt och försök som arbets- och näringstjänsterna kan hänvisa kunderna till.

ESF+-finansieringen kompletterar det arbetsförmågeprogram som utökas med RRF-finansieringen genom att regionalt och lokalt stödja sysselsättningen av partiellt arbetsföra personer. Målet är att tätt sammanlänka sektorsövergripande välfärds-, social-, hälso- och rehabiliteringstjänster med sysselsättnings- och utbildningstjänsterna.

Genom ESF+-finansieringen stöds RRF-åtgärderna för att höja kompetensnivån och stödja genomförandet av reformen av det kontinuerliga lärandet. Genom ESF+-finansieringen stöds prognostiseringen av kompetensbehov och utnyttjandet av prognosdata samt ökas utbudet av individuella, mångformiga tids- och platsoberoende utbildningshelheter för kontinuerligt lärande och stöds avläggandet av examina och delar av examina.

Målet med JTF-verksamhetslinjen, en rättvis omställning i Finland, är att uppnå en regional rättvis omställning när användningen av torv som energikälla ska halveras före 2030. Med hjälp av JTF motverkas socioekonomiska och miljömässiga negativa konsekvenser av omställningen till en koldioxidsnål ekonomi i syfte att trygga sysselsättningen och en hållbar regional ekonomi i de 14 landskap som påverkas mest av omställningen. I åtgärderna för att göra näringarna mångsidigare beaktas särskilt arbetsplatser inom grön ekonomi och nya lösningar inom grön teknologi och de nya möjligheter till affärsverksamhet som lösningarna ger upphov till. Åtgärderna för omskolning och ny sysselsättning av arbetskraft riktas i första hand till personer inom torvsektorn som blivit arbetslösa och personer i sektorn som riskerar att bli arbetslösa. En särskild målgrupp är ungdomar. Torvföretagarnas kompetens och färdigheter utvecklas till exempel inom virkesdrivning och restaurering av torvmossar i syfte att möjliggöra ny affärsverksamhet. Områden som inte längre används för torvproduktion restaureras, återställs och områdena börjar användas för andra ändamål för att minska miljö- och utsläppskonsekvenserna samt för att göra näringarna mångsidigare. Fondens åtgärder stöder särskilt pelare 1 i RRF.

Genomförandet av Finlands områdes- och strukturpolitiska program har påbörjats. Statsrådet godkände programmet den 21 oktober 2021. Europeiska kommissionen godkände ERUF- och ESF+-delarna av programmet i maj 2022 samtidigt med Finlands partnerskapsavtal. Den 16 december 2022 godkände Europeiska kommissionen att en JTF-andel fogas till programmet.

Med hjälp av EU:s asyl-, migrations- och integrationsfond AMIF främjas utnyttjandet av lagliga vägar och utvecklas tillståndsförfarandet. Experters invandring och mobilitet att främjas i tredjeländer (ursprungsländerna) t.ex. genom information om ursprungsländer och utveckling av sysselsättning och samhällskommunikation före inresa. Åtgärder som strävar efter att skapa smidigare ansökningsprocesser för arbets- och utbildningsrelaterade uppehållstillstånd finansieras i första hand ur faciliteten för återhämtning och resiliens (Recovery and Resilience Facility, RRF), dock med beaktande av de begränsningar och villkor som gäller RRF-finansiering. Under perioden 2021–2024 finns det 20 miljoner euro i RRF-finansiering att tillgå, och arbets- och näringsministeriet ansvarar för styrningen av finansieringen. RRF-finansierade åtgärder kan kompletteras med AMIF-finansiering till den del RRF-finansieringen inte är tillräcklig eller åtgärderna innehållsmässigt inte lämpar sig för RRF-finansiering. AMIF kompletterar RRF-finansieringen genom att stödja särskilt bland annat utveckling av personalens kompetens, efterhandskontroll av tillståndssökande, utveckling av helautomatisering samt större åtgärder för utveckling av kundrelationer. Genom AMIF-finansiering kan RRF-åtgärder kompletteras också genom andra systemutvecklingsåtgärder. AMIF-finansiering kan allokeras till åtgärder vars primära tyngdpunkt inte ligger i arbets- och utbildningsrelaterade processer.

Gemensamma teman för Finlands RRF-plan och ISF-program (Internal Security Fund) är cybersäkerhet och penningtvätt. I fråga om cybersäkerheten ligger ISF:s fokus på förebyggande av cyberbrottslighet, utredning och brottsbekämpande utbildning samt RRF:s omfattande cybersäkerhetsutbildning och forskning. Med RRF-åtgärder effektiviseras verksamheten vid centralen för utredning av penningtvätt, medan ISF-programmets stöd används för att förbättra åtgärderna för bekämpning av organiserad brottslighet som anknyter till penningtvätt.

ISF-medel används för att främja målen för Utvecklingsprogrammet för cybersäkerheten, publicerat 2021, till exempel identifiera it-brottsmyndigheternas specifika behov och tillhandahålla utbildning i linje med dem. Under programperioden genomförs bland annat specialiseringsstudier i cyberbrottslighet och utbildning av myndigheter för att främja målen i 2021 års Utvecklingsprogram för cybersäkerheten samt kartläggs behoven av kompetensutveckling bland brottsbekämpningsmyndigheter och rättsliga myndigheter och de existerande utbildningarna för att främja och upprätthålla kunnandet inom bekämpning av cyberbrottslighet. Utbildningssamarbetet med internationella och nationella myndigheter och högskolor stärks.

Målet är att med ISF-stöd fortsätta den nationella utvecklingen av den administrativa brottsbekämpningen genom att intensifiera informationsutbytet och delningen av förfaranden med myndigheter, organisationer och den privata sektorn, till exempel finansbranschen och näringslivet, vid konfiskeringen av brottslig vinning och genomförandet av straffansvaret bland annat för att bekämpa penningtvätt och bedrägeribrottslighet. Även myndigheternas analysarbete, tekniska lösningar och verktyg förbättras.

Programmen för fonderna inom området för inrikes frågor har godkänts i statsrådet, och kommissionen godkände ISF-programmet den 29 juli 2022 och AMIF-programmet den 21 september 2022.

De centrala målen i Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens (EHFVF) program för Finland är att stödja en hållbar tillväxt inom fiskerinäringsbranschen, påskynda förnyelse och innovationer i denna sektor samt att förbättra fiskresursernas status. Den hållbara tillväxten inom fiskerinäringen stöder också målen för Europeiska unionens gröna omställning och kompletterar målen för minskning av växthusgasutsläppen i planen för hållbar tillväxt. Enligt strategin Från jord till bord ska livsmedelsproduktionen göra det lättare för konsumenterna att övergå till en sund och hållbar kost. Ersättning av andra djurproteiner med fisk minskar kostens klimatavtryck. Dessutom avlägsnar fisket näringsämnen som redan kommit ut i vattnen och minskar därigenom eutrofieringen. Enligt en uppskattning av Institutet för hälsa och välfärd (THL) skulle en höjning av användningen av fisk som

livsmedel till den nivå som rekommenderas i kostrekommendationerna medföra årliga hälsofördelar värda 1–2 miljarder euro. Europeiska kommissionen godkände Finlands program den 3 augusti 2022.

Arbetsfördelningen mellan finansieringskällorna och deras kompatibilitet

Programmet för hållbar tillväxt RRP Pelare 1

Finland använder TEN-E/CEF-finansiering för att finansiera ett gränsöverskridande elöverföringsprojekt (Sverige). Möjliga investeringar i energiinfrastrukturen som främjas från RRF främjar elsystemets funktion och elektrifiering i Finland, men RRF-finansiering används inte direkt för att finansiera den gränsöverskridande förbindelsen. Målet är att använda Horisont Europa-finansiering och finansiering från Innovationsfonden i samband med utvecklingen och införandet av ny energiteknik. Beredningen och planeringen av energiprojekt kan i vissa fall finansieras också via ERUF och JTF.

Programmet för hållbar tillväxt RRP Pelare 2

Programmet för ett digitalt Europa (DEP) omfattar flera objekt för ny teknik som är aktuella för Finland. Vidare satsar EU mycket på utvecklingsmiljöer bland annat via programmet för ett digitalt Europa och programmet Horisont Europa. Bredbandsförbindelser finansieras också från EU:s landsbygdsfond, men stöden betonar främst så kallade byanätprojekt. Det nationella stödprogrammet för bredband finansieras således inte från landsbygdsfonden. För banavsnitt som ingår i det europeiska transportnätverket (Trans-European Transport Network, TEN-T) är det möjligt att söka finansiering hos finansieringsinstrumentet Fonden för ett sammanlänkat Europa (Connecting Europe Facility, CEF).

Programmet för hållbar tillväxt RRP Pelare 3

Ett av de nationella temana för EU:s strukturfond under programperioden 2021–2027 är kontinuerligt lärande. Genom nationell ESF-verksamhet förstärks förmågan hos utbildningsanordnare, högskolor och andra aktörer inom kontinuerligt lärande att agera i enlighet med målen för kontinuerligt lärande. Huvudvikten ligger på utveckling av utbildningsanordnarnas strukturer och verksamhetsmodeller, och finansieringen används inte för att genomföra utbildningar. I projekt som gäller FUI-verksamhet ökas beredskapen att söka finansiering också i EU:s konkurrensrättiga program, såsom Horisont Europa. Det är möjligt att få finansiering från EU:s strukturfond under programperioden 2021–2027 för utveckling av forskningsinfrastrukturer i de sektorer där finansiering är tillgänglig. Av de utvecklingsobjekt som kopplas till helheten av investeringar i digital infrastruktur för invandring är systemutvecklingen av automatisering av efterhandsövervakningen och den tväradministrativa inskolningshelheten som gäller invandringsprocesserna potentiella

utvecklingsobjekt som kan finansieras från EU:s asyl- och migrationsfond AMF. Ett av de nationella temana för EU:s regional- och strukturpolitiska fonder för programperioden 2021–2027 är innovationskompetens inom den kreativa branschen och kulturbranschen. Genom ERUF-finansiering stöds bättre utnyttjande av FUI-kompetensen och den kreativa kompetensen inom kultursektorn genom FUI-samarbete och effektivare införande av avancerade tekniska lösningar. Avsikten är också att stödja innovationsverksamheten i den kreativa och kulturella sektorn genom REACT-åtgärder som en del av FUI-åtgärderna samt att stödja förbättringen av de digitala färdigheterna och förändringsförmågan i fråga om dessa färdigheter. I relation till RRF-åtgärderna betonar REACT-EU:s åtgärder det regionala och lokala perspektivet och möjligheten att skräddarsy projekt mer behovsbaserat.

På det sätt som beskrivs i partnerskapsavtalet uppkommer synergierna i fråga om Finlands program för hållbar tillväxt (RRF) dels innehållsmässigt, dels utgående från genomförandets nivå och skala. ERUF- och ESF+-åtgärderna är till sin karaktär i huvudsak mindre eller lokala projekt som skräddarsyts för omsorgsfullt avgränsade behov, medan RRF-åtgärderna har en nationell omfattning. Det lokala och regionala perspektivet betonas i JTF-fonden, vars genomförande grundar sig på respektive JTF-landskaps regionala plan för rättvis omställning.

ERUF-finansieringens kompletterande karaktär bygger på genomförandets nivå och skala. Med ERUF-finansiering stöds lokala utvecklingsåtgärder och investeringar som särskilt gynnar små och medelstora företag. Med RRP-åtgärder stöds omfattande investeringar i energisystem och cirkulär ekonomi med nationell betydelse.

Med ESF+-finansiering stöds invandrares etablering på arbetsmarknaden. RRP-åtgärderna inriktas på att snabba upp de arbets- och utbildningsbaserade processerna och utveckla digitala tjänster. ESF+-åtgärderna omfattar lokala och regionala utvecklingsåtgärder som inriktas på de deltagande enheterna och genomförs i samarbete med utbildningsanordnare och arbetsgivare.

Med ESF+-fonden stöds reformen av det kontinuerliga lärandet och programmet för arbetsförmåga, som också stöds med RRP-åtgärder. ESF+-åtgärderna är arbetslivsorienterade åtgärder som stöder höjningen av de deltagande individernas kompetensnivå, utvecklar kvaliteten på de tjänster som deltagarna får och förbättra delaktigheten och livskontrollen hos de individer som tillhör målgruppen.

I anslutning till beslut om beviljande av finansiering från programmet för hållbar tillväxt (RRF) ansvarar stödmyndigheterna för att annan EU-finansiering eller offentlig finansiering inte erhålls för samma kostnader i åtgärden/projektet. De ansvarar också för uppföljningen av genomförandet av åtgärderna/projekten och för att finansieringen används i enlighet med tillämplig EU-lagstiftning och nationell lagstiftning. Statskontoret stöder

stödmyndigheterna när det gäller att upptäcka och förhindra dubbel finansiering och ordnar utbildning som anknyter till detta tillsammans med andra myndigheter på statsrådsnivå. Vidare övervakar Statskontoret iakttagandet av anvisningarna och samarbetar med de för olika EU-program ansvariga myndigheterna i syfte att säkerställa informationsutbytet. Vid övervakningen utnyttjas information från olika informationssystem och verktyg som myndigheterna har i användning.

Vid ansökan om finansiering från EU:s fonder för region- och strukturpolitik ska annan finansiering som erhållits eller söks för samma ändamål meddelas. Nationella och regionala bestämmelser, anvisningar och samordningsmekanismer säkerställer att fonderna fungerar på ett kompletterande sätt och att dubbel finansiering inte förekommer.

I fråga om fonderna för inrikes frågor säkerställs demarkationslinjerna genom att de åtgärder för vilka finansieringen samordnas med RRF antecknas i fondernas genomförandepaner. Den som ansöker om finansiering ska meddela huruvida den verksamhet som ansökan gäller också finansieras från andra EU-fonder. Samordningen säkerställs vid handläggningen av ansökningarna.

EU-fondernas åtgärder för främjande av de landsspecifika rekommendationerna

I de landsspecifika rekommendationerna för Finland rekommenderade Europeiska unionens råd att åtgärder som stöder sysselsättningen och en aktiv arbetskraftspolitik ska stärkas. Genom ESF+-åtgärder stöds rekommendationen från 2019 genom att utveckla vägar och ny kompetens till arbetslivet och stödja social delaktighet. Genom delfinansiering från ESF+ kan man dessutom i enlighet med den landsspecifika rekommendationen från 2020 stärka åtgärder som stöder sysselsättningen och en aktiv arbetskraftspolitik.

Genom åtgärder från fonden ERUF tillgodoses särskilt de landsspecifika rekommendationerna enligt vilka Finland bör koncentrera investeringar på forskning och innovation, en övergång till koldioxidsnål ekonomi och energi samt hållbara transporter, med beaktande av regionala skillnader. Genom ERUF-finansiering stöds dels näringslivsorienterad lokal och regional forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som bygger på smart specialisering, dels lokala och regionala projekt som förbättrar energieffektiviteten och den cirkulära ekonomin och minskar växthusgasutsläppen. Möjliga stödbjekt i glesbygder är utvecklingen av hållbar trafik med småskaliga trafikinfrastrukturprojekt som främjar små och medelstora företags verksamhet. I enlighet med punkt 3 i den landsspecifika rekommendationen från 2022 inriktas ERUF-finansiering förutom på projekt för utveckling av energieffektiviteten och koldioxidsnåla produktionsmetoder även på FUI-arbete inom området förnybar energi och energiinfrastruktur.

EU-fonderna stöder principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och FN:s mål för hållbar utveckling

ESF+-åtgärder vidtas även för att stödja principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter framför allt när det gäller sysselsättning, kontinuerligt lärande och arbetslivet, jämställdhet och jämlikhet, lika möjligheter och delaktighet. ESF+ stöder särskilt FN:s hållbara utvecklingsmål nr 1–5 och 8. ERUF stöder i synnerhet målen 7–10 och 12–13.

6 Institutionella frågor och intressentgruppers, särskilt arbetsmarknadsparternas och andra förvaltningsnivåers, delaktighet i beredningen

6.1 Beredning av det nationella reformprogrammet och intressentgruppernas delaktighet

I Finlands grundlag föreskrivs om den nationella beredningen av beslut som ska fattas i EU. Enligt bestämmelserna är det regeringen som ansvarar för den nationella beredningen av EU-ärenden och som beslutar om Finlands åtgärder i anslutning till dem.

EU-ärenden bereds vid de behöriga ministerierna, vid behov i samarbete med andra ministerier, och koordineras genom samordningssystemet för EU-ärenden, dvs. i sektionerna inom kommittén för EU-ärenden och vid behov i EU-ministerutskottet.

I enlighet med grundlagen har riksdagen omfattande rättigheter att få upplysningar om EU-ärenden. Syftet med bestämmelserna är att säkerställa att riksdagen har möjlighet att påverka innehållet av de beslut som fattas i EU. Riksdagen deltar i den nationella åsiktsformuleringen under hela berednings- och förhandlingsprocessen i EU. Riksdagens synpunkter är utgångspunkten för regeringens verksamhet i EU.

Det nationella reformprogrammet föredras för riksdagen. Det nationella reformprogrammet har behandlats i EU-ministerutskottet genom skriftligt förfarande 15–17.3.2023 och föredragits vid statsrådets allmänna sammanträde 23.3.2023, varefter riksdagen har informerats om att Nationella reformprogrammet blivit färdigt i form av en E-skrivelse.

6.2 Intressentgruppernas delaktighet i beredningen av centrala reformprojekt

Social- och hälsovårdsreformen

Social- och hälsovårdsreformen förbereddes i ett omfattande samarbete. I den förberedande fasen av regeringens proposition ingick samråd med intressentgrupper. En omfattande remissbehandling ordnades om regeringens proposition, och utifrån remissvaren gjordes vissa ändringar i propositionen. I riksdagsbehandlingen ingick omfattande samråd med intressentgrupper. Genomförandet av reformen sker i välfärdsområdena. I lagen om välfärdsområden föreskrivs att välfärdsområdesfullmäktige ska sörja för mångsidiga och effektiva möjligheter och sätt att delta och påverka. I välfärdsområdet tillsätts en ungdomsfullmäktige eller motsvarande påverkansgrupp för unga, ett äldreråd och ett handikappråd. Välfärdsområdesstyrelsen ska också sörja för påverkansorganens verksamhetsförutsättningar.

Reformen av den sociala tryggheten

Reformen av den sociala tryggheten bereds av en parlamentarisk kommitté för social trygghet. Som permanenta sakkunniga och som medlemmar i dess sektioner verkar olika intressentgrupper, till exempel arbetsmarknadscentralorganisationer, medborgarorganisationer och forskningsanstalter. Dessutom ordnar kommittén samråd med frivilligorganisationer och medborgare och använder inkluderande verkstäder i sin verksamhet. År 2022 ordnades två omfattande samråd med studerande- och ungdomsorganisationerna samt barn- och familjeorganisationerna. En workshop om alternativa sätt att ordna den sociala tryggheten anordnades i samarbete med social- och hälsovårdsorganisationerna. Barnen och ungdomarna fick uttala sig om den sociala tryggheten och hur den kunde utvecklas som en del av genomförandet av den nationella barnstrategin. Genom samrådsåtgärderna nådde man fler än 1 500 unga i åldern 12–23 år, och en rapport om resultaten publicerades i december 2022.

Reformen av klimatlagen

En helhetsreform av klimatlagen bereddes under 2019–2022. Den nya klimatlagen (423/2022) trädde i kraft den 1 juli 2022. I samband med beredningen av den nya klimatlagen ordnades omfattande samråd. Syftet med samråden var att samla medborgarnas och intressentgruppernas synpunkter på reformen av klimatlagen. En särskild målgrupp för samråden var samer och unga.

I november 2019 ordnades bland annat ett rundabordssamtal mellan ministrar och unga samt ett evenemang där barn tog över statsrådet och där temat var hur man begränsar klimatförändringen genom lagstiftning. Utöver samråden ordnade ministeriet under den senare hälften av 2019 småskaliga enkäter i de sociala medierna om reformen av klimatlagen. Dessutom ordnade ministeriet en omfattande webbenkät som fick cirka 2 500 svar.

Våren 2020 ordnades fyra samråd för intressentgrupper. Evenemangen var riktade till jordbruks- och markanvändningssektorn, näringslivet, kommunerna och regionerna samt till rättsvetare. År 2020 ordnades dessutom flera evenemang för allmänheten med anknytning till reformen av klimatlagen runt om i Finland bland annat i samarbete med Dialogpausstiftelsen. I oktober–november 2020 ordnade miljöministeriet ett samråd på webben tillsammans med forskningsprojektet Medborgarskapets klyftor och bubblor (BIBU). Vid samrådet efterfrågades åsikter om medborgardeltagande, social rättvisa, tillgången till information och samernas rättigheter i klimatlagen.

I samband med beredningen förde miljöministeriet och sametinget tre gånger sådana förhandlingar som avses i lagen om sametinget. Dessutom har miljöministeriet hört skoltarnas byastämman om reformen av klimatlagen.

En omfattande remissbehandling ordnades om utkastet till regeringens proposition 2.7–6.9.2021. Sammanlagt 448 remissvar lämnades inom utsatt tid. Utöver de sedvanliga yttrandena deltog 108 unga och barn i samråd av verkstadstyp som ordnades av kompetenscentret för delaktighet vid Nuorten akademia.

Sysselsättningsmålen i regeringsprogrammet

År 2019 tillsattes en ministerarbetsgrupp vid arbets- och näringsministeriet i syfte att genomföra regeringsprogrammet när det gäller främjande av sysselsättningen. Vidare tillsattes fyra underarbetsgrupper på trepartsbasis med uppgiften att bereda de frågor som ska behandlas i ministerarbetsgruppen: arbetskraftspolitikens servicestruktur; tjänster, förmåner och delaktighet; lagstiftning och lokala avtal. Arbetsmarknadsparterna har varit mångsidigt representerade i underarbetsgrupperna. (<https://tem.fi/sv/ministerarbetsgruppen-for-framjande-av-sysselsattningen>)

Kommunförsök

Av arbetsmarknadsparterna har särskilt Kommunförbundet medverkat aktivt i beredningen av kommunförsöken, och förbundet deltar alltjämt i olika arbetsgrupper som anknyter till kommunförsökens verksamhet och uppföljning. Alla arbetsmarknadsparter och andra aktörer har haft möjlighet att kommentera lagförslaget om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen i samband med remissbehandlingen. Under

beredningen och innan försöken har inletts har olika offentliga och öppna evenemang ordnats, till exempel ett startevenemang för kommunförsök för främjande av sysselsättningen i december 2020. (<https://tem.fi/tyollisyden-kuntakokeilujen-tapahtumat>)

KÄLLOR

- European Commission (2022): 2022 Country Report – Finland. 23.5.2022. [2022-european-semester-country-report-finland_en.pdf](https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-flagship-publications/-/ks-09-22-019) (europa.eu)
- Eurostat (2022). Sustainable development in the European Union. Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context. (2022 ed.). Publications Office of the European Union. Luxemburg. <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-flagship-publications/-/ks-09-22-019>
- Sachs, J., Kroll, C., Lafortune, G., Fuller, G., & Woelm, F. (2022): Sustainable Development Report 2022 (1st ed.) Cambridge University Press. <https://www.sdgindex.org/>
- Statsrådet (2019): Regeringens handlingsplan: Ett inkluderande och kunnigt Finland – ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart samhälle. Statsrådets publikationer 2019:27. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-789-5>
- Statsrådets kansli (2020): Statsrådets redogörelse om det globala handlingsprogrammet Agenda2030 för hållbar utveckling: Mot ett klimatneutralt välfärdssamhälle. Statsrådets kanslis publikationer 2020:7. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-942-4>
- Statsrådet (2021a): Regeringens färdplan för hållbarhet. Statsrådets publikationer 2021:43. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-682-2>
- Statsrådet (2021b): Finlands program för hållbar tillväxt: Plan för återhämtning och resiliens. Statsrådets publikationer 2021:52. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-840-6>
- Statsrådet (2022): Klimatneutralt Finland 2023 – den nationella klimat- och energistrategin Statsrådets publikationer 2022:53. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-811-0>
- Statsrådet (2022): Åtgärdsplan för att minska fattigdomen och utslagningen till 2030. Social- och hälsovårdsministeriets publikationer 2022:15. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-9999-2>
- Statsrådet (2023): Uppföljning av regeringens handlingsplan. <https://valtioneuvosto.fi/sv/marin/uppfoljning-av-regeringsprogrammet/handlingsplan>
- Statsrådet (2023): Utredningsprojektet för finansieringen av och investeringsmöjligheterna för stora banprojekt. Statsrådets publikationer 2023:5. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-245-1>
- Statsrådets kansli (2022): Strategin för kommissionen för hållbar utveckling 2022–2030: Ett välmående Finland som tar globalt ansvar och tryggar naturens bärkraft. Statsrådets kanslis publikationer 2022:6. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-496-5>
- Statsrådets kommunikationsavdelning (2022): Statsrådets beslut om tillsättande av en expertpanel för hållbar utveckling. 15.12.2022. https://vnk.fi/-/kestavyyspaneeli-vahvistaa-yhteiskunnan-kokonaiskestavyyteen-tahtaavan-paatoksenteon-tietopohjaa?languageId=sv_SE

Bilagetabeller

Bilaga 1. Genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna (CeSaR)

CeSaR

Finlands satsning på utvärderingen av de landsspecifika rekommendationerna (CSR)

Europeiska planeringsterminen 2023

CSR.2022.1

Rekommendation 1 underavsnitt 1: Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen.

Rekommendation 1 underavsnitt 2: Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel.

Rekommendation 1 underavsnitt 3: Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning.

Framstegen i fråga om de rekommendationer till Finland som gäller det medelfristiga målet för de offentliga finanserna behandlas i Finlands stabilitetsprogram utarbetat med antaganden om oförändrad politik.

Rekommendation 1 underavsnitt 4: Lägga fram politiska förslag till reformen av den sociala tryggheten, som syftar till att öka effektiviteten i systemet för sociala förmåner, förbättra incitamenten att arbeta och även stödja de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet.

Åtgärder

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (17/02/2023 12:39 PM)¹

I den första fasen av den parlamentariska kommitténs arbete sammanställdes en problemorienterad lägesbild över Finlands nuvarande sociala trygghet. Ett sammanfattande mellanbetänkande om kommitténs första mandatperiod godkändes i januari 2023 (offentliggörs i mars 2023). I betänkandet ingår 31 kommittéförslag om att revidera den sociala tryggheten, som de kommande regeringarna kan inkludera i sina regeringsprogram. Målet är att följande regering ska inleda de utrednings-, lagstiftnings- och utvecklingsprojekt som kommittén har föreslagit så att den sociala tryggheten kan revideras i etapper. Betänkandet innehåller också riktlinjer för kommitténs arbete under den andra mandatperioden. Kommittén fortsätter att se över den sociala trygghetens struktur och funktion med fokus på samordningen av förmåner och tjänster, förmånstagarnas delaktighet och hur den kan ökas samt utkomststödet ställning som det alternativ som ska tillämpas i sista hand inom systemet för social trygghet. Kommittén konstaterar också att reformen bör bidra till den offentliga ekonomins hållbarhet genom åtgärder som stärker sysselsättningen och befolkningens arbets- och funktionsförmåga. Detta eftersträvas i första hand genom strukturella reformer som ökar sysselsättningen, delaktigheten och systemets effektivitet. Kommittén fortsätter sitt arbete under den kommande valperioden 2023–2027 i enlighet med följande regerings beslut.

Anmärkningar

Lägesöversikt

CSR.2022.2

Rekommendation 2 underavsnitt 1: Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 29 oktober 2021.

Åtgärder

Anmärkningar

Lägesöversikt

¹ Rapporteringstidpunkten inom parentes.

Rekommendation 2 underavsnitt 2: Fortsätta genomförandet av det överenskomna sammanhållningspolitiska programmet 2021–2027 för Finland och snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 för Åland och Fonden för en rättvis omställning i syfte att påbörja genomförandet av dem.

Åtgärder

Anmärkningar

Lägesöversikt

CSR.2022.3

Rekommendation 3 underavsnitt 1: Minska det allmänna beroendet av fossila bränslen och utveckla en mångsidigare import av fossila bränslen.

Åtgärder

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (16/02/2023 14:11 PM)

I april 2022 drog ministerarbetsgruppen för beredskap upp riktlinjer för en åtgärdshelhet, som på ett betydande sätt ska påskynda utfasningen av fossil energi och stödja införandet av ny teknik. Till åtgärderna hör att påskynda energiinvesteringar, frångå fossila bränslen i trafiken och hitta nya lösningar för uppvärmning av småhus och offentliga fastigheter.

Skrivning 2

ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (14/02/2023 15:44 PM)

I syfte att stärka energisjälvförsörjningen och försörjningsberedskapen har det beslutats om en åtgärdshelhet, som på ett betydande sätt ska påskynda utfasningen av fossil energi och stödja införandet av ny teknik.

Anmärkningar

Skrivning 1

Statsrådet skickade den nationella klimat- och energistrategin i form av en redogörelse till riksdagen den 30 juni 2022. Klimat- och energistrategin har också publicerats på engelska (Carbon neutral Finland 2035 – national climate and energy strategy), och den finns tillgänglig på adressen <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-843-1>

Lägesöversikt

Rekommendation 3 underavsnitt 2: Påskynda användningen av förnybar energi, bland annat genom att ytterligare rationalisera tillståndsförfarandena,

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (16/02/2023 14:19 PM)

Finland har effektiviserat sina åtgärder för att påskynda tillståndsförfarandena och andra förvaltningsförfaranden. I fråga om miljö tillstånd har redan ett omfattande projekt enligt samserviceprincipen genomförts, och Finland har nyligen grundat en samordningsenhet för projekt som gäller förnybar energi i enlighet med direktivet om förnybar energi. De maximala behandlingstiderna har också fastställts i enlighet med direktivet. Statsrådet har nyligen beslutat att påskynda tillståndsförfarandena i anslutning till investeringar i den gröna omställningen genom att utöka tillståndsmyndigheternas resurser (Regionförvaltningsverken, NTM-centralerna, Säkerhets- och kemikalieverket). Målet är att uppnå en maximal behandlingstid på 12 månader vid tillståndsmyndigheten när det gäller prioriterade investeringar. Till kommunerna och landskapsförbunden riktas dessutom bidrag för att snabba upp tillstånds- och planläggningsförfarandena i fråga om investeringar i den gröna omställningen och byggandet av vindkraftverk.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

Rekommendation 3 underavsnitt 3: och främja investeringar som leder till minskade koldioxidutsläpp inom industrin

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (17/02/2023 09:39 AM)

Enligt regeringsprogrammen för både statsminister Antti Rinnes och statsminister Sanna Marins regeringar ska sektorspecifika färdplaner för ett koldioxidsnålt samhälle utarbetas i samarbete med aktörer inom respektive sektor. Syftet har varit att med hjälp av färdplanerna få en noggrannare uppfattning om hur omfattande åtgärder övergången till ett klimatneutralt Finland kräver, vilka förutsättningar det finns att genomföra dem och vilka kostnader de medför. Elektrifieringsstöd för energiintensiv industri införs för att främja koldioxidsnåla investeringar inom industrin. De sektorspecifika färdplanerna för ett koldioxidsnålt samhälle uppdateras vid behov under 2023. Inom klimat- och energistrategin fokuseras incitamenten på att utveckla och kommersialisera teknik. Detta skapar också hållbar export för de finländska företagen samtidigt som de finländska företagens koldioxidhandavtryck bidrar till att minska utsläppen på global nivå.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

Rekommendation 3 underavsnitt 4: och transportererna, inbegripet elektrifiering av transportsektorn.

Åtgärder

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Odefinierad (17/02/2023 12:43 PM)

I Finland beviljas infrastrukturstöd för främjande av eltrafik samt för användning av biogas och förnybart väte i trafiken. Sammanlagt 35 miljoner euro har anvisats för dessa för åren 2022–2023 (cirka 1/3 består av medel ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF)). Finska staten beviljar även bidrag för att bygga och förbättra husbolags och arbetsplatsers laddningsinfrastruktur för elbilar. Sammanlagt 32,5 miljoner euro har anvisats för dessa för åren 2022–2023. Ett anskaffningsstöd för elbilar och stöd för konvertering av en förbränningsmotorbil så att den blir gas- eller etanoldriven (konverteringsstöd) gällde fram till utgången av 2022. Anskaffningsstödet för el- och biometandrivna paketbilar och lastbilar är alltjämt i kraft. Sammanlagt 25,5 miljoner euro har anvisats för detta syfte under 2022–2023. I oktober 2021 beslutades att bilskatten på renodlade elbilar slopas. Ändringar i beskattningen av anställningsförmåner har införts för att minska koldioxidutsläppen från bilbeståndet.

Kommentarer

Skrivning 1

Den gröna omställningen inom den tunga trafiken kräver investeringar och offentligt stöd under de kommande åren. Lokalt producerad biometan har visat sig vara en fungerande teknik för fordon inom den tunga trafiken. Eldrivna lastbilar kan köras allt längre sträckor, och vätgas används i allt större utsträckning. I Finland finns tills vidare inga offentliga elladdningsstationer eller vätgastankstationer för tung trafik.

Lägesöversikt

Skrivning 1

Andelen eldrivna fordon av det totala bilbeståndet i Finland har ökat snabbt. År 2021 var 10,3 procent av alla nya fordon renodlade elfordon, medan motsvarande andel 2022 var 17,8 procent. Laddhybridernas andel av alla nya registreringar är cirka 20 procent. Laddningsnätverket för person- och paketbilar växer också snabbt, och särskilt snabbbladdningsstationerna har ökat i antal. I största delen av Finland är det maximala avståndet till en offentlig laddningsstation 50 kilometer. I landets sydvästra del är det maximala avståndet 25 kilometer. Biogas har varit ett förmånligt alternativ när det gäller grönare biltrafik för dem som inte har råd med en elbil. Inom den närmaste framtiden är det dock osannolikt att nya biogasdrivna bilar lanseras på marknaden. Finland måste därför påskynda övergången till eldrivna fordon för att målen för 2030 ska uppnås. Enligt uppskattningar måste bilbeståndet bestå av 880 000 elfordon för att målen ska uppnås. För närvarande finns det ingen offentlig laddningsinfrastruktur för fordon inom den tunga trafiken och endast ett litet antal eldrivna lastbilar. Det gäller att börja utveckla infrastrukturen i Södra Finland, där trafikvolymerna är som störst. I Nordöstra Finland är det på grund av de låga trafikvolymerna utmanande att utveckla infrastrukturen på marknadsvillkor.

Rekommendation 3 underavsnitt 5: Utveckla energiinfrastrukturen för att öka försörjningstryggheten.

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (17/02/2023 10:18 AM)

Den finländska naturgasmarknaden öppnades för konkurrens i enlighet med bestämmelserna om den inre marknaden genom att gasledningen Balticconnector, som förenar gasnäten i Finland och Estland, togs i bruk i början av 2020. Den öppnade marknaden främjar ett mångsidigare utbud av naturgas, i och med att naturgas från de baltiska länderna och även från Centraleuropa, efter att gasledningen mellan Polen och Lettland blivit klar, vid sidan av biogas och flytande naturgas utgör bra alternativ till den ryska naturgasen. Gasgrid Finland Oy och det amerikanska företaget Exceleerate Energy, Inc. undertecknade den 20 maj 2022 ett 10 år långt hyresavtal om det flytande LNG-terminalfartyget Exemplar. Terminalfartyget placeras i Ingå. I februari lade ministerarbetsgruppen om beredskap fram ett förslag till en helhet av akuta åtgärder som ska säkerställa den nationella försörjningsberedskapen i den snabbt föränderliga säkerhetspolitiska omgivningen och trygga produktionen av och tillgången på energi till ett rimligt pris nu och inom den närmaste framtiden. I åtgärderna ingår bland annat att öka tillgången på skogsflis och säkerställa torvproduktionen för att garantera försörjningsberedskapen. Försörjningsberedskapscentralen har fattat beslut om säkerhetsupplagring av brännstov. Elproduktionen vid kärnkraftverket Olkiluoto 3 inleddes den 12 mars 2022. I testkörningsfasen höjdes produktionen vid kärnkraftverket gradvis till 1 600 megawatt. Den regelbundna elproduktionen vid kraftverket ska enligt planerna inledas i mars 2023.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

CSR.2020.1

Rekommendation 1 underavsnitt 1: I enlighet med den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten vidta alla nödvändiga åtgärder för att effektivt åtgärda covid-19-pandemin samt stödja ekonomin och den därpå följande återhämtningen. Så snart som de ekonomiska förhållandena tillåter det bedriva en finanspolitik som syftar till att uppnå ansvarsfulla offentliga finanser på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, och samtidigt förbättra investeringarna.

Framstegen i fråga om de rekommendationer till Finland som gäller det medelfristiga målet för de offentliga finanserna behandlas i Finlands stabilitetsprogram utarbetat med antaganden om oförändrad politik.

Rekommendation 1 underavsnitt 2: Lösa bristen på vårdpersonal för att stärka hälso- och sjukvårdssystemets resiliens och förbättra tillgången till social- och hälsovårdstjänster

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 13:49 PM)
Riksdagen godkände i juni 2021 en lag om inrättandet av välfärdsområden och reformen av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet. I januari 2023 inleds 22 nya välfärdsområden sin verksamhet, och de ansvarar för all hälso- och sjukvård och socialservice samt för räddningstjänsterna.

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (17/12/2020 13:41 PM)
Regeringen utökade i sin tilläggsbudget för 2020 antalet nybörjarplatser vid högskolorna. Över 400 av dessa riktas till utbildningen av sjukvårdare

Anmärkningar

Lägesöversikt

Rekommendation 1 underavsnitt 3: samt förbättra tillgången till social- och hälsovårdstjänster.

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 13:50 PM)
Riksdagen godkände i juni 2021 en lag om inrättandet av välfärdsområden och reformen av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet. I januari 2023 inleds 22 nya välfärdsområden sin verksamhet, och de ansvarar för all hälso- och sjukvård och socialservice samt för räddningstjänsterna.

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (17/12/2020 13:13 PM)
Tillgång är ett av de huvudsakliga målen i regeringsprogrammet – att förbättra tillgången till tidsenliga tjänster på lika villkor. Till regeringsprogrammets centrala mål hör att genomföra modeller som förbättrar tillgången till tjänster. Många olika åtgärder ska införas, inklusive nya verksamhetsmetoder och digitala lösningar. I juni 2020 beviljades de kommande välfärdsområdena sammanlagt 190 miljoner euro i statligt stöd i syfte att bereda strukturreformen av social- och hälsovården och förbättra såväl tillgången till social- och hälsovårdstjänster på basnivå som integreringen av tjänster. Utvecklingsprogram har inletts enligt planerna och programmen fortsätter tills välfärdsområdena har inrättats.

Anmärkningar

Lägesöversikt

CSR.2020.2

Rekommendation 2 underavsnitt 1: Stärker åtgärder som stöder sysselsättningen och

Åtgärder

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (21/02/2023 13:31 PM)</p> <p>Sysselsättningsmöjligheterna för partiellt arbetsföra effektiviseras ytterligare: Regeringen godkände våren 2021 en strategi för sociala företag. För att säkerställa genomförandet av strategin beslutade regeringen att inrätta ett nätverksbaserat kompetenscenter för sociala företag. Dess syfte är att få fler sociala företag till Finland och samtidigt främja sysselsättningen bland partiellt arbetsföra. Arbets- och näringsministeriet har beviljat statsunderstöd för inrättandet av kompetenscentret för sociala företag för åren 2021–2023 till ett belopp av tre miljoner euro. Statsunderstödet beviljades ett nätverksbaserat konsortium av sex organisationer. Kompetenscentret inledde sin verksamhet i oktober 2021. Utvidgningen och etableringen av verksamheten stöds även genom ESF+-finansiering under 2023–2027.</p>
Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (16/02/2022 07:31 AM)</p> <p>Sysselsättningsmöjligheterna för partiellt arbetsföra effektiviseras ytterligare: • Ett nytt program för att öka sysselsättningen inleddes i början av augusti 2020 med målet att påskynda sysselsättning genom offentlig upphandling. Programmet främjar partiellt arbetsföra personers möjligheter att få arbete (genomfört 1.8.2020). Ett riksomfattande projekt i kombination med lokala pilotprojekt syftar till att stärka handlingsmodellen för främjande av sysselsättning genom kommunal upphandling (-> 3/2023). Via upphandlingarna ingår sysselsättningsmålet också i finansministeriets strategi för offentlig upphandling.</p>
Skrivning 3	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (21/02/2023 13:34 PM)</p> <p>Sysselsättningsmöjligheterna för partiellt arbetsföra effektiviseras ytterligare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagen om Jobbkanalen Ab trädde i kraft den 1 juli 2022. Jobbkanalen Ab är ett nytt helt statsägt bolag med specialuppgifter. Bolaget ska sysselsätta de partiellt arbetsföra personer som har det allra svårast när det inte är möjligt att genom sysselsättningsfrämjande åtgärder och tjänster avsevärt förbättra dessa personers möjligheter att få arbete. Jobbkanalen genomför en ny typ av affärsidé. Arbetstagarna är direkt anställda av bolaget, som säljer deras arbetsinsats till sina kunder. Målet med bolaget är att utveckla och stödja dessa personers förutsättningar att klara sig på arbetsmarknaden och andra färdigheter så att de kan hitta en arbetsplats på den öppna arbetsmarknaden. • I nuläget uppskattas det att bolaget i början av sin verksamhet kommer att sysselsätta några hundra partiellt arbetsföra personer per år. Målet är att bolaget ska ha cirka 1 000 anställda när verksamheten etablerats.
Skrivning 4	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (14/03/2022 10:43 AM)</p> <p>Regeringen planerar att överlämna en proposition med förslag till en lönesubventionsreform till riksdagen hösten 2022, och avsikten är att reformen ska träda i kraft i början av 2023.</p>

Skrivning 5

ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (15/02/2022 13:52 PM)

Regeringen grundade 2020 en parlamentarisk kommitté med uppgiften att se över systemet med social trygghet. Kommitténs mandatperiod omfattar två regeringsperioder (2020–2027). Målet är att revidera den sociala tryggheten som helhet. Kommittén behandlar dels grundskyddet, förtjänstskyddet och utkomststödet samt sambandet mellan och finansieringen av dessa, och en bättre samordning av tjänsterna med förmånerna.

Skrivning 6

ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (15/02/2023 11:24 AM)

Regeringen beslutade i december 2020 om de detaljerade åtgärder som behövs för att höja sysselsättningsgraden bland personer över 55 år. Målet är att öka sysselsättningen bland personer över 55 år med 10 000 personer före 2029. Lagändringen trädde i kraft den 1 januari 2023.

Anmärkningar

Lägesöversikt

Rekommendation 2 underavsnitt 2: förstärka den aktiva arbetskraftspolitiken.

Åtgärder**Skrivning 1**

ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (16/12/2020 10:25 AM)

Arbets- och näringsbyråerna har på grund av covid-19-pandemin anvisats 40 miljoner euro i tilläggsresurser för 2020–2021. Finansieringen av åtgärder som främjar en aktiv arbetsmarknadspolitik, särskilt arbetskraftsutbildning och arbetskraftsservice för unga, har utökats med 60 miljoner euro.

Skrivning 2

ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (14/03/2022 08:56 AM)

Regeringen bereder för närvarande en reform av arbets- och näringstjänsterna 2024 som går ut på att permanent överföra arbets- och näringstjänsterna till kommunerna. Kommunernas sysselsättningspilotprojekt inleddes i mars 2021 och ska enligt gällande lag upphöra den 30 juni 2023. Regeringen föreslår att giltighetstiden för lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen ska förlängas till den 31 december 2024. Lagen ska träda i kraft den 1 augusti 2022. Genom att utvidga lagen kan man undvika situationer där kommunernas kunder som deltar i pilotprojekten överförs tillbaka till arbets- och näringsbyråerna innan arbets- och näringstjänsterna permanent har överförs till kommunerna.

Skrivning 3 ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (14/03/2022 13:48 PM)

Regeringen har sammanställt ett omfattande sysselsättningspaket som innefattar en systemisk förändring i riktning mot den nordiska modellen för arbetskraftsservice (trädde i kraft 2022). Modellen innehåller följande huvudsakliga åtgärder:

- tilläggsfinansiering på 70 miljoner euro för offentlig arbetskraftsservice • regelbunden kontakt mellan arbetskraftstjänsterna och de arbetsökande med två veckors mellanrum i början av arbetslöshetsperioden
- skyldighet för arbetslösa att söka minst 0–4 arbetsplatser/mån.
- påföljderna i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa lindras något.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

CSR.2020.3

Rekommendation 3 underavsnitt 1: Vidta åtgärder för att tillföra likviditet till realekonomin, särskilt till små och medelstora företag.

Åtgärder

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (17/12/2020 12:28 PM)

Arbets- och näringsministeriet har observerat att de små och medelstora företagens förmåga att rapportera om sina produkters och sin verksamhets klimatavtryck fortfarande är svag. Detta hindrar i hög grad de små och medelstora företagen från att få grön finansiering. För att stödja genomförandet av hållbar finansiering inom den offentliga sektorn och för att skaffa expertis och finansiering för SDG-inriktade lösningar ansökte arbets- och näringsministeriet 2019 om tekniskt stöd som finansieras av Europeiska unionen via stödprogrammet för strukturreformer (SRSP). Det primära syftet med projektet är att skapa ett effektivare finansieringsekosystem i Finland i enlighet med målen för hållbar utveckling. Projektet omfattar Agenda 2030-kontexten även i bredare utsträckning än enbart temat för hållbara investeringar, men det bygger till stor del på praxis och verktyg för genomförandet av grön finansiering i Finland. Genom projektet strävar man bland annat efter att dels stärka finansieringsorganisationernas kapacitet inom den offentliga sektorn och harmonisera hållbar finansieringspraxis, dels ta fram verktyg med vilka små och medelstora företag kan mäta och rapportera om sina effekter på hållbar utveckling och därmed bättre utnyttja grön finansiering. Projektet inleddes i september 2020 och de slutliga resultaten rapporteras i juni 2022.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

Rekommendation 3 underavsnitt 2: Tidigarelägga färdigutvecklade projekt för offentlig investering och

Åtgärder

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (17/03/2022 08:07 AM)

Staten har beviljat kommunerna och samkommunerna betydande stöd för att trygga basservicen och kommunernas verksamhet under covid-19-krisen. Tilläggsstöden till kommunerna uppgick till 3 miljarder euro 2020 och 2,5 miljarder euro 2021. Största delen av stöden användes till att täcka de tilläggskostnader och inkomstbortfall som orsakades av covid-19-epidemin. Endast en liten del av stöden beviljades för att påskynda investeringar. Som exempel kan nämnas investeringar i gång och cykling (18 miljoner euro 2020, 4:e tilläggsbudgeten), stöd till kommuner för att frångå oljeuppvärmning av fastigheter (15 miljoner euro 2020, 4:e tilläggsbudgeten och 2,5 miljoner euro 2022, budgeten), utökad testkapacitet och andra medicintekniska produkter (20 miljoner euro 2020, 1:a tilläggsbudgeten), återvinning av näringsämnen och energieffektiva vattentjänster (10 miljoner euro 2020, 4:e tilläggsbudgeten) samt renovering och nybyggnad av kulturanläggningar (2,4 miljoner euro 2020, 4:e tilläggsbudgeten) osv.

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (18/12/2020 10:43 AM)

Regeringen har vidtagit följande åtgärder inom byggnadsbranschen:

- I syfte att öka utbudet på förmånliga bostäder höjdes behörigheten att bevilja räntestöd i fråga om statsstött bostadsproduktion med 340 miljoner euro.
- Upprätthållande av grundläggande infrastrukturnät: 58 miljoner euro (3 års överföring.)
- Utveckling av infrastrukturnät: 41 miljoner euro (3 års överföring.)
- Statligt stöd för bredbandsprojekt: 11 miljoner euro (3 års överföring.)

Anmärkningar

Lägesöversikt

Rekommendation 3 underavsnitt 3: gynna privata investeringar för att främja den ekonomiska återhämtningen.

Åtgärder

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (18/12/2020 11:13 AM)

Elskatten för industrin sänks till EU:s miniminivå.

Skrivning 2

ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (18/12/2020 11:09 AM)

Extra skatteavdrag beviljas för FoU-relaterade forskningssamarbetsutgifter under 2021–2025.

Skrivning 3

ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (18/12/2020 11:06 AM)

Normalt får maskiner och anordningar i företagets inkomstbeskattning avskrivas till 25 procent av den ursprungliga investeringens restvärde. Från 2020 till 2023 får företagen göra avskrivningar upp till 50 procent av de resterande ursprungliga investeringarna.

Skrivning 4	ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (18/12/2020 11:46 AM) De offentliga samråden om regeringens strategi för företagande har slutförts.
Skrivning 5	ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (18/12/2020 11:42 AM) En för den offentliga och den privata sektorn gemensam delegation på hög nivå har tillsatts inom teknikområdet.
Skrivning 6	ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (18/12/2020 11:44 AM) En expertarbetsgrupp har tillsatts för att utreda vilka åtgärder som bäst skulle stödja de finländska företagens tillväxt och framgång i den internationella konkurrensen under och efter covid-19-krisen.

Anmärkningar

Lägesöversikt

Rekommendation 3 underavsnitt 4: Styra investeringarna till den gröna och den digitala omställningen, i synnerhet ren och effektiv produktion och användning av energi,

Åtgärder

Skrivning 1	ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (17/12/2020 13:00 PM) Digitaliseringen inom industrin och sektorn för små och medelstora företag stöds av VTT och Business Finland genom ett separat politikprogram, Artificiell intelligens 4.0 (inleddes 11/2020), och relaterade program. Även ett samordnat genomförande av de europeiska politiska verktygen RRF, ERUF, ESF och programmet för ett digitalt Europa (från 2021) spelar en viktig roll när det gäller att stödja den digitala förändringen. Den takt i vilken 5G-nätet tas i bruk styrs av marknaden. Prioritetsområden inom digitaliseringen av den offentliga sektorn är att främja artificiell intelligens i offentliga tjänster (Aurora AI, lanserades 2019) samt att ta fram datalokaler som möjliggör automatisering och nya typer av databaserade offentliga tjänster (kontinuerlig verksamhet).
--------------------	---

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (15/02/2022 14:48 PM)

I budgeterna för 2020 och 2021 främjas den gröna omställningen genom flera åtgärder, till exempel:

- Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)
  - 2020: 4 420 000 euro
  - 2021: 3 420 000 euro
- Energistöd för investeringsprojekt och forskning som främjar bland annat förnybar energi, energieffektiv energiproduktion eller i övrigt en övergång till ett koldioxidsnålt energisystem (uppskattad anslag)
  - 2020: 60 750 000 euro
  - 2021: 101 250 000 euro
- Matningstariff för förnybar energi (uppskattad anslag)
  - 2020: 336 600 000 euro
  - 2021: 282 803 000 euro
- Infrastrukurstöd för elfordon och användning av biogas i trafiken (reservationsanslag 3 år)
  - 2020: 8 400 000 euro
  - 2021: 8 000 000 euro.

Dessa åtgärder ingår i den del av budgeten som gäller förnybar och koldioxidsnål energi och som uppgår till sammanlagt 2 331,7 miljoner euro 2020 och 1 222 miljoner euro 2021. Vidare anvisas 822 miljoner euro till verksamhetslinjen för den gröna omställningen i Finlands plan för återhämtning och resiliens.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

Rekommendation 3 underavsnitt 5: mot en hållbar och effektiv infrastruktur**Åtgärder**[Anmärkningar](#)[Lägesöversikt](#)**Rekommendation 3 underavsnitt 6:** samt för forskning och innovationsverksamhet.**Åtgärder**

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 15:39 PM)

FUI-investeringar i den gröna omställningen och i avancerade digitala tekniker påskyndas genom flera åtgärder som ingår i den nationella FUI-färdplanen (inleddes 5/2020) och den nationella RRP-planen. I syfte att utöka FUI-investeringarna håller den nya partnerskapsmodellen som ingår i den nationella färdplanen på att genomföras, och forskningsinfrastrukturerna vidareutvecklas.

Skrivning 2 ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (15/02/2022 15:41 PM)

Den parlamentariska arbetsgruppen för forskning, utveckling och innovation föreslår i sitt nya betänkande att det ska stiftas en lag om finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet och att en lagstadgad plan för FoU-finansiering som sträcker sig över ramperioden ska utarbetas. Arbetsgruppen föreslår också att ett permanent och mer omfattande skatteincitament ska införas i fråga om FoU-verksamhet.

[Anmärkningar](#)[Lägesöversikt](#)**CSR.2020.4****Rekommendation 4 underavsnitt 1:** Säkerställer en effektiv efterlevnad och uppföljning av bestämmelserna för bekämpning av bekämpning avpenningtvätt.**Åtgärder**

Skrivning 1 ÅTGÄRDENS TYP: Odefinierad (07/02/2023 09:10 AM)

Finansinspektionen: En föreskriftssamling med ändringar i lagstiftningen om bekämpning av penningtvätt inväntar fortfarande riksdagens godkännande. Även i fråga om övervakningen av ekonomiska sanktioner (FN + EU) inväntas ändringar i lagstiftningen om bekämpning av penningtvätt (en tilläggsresurs för detta ändamål). Om ändringarna träder i kraft den 1 mars 2023 kan föreskriftssamlingen gälla från den 1 april 2023.

Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (07/02/2023 09:13 AM)</p> <p>Centralen för utredning av penningtvätt: Under 2022 har Centralen för utredning av penningtvätt tagit emot sammanlagt 230 167 anmälningar av anmälningskyldiga, och centralen har vidareförmedlat cirka 2,83 procent av dessa till utländska centraler för utredning av penningtvätt och till behöriga finländska myndigheter.</p>
Skrivning 3	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (07/02/2023 09:12 AM)</p> <p>Centralen för utredning av penningtvätt: Under 2022 har Centralen för utredning av penningtvätt och Finansinspektionen i enlighet med ett samförståndsprotokoll, undertecknat 2020, upprätthållit och utvecklat sitt samarbete särskilt inom högriskbranscher.</p>
Skrivning 4	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (07/02/2023 09:12 AM)</p> <p>Centralen för utredning av penningtvätt: År 2022 inledde Centralen för utredning av penningtvätt ett RRF-finansierat fyraårigt digitaliseringsprojekt som gäller artificiell intelligens och intelligent automatisering. Projektet bygger på erfarenheterna från det tidigare projektet RANKKA, som gällde möjligheterna inom artificiell intelligens. Projektets genomförande bromsades i början upp av exceptionella svårigheter vid rekryteringen av kompetenta AI-experter. Senare löstes problemet, och en projektgrupp tillsattes i slutet av 2022.</p>
Skrivning 5	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (07/02/2023 09:11 AM)</p> <p>Centralen för utredning av penningtvätt: Centralen för utredning av penningtvätt slutförde ett tvåårigt RPA-projekt (ILMO), som har resulterat i åtta applikationsverktyg som tagits i operativ användning vid Centralen för utredning av penningtvätt.</p>
Skrivning 6	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (07/02/2023 09:08 AM)</p> <p>Finansministeriet: Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism och 3 och 20 b § i lagen om Finansinspektionen (RP 236/2021 rd)</p>
Skrivning 7	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (14/03/2022 15:10 PM)</p> <p>Som en biprodukt av den nationella riskbedömningen av den offentliga sektorn utarbetas en handlingsplan som förväntas bli klar samtidigt som den nationella riskbedömningen i mars 2021. Parallellt med den nationella riskbedömningen upprättas också ett årligt tidsschema för planen för uppdatering av riskbedömningen. Statsrådets beslut om en nationell riskbedömning 2021 och handlingsplan 2021–2023 i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism.</p>
Skrivning 8	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 15:13 PM)</p> <p>FIU Finland slutförde det tvååriga projektet om artificiell intelligens (RANKKA) före utgången av 2021. Det tvååriga RPA-projektet (ILMO) pågår till slutet av 2022 och har redan gett upphov till validerings- och verifieringsverktyget VALTA, som har tagits i operativ användning vid Centralen för utredning av penningtvätt.</p>

Skrivning 9	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 15:00 PM)</p> <p>Under 2021 har Centralen för utredning av penningtvätt och Finansinspektionen i enlighet med ett samförståndsprotokoll, undertecknat 2020, upprätthållit och utvecklat sitt samarbete särskilt inom högriskbranscher, dvs. Hawalas- och VASP-områdena.</p>
Skrivning 10	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (15/02/2022 15:15 PM)</p> <p>Finansinspektionen har publicerat ett lagutkast som ger OE en detaljerad översikt över hur Finansinspektionen tolkar den gällande lagstiftningen och hur OE ska tillämpa den.</p>
Skrivning 11	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (15/02/2022 15:14 PM)</p> <p>Finansinspektionen håller på att utarbeta en övergripande övervakningsstrategi som ska innefatta branschspecifika riskbedömningar och kriterier för val av enskilda övervakningsobjekt under 2023–2025.</p>
Skrivning 12	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (07/02/2023 09:09 AM)</p> <p>Finansinspektionen: Finansinspektionens direktion godkände/fastställde övervakningsstrategin för 2023–2025 den 16 december 2022. Strategin fastställer övervakningsverksamhetens struktur på branschspecifika grunder. Även den årliga tillsynsplanen fastställdes (5 inspektioner under 2023).</p>
Skrivning 13	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (07/02/2023 09:09 AM)</p> <p>Finansministeriet: Som en del av RRP P2C3R1 antogs statsrådets proposition (RP 163/2021 rd) med förslag till en lag om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton, och lagen trädde i kraft den 15 september 2022.</p>
Skrivning 14	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (15/02/2022 15:14 PM)</p> <p>Som en del av RRP P2C3R1 statsrådets proposition (RP 163/2021 rd) med förslag till en lag om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton.</p>
Skrivning 15	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (15/02/2022 15:13 PM)</p> <p>FIU Finland har inlett ett RRF-finansierat fyraårigt projekt om artificiell intelligens (RANKKA2), som grundar sig på resultaten från det föregående RANKKA-projektet.</p>
Skrivning 16	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (15/02/2022 15:12 PM)</p> <p>FIU Finland har inlett ett tvåårigt RPA-projekt (ILMO), som pågår till slutet av 2022 och som redan har gett upphov till validerings- och verifieringsverktyget VALTA, som har tagits i operativ användning vid Centralen för utredning av penningtvätt.</p>

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

CSR.2019.1

Rekommendation 1 underavsnitt 1: Säkerställa att den nominella ökningen av de offentliga grundläggande nettoutgifterna är högst 1,9 procent under 2020, vilket innebär att den årliga strukturella anpassningen är 0,5 procent i relation till BNP.

Framstegen i fråga om de rekommendationer till Finland som gäller det medelfristiga målet för de offentliga finanserna behandlas i Finlands stabilitetsprogram utarbetat med antaganden om oförändrad politik.

Rekommendation 1 underavsnitt 2: Förbättra social- och hälsovårdstjänsternas kostnadseffektivitet och jämlika tillgänglighet.

Åtgärder

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 13:39 PM)</p> <p>Riksdagen godkände i juni 2021 en lag om inrättandet av välfärdsområden och reformen av ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet. I januari 2023 inleds 22 nya välfärdsområden sin verksamhet, och de ansvarar för all hälso- och sjukvård och socialservice samt för räddningstjänsterna.</p>
Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (17/12/2020 13:15 PM)</p> <p>I juni 2020 beviljades de planerade välfärdsområdena sammanlagt 190 miljoner euro i statligt stöd i syfte att bereda strukturreformen av social- och hälsovården och förbättra såväl tillgången till social- och hälsovårdstjänster på basnivå som integreringen av tjänster. De utvecklingsprojekt på landskapsnivå som genomförs inom respektive område förbättrar beredskapen inför strukturreformen och bidrar till att minska skillnaderna mellan kommunerna när det gäller utbudet av tjänster. Programmen har inletts enligt planerna inom alla områden.</p>
Anmärkningar	
Lägesöversikt	

CSR.2019.2

Rekommendation 2 underavsnitt 1: Förbättra incitamenten för att ta emot arbete

Åtgärder

Anmärkningar	
Lägesöversikt	

Rekommendation 2 underavsnitt 2: och utveckla kunnandet**Åtgärder**

-
- Skrivning 1** ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 13:37 PM)
- Åtgärdsprogrammet för arbetsförmågan hos partiellt arbetsföra arbetslösa personer administreras och genomförs av arbets- och näringsministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet. Åtgärderna genomförs under åren 2019–2023. Inom ramen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsverksamhet utvecklas tjänster som stöder arbetsförmågan hos arbetslösa. Åtgärderna genomförs via 22 olika projekt.
-
- Skrivning 2** ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (18/12/2020 07:54 AM)
- Den parlamentariska arbetsgrupp som bereder reformen av kontinuerligt lärande har den 17 december 2020 godkänt de riktlinjer för kontinuerligt lärande som ska följas för att förbättra möjligheterna för personer i arbetsför ålder att utveckla sitt kunnande och säkerställa tillgången på kompetent arbetskraft.
-

Anmärkningar**Lägesöversikt**

Rekommendation 2 underavsnitt 3: och utvecklar aktiv delaktighet, bland annat med välintegrerade tjänster som är riktade till arbetslösa och personer som befinner sig utanför arbetsmarknaden.

Åtgärder

-
- Skrivning 1** ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (18/12/2020 08:10 AM)
- Arbets- och näringsbyråerna har på grund av covid-19-pandemin anvisats 40 miljoner euro i tilläggsresurser för 2020–2021. Finansieringen av åtgärder som främjar en aktiv arbetsmarknadspolitik, särskilt arbetskraftsutbildning och arbetskraftsservice för unga, har utökats med 60 miljoner euro.
-
- Skrivning 2** ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (18/12/2020 07:42 AM)
- I början av augusti 2020 inleddes ett nytt program för att öka sysselsättningen med målet att påskynda sysselsättning genom offentlig upphandling. Programmet främjar partiellt arbetsföra personers möjligheter att få arbete.
-
- Skrivning 3** ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (18/12/2020 07:33 AM)
- Samordnarna har arbetat med att genomföra programmet för arbetsförmåga sedan den 1 januari 2020.
-

Skrivning 4

ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (18/12/2020 08:09 AM)

Regeringen har sammanställt ett omfattande sysselsättningspaket som innefattar en systemisk förändring i riktning mot den nordiska modellen för arbetskraftsservice (träder i kraft 2022). Modellen innehåller följande huvudsakliga åtgärder:

- tilläggsfinansiering på 70 miljoner euro för offentlig arbetskraftsservice
- regelbunden kontakt mellan arbetskraftstjänsterna och de arbetssökande med två veckors mellanrum i början av arbetslöshetsperioden
- skyldighet för arbetslösa att söka minst 0–4 arbetsplatser/mån.
- påföljderna i fråga om utkomstskyddet för arbetslösa lindras något.

Skrivning 5

ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (18/12/2020 07:52 AM)

Lagen om ett kommunförsök godkändes den 17 december 2020.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

CSR.2019.3

Rekommendation 3 underavsnitt 1: Centralisera ekonomipolitiken i anknytning till investeringar till forskning och innovationsverksamhet under beaktande av de regionala skillnaderna.

Åtgärder

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 15:41 PM)

FUI-investeringar i den gröna omställningen och i avancerade digitala tekniker påskyndas genom flera åtgärder som ingår i den nationella FUI-färdplanen (inleddes 5/2020) och i den nationella RRP-planen. I syfte att utöka FUI-investeringarna håller den nya partnerskapsmodellen som ingår i den nationella färdplanen på att genomföras, och forskningsinfrastrukturerna vidareutvecklas.

Skrivning 2

ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (15/02/2022 15:42 PM)

Den parlamentariska arbetsgruppen för forskning, utveckling och innovation föreslår i sitt betänkande (inlett 12/2021) att det ska stiftas en lag om finansiering av forsknings- och utvecklingsverksamhet och att en lagstadgad plan för FoU-finansiering som sträcker sig över ramperioden ska utarbetas. Arbetsgruppen föreslår också att ett permanent och mer omfattande skatteincitament ska införas i fråga om FoU-verksamhet.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

Rekommendation 3, underavsnitt 2: centralisera ekonomipolitiken i anknytning till investeringar till omställningen till en koldioxidsnål ekonomi och energi under beaktande av de regionala skillnaderna.

Åtgärder

Skrivning 1

ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (17/12/2020 11:45 AM)

I budgeten för 2019 ingick flera åtgärder för att främja övergången till koldioxidsnål ekonomi och energi, bland annat följande:

- Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år) – 3,42 miljoner euro
- Stöd för investeringsprojekt och investeringsundersökningar som främjar t.ex. förnybar energi, en energieffektiv energiproduktion eller i övrigt övergången till ett koldioxidsnålt energisystem (uppskattad anslag) – 47,25 miljoner euro
- Matningstariffen för förnybar energi (uppskattad anslag) – 250,6 miljoner euro
- Främjande av infrastrukturen för eldrivna fordon och användning av biogas – 3 miljoner euro

Anmärkningar

Lägesöversikt

Rekommendation 3, underavsnitt 3: och centralisera ekonomipolitiken i anknytning till investeringar till hållbar trafik under beaktande av de regionala skillnaderna.

Åtgärder

Anmärkningar

Lägesöversikt

CSR.2019.4

Rekommendation 4 underavsnitt 1: Förstärka uppföljningen av hushållens skuldsättningsgrad

Åtgärder

Skrivning 1	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (15/02/2022 15:52 PM)</p> <p>Lagstiftningen om konsumentkrediter har skärpts och räntetaket för konsumentkrediter (20 %) trädde i kraft i september 2019. Under covid-19-pandemin sänktes räntetaket i fråga om vissa konsumentkrediter temporärt till 10 procent. Den temporära lagen var i kraft 1.7.2020–30.9.2021.</p>
Skrivning 2	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (07/02/2023 09:05 AM)</p> <p>Lagstiftningen om konsumentkrediter har skärpts och räntetaket för konsumentkrediter (20 %) trädde i kraft i september 2019. Reformen begränsade också rätten att ta ut andra lånerelaterade kostnader av konsumenterna. Under covid-19-pandemin sänktes räntetaket i fråga om vissa konsumentkrediter (inte exempelvis kreditkort) temporärt till 10 procent. Denna temporära lagstiftning var först i kraft 1.7–31.12.2020, men giltighetstiden förlängdes till slutet av september 2021.</p>
Skrivning 3	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (07/02/2023 09:04 AM)</p> <p>Lagen om ett positivt kreditupplysningsregister (739/2022) trädde i kraft den 1 augusti 2022 (https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2022/20220739). Den tekniska verkställigheten av lagen pågår. Registret ska tas i användning den 1 april 2024 i fråga om konsumentkrediter och den 1 april 2026 i fråga om krediter som beviljas för en fysisk persons näringsverksamhet.</p>
Skrivning 4	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (15/02/2022 15:52 PM)</p> <p>Finansinspektionen rekommenderade i sitt makrostabilitetspolitiska meddelande av den 17 december 2021 att långivare ska iaktta återhållsamhet vid beviljandet av lån som är stora i förhållande till låntagarens inkomster och har långa återbetalningstider.</p>
Skrivning 5	<p>ÅTGÄRDENS TYP: Godkänd (15/02/2022 15:53 PM)</p> <p>Finansministeriet offentliggjorde i slutet av januari 2022 ett offentligt samråd om förslaget till lag om begränsning av hushållens skuldsättning. Förslaget inbegriper en maximal lånetid på 30 år för nya bostads- och bostadsaktiebolagslån. I fråga om de sistnämnda föreslås också en gräns på 60 procent i finansieringen av nybyggen och begränsningar för återbetalningen av lånet under de första 5 åren efter att byggnaden färdigställts. Konsumentkreditgivarna är också skyldiga att göra en bedömning av kreditrisken i sin kundverksamhet, och tillsynen över konsumentkreditinstitut överförs till Finansinspektionen. Den nya lagen förväntas träda i kraft den 1 juli 2023.</p>

Anmärkningar

Lägesöversikt

Rekommendation 4 underavsnitt 2: och grundar ett kreditupplysningsregister.

Åtgärder

Skrivning 1	ÅTGÄRDENS TYP: Genomförd (17/12/2020 14:20 PM) I mars 2020 tillsattes en styrgrupp och arbetsgrupper för inrättandet av ett positivt kreditupplysningsregister.
Skrivning 1	ÅTGÄRDENS TYP: Offentliggjord (03/03/2022 11:43 AM) Utkastet till regeringens proposition behandlades genom offentligt samråd fram till den 10 maj 2021. Propositionen lämnades till riksdagen i februari 2022 (https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_22+2022.aspx). Arbetet för inrättandet registret pågår.

[Anmärkningar](#)

[Lägesöversikt](#)

Bilaga 2. Genomförandet av planen för återhämtning och resiliens (Fenix)¹

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.1, underavsnitt 2	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Välfärdsområdena har inrättats och de har beredskap att ansvara för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2019.1, underavsnitt 2	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Den tilläggslagstiftning som slutför inrättandet av välfärdsområdena och reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna träder i kraft.	2023, Q1	Enligt tidsplanen
CSR.2019.1, underavsnitt 2	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Den inledande rättsliga ramen om inrättande av välfärdsområden och reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna träder i kraft.	2021, Q3	Slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 1	Utveckla arbetsförmågan, produktiviteten och arbetshälsan	Lagen om en ny statsägd, företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 1	Utveckla arbetsförmågan, produktiviteten och arbetshälsan	Den nya övergångsarbetsmarknadsaktören i företagsform har inlett sin affärsverksamhet och anställt partiellt arbetsföra.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 1	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice som reglerar den nordiska modellen för arbetskraftsservice för arbetssökande träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 1	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Olika typer av jobbsökningssamtal ökar i antal i enlighet med principerna i den nordiska modellen för arbetskraftsservice.	2023, Q4	Inte slutfört

¹ Tabellen uppdateras två gånger om året (november och april) i kommissionens Fenix-informationssystem. Nästa uppdatering är den 30 april 2023.

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.2, underavsnitt 1	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Alla de fem digitala funktioner som förutsätts i den nordiska modellen för arbetskraftsservice har inkluderats i den offentliga arbetskraftsservicen (TEPES) informationssystem, och de fungerar.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 1	Slopa tilläggsdagarna med arbetslöshetsdagpenning	Lagändringen om utfasningen av tilläggsdagar i utkomstskyddet för arbetslösa träder i kraft.	2023, Q1	Enligt tidsplanen
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Digitaliseringsprogrammet för kontinuerligt lärande	It-arkitekturen för digitala tjänster för kontinuerligt lärande är färdig och i funktion.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Höja utbildningsnivån genom att utöka antalet nybörjarplatser inom högskoleutbildningen.	Antagningen av studerande till läroanstalter för högre utbildning utökas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Reformen av det kontinuerliga lärandet	Lagen om ett servicecenter för kontinuerligt lärande och sysselsättning träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Reformen av det kontinuerliga lärandet	Modellen för prognostisering av arbetskrafts- och kompetensbehov på medellång sikt färdigställs.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 2	Reformen av det kontinuerliga lärandet	Första ansökningsomgången för tillhandahållande av utbildning i syfte att stärka digitala och gröna färdigheter offentliggörs.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 3	Utveckla arbetsförmågan, produktiviteten och arbetshälsan	Lagen om en ny statsägd, företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 3	Utveckla arbetsförmågan, produktiviteten och arbetshälsan	Den nya övergångsarbetsmarknadsaktören i företagsform har inlett sin affärsverksamhet och anställt partiellt arbetsföra.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 3	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice som reglerar den nordiska modellen för arbetskraftsservice för arbetssökande träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.2, underavsnitt 3	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Olika typer av jobbsökningssamtal ökar i antal i enlighet med principerna i den nordiska modellen för arbetskraftsservice.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.2, underavsnitt 3	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Alla de fem digitala funktioner som förutsätts i den nordiska modellen för arbetskraftsservice har inkluderats i den offentliga arbetskraftsservicen (TEPES) informationssystem, och de fungerar.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Investeringar i ny energiteknik:	En första ansökningsomgång för investeringar i ny energiteknik utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Investeringar i ny energiteknik	Alla bidrag för investeringar i energiteknik beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning	Mikroelektronikprojekt godkänns.	2023, Q2	Fördröjt
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning	Projekt som gäller utveckling av 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning godkänns.	2023, Q2	Fördröjt
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	En ansökningsomgång för projekt hos ledande företag utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Bidrag beviljas för projekt hos ledande företag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi utlyser en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi beviljar bidrag till forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland beviljar bidrag för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q4	Inte slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att stödja innovativa tillväxtföretag.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Bidrag beviljas för att stödja innovativa tillväxtföretag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	Bidrag för förnyelse och utveckling av lokala forskningsinfrastrukturer beviljas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationella forskningsinfrastrukturer utlyses.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för utveckling av innovationsinfrastruktur utlyses.	2022, Q1	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för utveckling av innovationsinfrastruktur.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Investeringar i ny energiteknik	En första ansökningsomgång för investeringar i ny energiteknik utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Investeringar i ny energiteknik	Alla bidrag för investeringar i energiteknik beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	En ansökningsomgång för projekt hos ledande företag utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Bidrag beviljas för projekt hos ledande företag	2023, Q4	Inte slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi utlyser en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi beviljar bidrag till forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland beviljar bidrag för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att stödja innovativa tillväxtföretag.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Bidrag beviljas för att stödja innovativa tillväxtföretag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Spetsområdesprogram för internationell tillväxt	Bidrag beviljas för alla projekt som hör till spetsområdesprogrammen för internationell tillväxt.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Spetsområdesprogram för internationell tillväxt	De tre första ansökningsomgångarna för spetsområdesprogrammen för internationell tillväxt utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Investeringar i energiinfrastruktur	En första ansökningsomgång om energiinfrastrukturprojekt utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Investeringar i energiinfrastruktur	Alla bidrag som gäller investeringar i energiinfrastruktur beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Investerings- och reformpaketet på Åland	Första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland utlyses	2022, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Reform av energibeskattningen för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen	Lagen om punktskatt på el och vissa bränslen träder i kraft.	2021, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	Den första nationella ansökningsomgången för produktion och användning av vätgas med låga utsläpp samt avskiljning och återvinning av koldioxid utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	Alla bidrag för projekt som gäller koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer	En första ansökningsomgång för direkt elektrifiering av industriella processer och utveckling av processer med låga koldioxidutsläpp som syftar till att minska koldioxidutsläppen från industrin utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer	Alla bidrag som gäller projekt för direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Återanvändning och återvinning av viktiga material och industriella biflöden	En första ansökningsomgång för investeringsprojekt som främjar återanvändning av avfallsmaterial och biflöden utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Återanvändning och återvinning av viktiga material och industriella biflöden	Alla bidrag för återanvändnings- och återvinningsprojekt beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Reform av klimatlagen och koldioxidsnål industrialisering	Den reviderade klimatlagen träder i kraft.	2022, Q3	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Strategiskt främjande av cirkulär ekonomi och reform av avfallslagen	Statsrådets principbeslut om genomförandet av det strategiska programmet för en cirkulär ekonomi antas.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Strategiskt främjande av cirkulär ekonomi och reform av avfallslagen	Ett nationellt avtal om koldioxidsnål cirkulär ekonomi ingås med centrala aktörer.	2023, Q4	Fördröjt
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Statsrådets förordning om fastställande av detaljerna i stödordningen för fristående hus träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Statsrådets förordning eller statsbudgetbeslut om fastställande av detaljerna i stödordningen för andra byggnader (inte fristående hus) träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Alla bidrag för projekt som främjar byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö	En första ansökningsomgång om stöd för en koldioxidsnål byggd miljö utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Handlingsplan för utfasning av uppvärmning med fossil olja	Handlingsplanen för utfasning av uppvärmning med fossil olja offentliggörs.	2023, Q2	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	Ansökningsomgången för förbättring av distributionsinfrastrukturen för gas-, el- och vägfordon offentliggörs.	2023, Q1	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Privat infrastruktur för laddning	Statsrådets beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur så att det även omfattar arbetsplatser träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Privat infrastruktur för laddning	Alla bidrag för projekt som syftar till att förbättra laddningsinfrastrukturen i bostadshus och på arbetsplatser utifrån de ändringar som gjorts i budgetmoment 32.20.52 beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Färdplanen för fossilfria transporter	Statsrådets principbeslut LVM/2021/62 om minskning av växthusgasutsläpp från inrikes transporter godkänns.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Färdplanen för fossilfria transporter	Regeringens beslut om ytterligare nationella åtgärder för att minska utsläppen från inrikes transporter offentliggörs.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Skattereform för hållbara transporter	Ändringarna av inkomstskattelagen (1205/2020) om beskattning av anställningsförmåner i samband med rörlighet träder i kraft.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 2	Skattereform för hållbara transporter	Ändringarna i inkomstskattelagen (1/2021) om beskattning av tjänstebilar träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2019.3, underavsnitt 3	Transport och markanvändning – projektet Digirata	Testlaboratoriet för modelleringsutrustning för det gemensamma europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS) är i drift.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2019.4, underavsnitt 1	Utveckling av det elektroniska bostadsdatasystemet	Lagstiftning om en utvidgning av det elektroniska bostadsdatasystemet utfärdas.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2019.4, underavsnitt 2	Utveckling av det elektroniska bostadsdatasystemet	Lagstiftning om en utvidgning av det elektroniska bostadsdatasystemet utfärdas.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Välfärdsområdena har inrättats och de har beredskap att ansvara för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Den tilläggslagstiftning som slutför inrättandet av välfärdsområdena och reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna träder i kraft.	2023, Q1	Enligt tidsplanen
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Den inledande rättsliga ramen om inrättande av välfärdsområden och reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna träder i kraft.	2021, Q3	Slutfört
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Stöd till hållbar och digital tillväxt inom turistsektorn	En första ansökningsomgång för FUI-projekt inom turistsektorn utlyses.	2022, Q1	Slutfört
CSR.2020.1, underavsnitt 1	Stöd för förnyelse av den kulturella och kreativa sektorn	Två ansökningsomgångar för projekt som stöder förnyelse av den kulturella och kreativa sektorn utlyses, av vilka den ena gäller utvecklingsstöd och den andra stöd för pilotverksamhet.	2021, Q4	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.1, underavsnitt 2	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Välfärdsområdena har inrättats och de har beredskap att ansvara för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2020.1, underavsnitt 2	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Den tilläggslagstiftning som slutför inrättandet av välfärdsområdena och reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna träder i kraft.	2023, Q1	Enligt tidsplanen
CSR.2020.1, underavsnitt 2	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Den inledande rättsliga ramen om inrättande av välfärdsområden och reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna träder i kraft.	2021, Q3	Slutfört
CSR.2020.1, underavsnitt 2	Höja utbildningsnivån genom att utöka antalet nybörjarplatser inom högskoleutbildningen.	Antagningen av studerande till läroanstalter för högre utbildning utökas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2020.1, underavsnitt 3	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Välfärdsområdena har inrättats och de har beredskap att ansvara för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2020.1, underavsnitt 3	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Den tilläggslagstiftning som slutför inrättandet av välfärdsområdena och reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna träder i kraft.	2023, Q1	Enligt tidsplanen
CSR.2020.1, underavsnitt 3	Främja genomförandet av vårdgarantin som en del av förberedelserna inför social- och hälsovårdsreformen	Den inledande rättsliga ramen om inrättande av välfärdsområden och reformen av social- och hälsovårdstjänsterna och räddningstjänsterna träder i kraft.	2021, Q3	Slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Utveckla arbetsförmågan, produktiviteten och arbetshälsan	Lagen om en ny statsägd, företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Utveckla arbetsförmågan, produktiviteten och arbetshälsan	Den nya övergångsarbetsmarknadsaktören i företagsform har inlett sin affärsverksamhet och anställt partiellt arbetsföra.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice som reglerar den nordiska modellen för arbetskraftsservice för arbetssökande träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Olika typer av jobbsökningssamtal ökar i antal i enlighet med principerna i den nordiska modellen för arbetskraftsservice.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Alla de fem digitala funktioner som förutsätts i den nordiska modellen för arbetskraftsservice har inkluderats i den offentliga arbetskraftsservicens (TEPES) informationssystem, och de fungerar.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Slopa tilläggsdagarna med arbetslöshetsdagpenning	Lagändringen om utfasningen av tilläggsdagar i utkomstskyddet för arbetslösa träder i kraft.	2023, Q1	Enligt tidsplanen
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Höja utbildningsnivån genom att utöka antalet nybörjarplatser inom högskoleutbildningen.	Antagningen av studerande till läroanstalter för högre utbildning utökas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Reformen av det kontinuerliga lärandet	Lagen om ett servicecenter för kontinuerligt lärande och sysselsättning träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Reformen av det kontinuerliga lärandet	Modellen för prognostisering av arbetskrafts- och kompetensbehov på medellång sikt färdigställs.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Reformen av det kontinuerliga lärandet	Första ansökningsomgången för tillhandahållande av utbildning i syfte att stärka digitala och gröna färdigheter offentliggörs.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Effektivisera den arbets- och utbildningsrelaterade invandringen och underlätta internationella rekryteringar	Ändringarna i lagen om studerande, forskare och praktikanter (719/2018) träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Effektivisera den arbets- och utbildningsrelaterade invandringen och underlätta internationella rekryteringar	Ändringarna i utlänningslagen (301/2004) träder i kraft.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2020.2, underavsnitt 1	Effektivisera den arbets- och utbildningsrelaterade invandringen och underlätta internationella rekryteringar	Specialisters och tillväxtföretagares ansökningar om uppehållstillstånd går via en så kallad expressfil, varvid den genomsnittliga behandlingstiden förkortas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2020.2, underavsnitt 2	Utveckla arbetsförmågan, produktiviteten och arbetshälsan	Lagen om en ny statsägd, företagsbaserad aktör på övergångsarbetsmarknaden träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 2	Utveckla arbetsförmågan, produktiviteten och arbetshälsan	Den nya övergångsarbetsmarknadsaktören i företagsform har inlett sin affärsverksamhet och anställt partiellt arbetsföra.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 2	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice som reglerar den nordiska modellen för arbetskraftsservice för arbetssökande träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 2	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Olika typer av jobbsökningssamtal ökar i antal i enlighet med principerna i den nordiska modellen för arbetskraftsservice.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.2, underavsnitt 2	Den nordiska modellen för arbetskraftsservice	Alla de fem digitala funktioner som förutsätts i den nordiska modellen för arbetskraftsservice har inkluderats i den offentliga arbetskraftsservicens (TEPES) informationssystem, och de fungerar.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Spetsområdesprogram för internationell tillväxt	Bidrag beviljas för alla projekt som hör till spetsområdesprogrammen för internationell tillväxt.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Spetsområdesprogram för internationell tillväxt	De tre första ansökningsomgångarna för spetsområdesprogrammen för internationell tillväxt utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Stöd till hållbar och digital tillväxt inom turistsektorn	En första ansökningsomgång för FUI-projekt inom turistsektorn utlyses.	2022, Q1	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Stöd för förnyelse av den kulturella och kreativa sektorn	Två ansökningsomgångar för projekt som stöder förnyelse av den kulturella och kreativa sektorn utlyses, av vilka den ena gäller utvecklingsstöd och den andra stöd för pilotverksamhet.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 1	Program för att påskynda tillväxten för småföretag	En ansökningsomgång för stöd till företagens internationaliseringsförmåga utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Investeringar i ny energiteknik	En första ansökningsomgång för investeringar i ny energiteknik utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Investeringar i ny energiteknik	Alla bidrag för investeringar i energiteknik beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	En ansökningsomgång för projekt hos ledande företag utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Bidrag beviljas för projekt hos ledande företag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi utlyser en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi beviljar bidrag till forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland beviljar bidrag för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att stödja innovativa tillväxtföretag.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 4	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Bidrag beviljas för att stödja innovativa tillväxtföretag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Investeringar i energiinfrastruktur	En första ansökningsomgång om energiinfrastrukturprojekt utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Investeringar i energiinfrastruktur	Alla bidrag som gäller investeringar i energiinfrastruktur beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Investerings- och reformpaketet på Åland	Första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland utlyses	2022, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Reform av energibeskattningen för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen	Lagen om punktskatt på el och vissa bränslen träder i kraft.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	Den första nationella ansökningsomgången för produktion och användning av vätgas med låga utsläpp samt avskiljning och återvinning av koldioxid utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	Alla bidrag för projekt som gäller koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer	En första ansökningsomgång för direkt elektrifiering av industriella processer och utveckling av processer med låga koldioxidutsläpp som syftar till att minska koldioxidutsläppen från industrin utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer	Alla bidrag som gäller projekt för direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Reform av klimatlagen och koldioxidsnål industrialisering	Den reviderade klimatlagen träder i kraft.	2022, Q3	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Statsrådets förordning om fastställande av detaljerna i stödordningen för fristående hus träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Statsrådets förordning eller statsbudgetbeslut om fastställande av detaljerna i stödordningen för andra byggnader (inte fristående hus) träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Alla bidrag för projekt som främjar byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Handlingsplan för utfasning av uppvärmning med fossil olja	Handlingsplanen för utfasning av uppvärmning med fossil olja offentliggörs.	2023, Q2	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	Ansökningsomgången för förbättring av distributionsinfrastrukturen för gas-, el- och vägfordon offentliggörs.	2023, Q1	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Privat infrastruktur för laddning	Statsrådets beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur så att det även omfattar arbetsplatser träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Privat infrastruktur för laddning	Alla bidrag för projekt som syftar till att förbättra laddningsinfrastrukturen i bostadshus och på arbetsplatser utifrån de ändringar som gjorts i budgetmoment 32.20.52 beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Färdplanen för fossilfria transporter	Statsrådets principbeslut LVM/2021/62 om minskning av växthusgasutsläpp från inrikes transporter godkänns.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Färdplanen för fossilfria transporter	Regeringens beslut om ytterligare nationella åtgärder för att minska utsläppen från inrikes transporter offentliggörs.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Skattereform för hållbara transporter	Ändringarna av inkomstskattelagen (1205/2020) om beskattning av anställningsförmåner i samband med rörlighet träder i kraft.	2021, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 4	Skattereform för hållbara transporter	Ändringarna i inkomstskattelagen (1/2021) om beskattning av tjänstebilar träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	Bidrag för förnyelse och utveckling av lokala forskningsinfrastrukturer beviljas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationella forskningsinfrastrukturer utlyses.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för utveckling av innovationsinfrastruktur utlyses.	2022, Q1	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för utveckling av innovationsinfrastruktur.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Investeringar i energiinfrastruktur	En första ansökningsomgång om energiinfrastrukturprojekt utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Investeringar i energiinfrastruktur	Alla bidrag som gäller investeringar i energiinfrastruktur beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Investerings- och reformpaketet på Åland	Första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland utlyses	2022, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	Ansökningsomgången för förbättring av distributionsinfrastrukturen för gas-, el- och vätgasfordon offentliggörs.	2023, Q1	Inte slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Privat infrastruktur för laddning	Statsrådets beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur så att det även omfattar arbetsplatser träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Privat infrastruktur för laddning	Alla bidrag för projekt som syftar till att förbättra laddningsinfrastrukturen i bostadshus och på arbetsplatser utifrån de ändringar som gjorts i budgetmoment 32.20.52 beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Transport och markanvändning – projektet Digirata	Testlaboratoriet för modelleringsutrustning för det gemensamma europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS) är i drift.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Digital infrastruktur – Utveckling av kommunikationsnätets kvalitet och tillgänglighet	Ändringarna i lagen om bredbandsstöd träder i kraft.	2022, Q1	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 5	Digital ekonomi – program för realtidsekonomi (RTE)	Ett minsta livskraftigt ekosystem (MVE) har skapats och är i drift.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Investeringar i ny energiteknik	En första ansökningsomgång för investeringar i ny energiteknik utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Investeringar i ny energiteknik	Alla bidrag för investeringar i energiteknik beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning	Mikroelektronikprojekt godkänns.	2023, Q2	Fördröjt
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Utvecklingsmiljöer för 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning	Projekt som gäller utveckling av 6G, artificiell intelligens och kvantberäkning godkänns.	2023, Q2	Fördröjt
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	En ansökningsomgång för projekt hos ledande företag utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Bidrag beviljas för projekt hos ledande företag	2023, Q4	Inte slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi utlyser en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi beviljar bidrag till forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland beviljar bidrag för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att stödja innovativa tillväxtföretag.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Bidrag beviljas för att stödja innovativa tillväxtföretag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	Bidrag för förnyelse och utveckling av lokala forskningsinfrastrukturer beviljas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationella forskningsinfrastrukturer utlyses.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för utveckling av innovationsinfrastruktur utlyses.	2022, Q1	Slutfört
CSR.2020.3, underavsnitt 6	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för utveckling av innovationsinfrastruktur.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Investeringar i ny energiteknik	En första ansökningsomgång för investeringar i ny energiteknik utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Investeringar i ny energiteknik	Alla bidrag för investeringar i energiteknik beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	En ansökningsomgång för projekt hos ledande företag utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Bidrag beviljas för projekt hos ledande företag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi utlyser en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi beviljar bidrag till forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2022.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland beviljar bidrag för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att stödja innovativa tillväxtföretag.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2022.3, underavsnitt 1	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Bidrag beviljas för att stödja innovativa tillväxtföretag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	Bidrag för förnyelse och utveckling av lokala forskningsinfrastrukturer beviljas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationella forskningsinfrastrukturer utlyses.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för utveckling av innovationsinfrastruktur utlyses.	2022, Q1	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för utveckling av innovationsinfrastruktur.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Investeringar i energiinfrastruktur	En första ansökningsomgång om energiinfrastrukturprojekt utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Investeringar i energiinfrastruktur	Alla bidrag som gäller investeringar i energiinfrastruktur beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Investerings- och reformpaketet på Åland	Första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland utlyses	2022, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Reform av energibesattningen för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen	Lagen om punktskatt på el och vissa bränslen träder i kraft.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	Den första nationella ansökningsomgången för produktion och användning av vätegas med låga utsläpp samt avskiljning och återvinning av koldioxid utlyses.	2021, Q4	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	Alla bidrag för projekt som gäller koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer	En första ansökningsomgång för direkt elektrifiering av industriella processer och utveckling av processer med låga koldioxidutsläpp som syftar till att minska koldioxidutsläppen från industrin utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer	Alla bidrag som gäller projekt för direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Återanvändning och återvinning av viktiga material och industriella biflöden	En första ansökningsomgång för investeringsprojekt som främjar återanvändning av avfallsmaterial och biflöden utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Återanvändning och återvinning av viktiga material och industriella biflöden	Alla bidrag för återanvändnings- och återvinningsprojekt beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Reform av klimatlagen och koldioxidsnål industrialisering	Den reviderade klimatlagen träder i kraft.	2022, Q3	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Strategiskt främjande av cirkulär ekonomi och reform av avfallslagen	Statsrådets principbeslut om genomförandet av det strategiska programmet för en cirkulär ekonomi antas.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Strategiskt främjande av cirkulär ekonomi och reform av avfallslagen	Ett nationellt avtal om koldioxidsnål cirkulär ekonomi ingås med centrala aktörer.	2023, Q4	Fördröjt
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Statsrådets förordning om fastställande av detaljerna i stödordningen för fristående hus träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Statsrådets förordning eller statsbudgetbeslut om fastställande av detaljerna i stödordningen för andra byggnader (inte fristående hus) träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Alla bidrag för projekt som främjar byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö	En första ansökningsomgång om stöd för en koldioxidsnål byggd miljö utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Handlingsplan för utfasning av uppvärmning med fossil olja	Handlingsplanen för utfasning av uppvärmning med fossil olja offentliggörs.	2023, Q2	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	En ansökningsomgång för förbättring av distributionsinfrastrukturen för gas-, el- och vätgasfordon offentliggörs.	2023, Q1	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Privat infrastruktur för laddning	Statsrådets beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur så att det även omfattar arbetsplatser träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Privat infrastruktur för laddning	Alla bidrag för projekt som syftar till att förbättra laddningsinfrastrukturen i bostadshus och på arbetsplatser utifrån de ändringar som gjorts i budgetmoment 32.20.52 beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Färdplanen för fossilfria transporter	Statsrådets principbeslut LVM/2021/62 om minskning av växthusgasutsläpp från inrikes transporter godkänns.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Färdplanen för fossilfria transporter	Regeringens beslut om ytterligare nationella åtgärder för att minska utsläppen från inrikes transporter offentliggörs.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Skattereform för hållbara transporter	Ändringarna av inkomstskattelagen (1205/2020) om beskattning av anställningsförmåner i samband med rörlighet träder i kraft.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Skattereform för hållbara transporter	Ändringarna i inkomstskattelagen (1/2021) om beskattning av tjänstebilar träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2022.3, underavsnitt 1	Transport och markanvändning – projektet Digirata	Testlaboratoriet för modelleringsutrustning för det gemensamma europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS) är i drift.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2022.3, underavsnitt 2	Investeringar i ny energiteknik	En första ansökningsomgång för investeringar i ny energiteknik utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 2	Investeringar i ny energiteknik	Alla bidrag för investeringar i energiteknik beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 2	Investerings- och reformpaketet på Åland	Första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland utlyses	2022, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 2	Reform av energibesattningen för att ta hänsyn till den tekniska utvecklingen	Lagen om punktskatt på el och vissa bränslen träder i kraft.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	En ansökningsomgång för projekt hos ledande företag utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – ledande företag	Bidrag beviljas för projekt hos ledande företag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi utlyser en första ansökningsomgång för forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Finlands Akademi)	Finlands Akademi beviljar bidrag till forskningsprojekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q2	Enligt tidsplanen
CSR.2022.3, underavsnitt 3	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – påskyndande av nyckelsektorer och stärkande av kompetensen (Business Finland)	Business Finland beviljar bidrag för FUI-projekt som syftar till att höja kompetensen inom nyckelsektorer.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Business Finland utlyser en ansökningsomgång för FUI-projekt som syftar till att stödja innovativa tillväxtföretag.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2022.3, underavsnitt 3	FUI-finansieringspaket för att främja den gröna omställningen – stöd till innovativa tillväxtföretag	Bidrag beviljas för att stödja innovativa tillväxtföretag	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av lokal forskningsinfrastruktur utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Lokala forskningsinfrastrukturer	Bidrag för förnyelse och utveckling av lokala forskningsinfrastrukturer beviljas.	2022, Q4	Enligt tidsplanen
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för förnyelse och utveckling av nationella forskningsinfrastrukturer utlyses.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – Nationella forskningsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för förnyelse och utveckling av nationell forskningsinfrastruktur	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	En ansökningsomgång för utveckling av innovationsinfrastruktur utlyses.	2022, Q1	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Främjande av innovations- och forskningsinfrastrukturer – konkurrensutsatt finansiering av innovationsinfrastrukturer	Bidrag beviljas för utveckling av innovationsinfrastruktur.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Spetsområdesprogram för internationell tillväxt	Bidrag beviljas för alla projekt som hör till spetsområdesprogrammen för internationell tillväxt.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Spetsområdesprogram för internationell tillväxt	De tre första ansökningsomgångarna för spetsområdesprogrammen för internationell tillväxt utlyses.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	Den första nationella ansökningsomgången för produktion och användning av vätgas med låga utsläpp samt avskiljning och återvinning av koldioxid utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid	Alla bidrag för projekt som gäller koldioxidsnålt väte samt avskiljning och återvinning av koldioxid beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer	En första ansökningsomgång för direkt elektrifiering av industriella processer och utveckling av processer med låga koldioxidutsläpp som syftar till att minska koldioxidutsläppen från industrin utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer	Alla bidrag som gäller projekt för direkt elektrifiering av och minskning av koldioxidutsläpp från industrins processer beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Återanvändning och återvinning av viktiga material och industriella biflöden	En första ansökningsomgång för investeringsprojekt som främjar återanvändning av avfallsmaterial och biflöden utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Återanvändning och återvinning av viktiga material och industriella biflöden	Alla bidrag för återanvändnings- och återvinningsprojekt beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Reform av klimatlagen och koldioxidsnål industrialisering	Den reviderade klimatlagen träder i kraft.	2022, Q3	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Statsrådets förordning om fastställande av detaljerna i stödordningen för fristående hus träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Statsrådets förordning eller statsbudgetbeslut om fastställande av detaljerna i stödordningen för andra byggnader (inte fristående hus) träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp	Alla bidrag för projekt som främjar byte av uppvärmningssystem i byggnader från fossil olja till uppvärmningsformer med låga koldioxidutsläpp beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 3	Programmet för en koldioxidsnål byggd miljö	En första ansökningsomgång om stöd för en koldioxidsnål byggd miljö utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Spetsområdesprogram för internationell tillväxt	Bidrag beviljas för alla projekt som hör till spetsområdesprogrammen för internationell tillväxt.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Spetsområdesprogram för internationell tillväxt	De tre första ansökningsomgångarna för spetsområdesprogrammen för internationell tillväxt utlyses.	2022, Q2	Slutfört

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Investeringar i energiinfrastruktur	En första ansökningsomgång om energiinfrastrukturprojekt utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Investeringar i energiinfrastruktur	Alla bidrag som gäller investeringar i energiinfrastruktur beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	En ansökningsomgång för förbättring av distributionsinfrastrukturen för gas-, el- och vätgasfordon offentliggörs.	2023, Q1	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Privat infrastruktur för laddning	Statsrådets beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur så att det även omfattar arbetsplatser träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Privat infrastruktur för laddning	Alla bidrag för projekt som syftar till att förbättra laddningsinfrastrukturen i bostadshus och på arbetsplatser utifrån de ändringar som gjorts i budgetmoment 32.20.52 beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Färdplanen för fossilfria transporter	Statsrådets principbeslut LVM/2021/62 om minskning av växthusgasutsläpp från inrikes transporter godkänns.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Färdplanen för fossilfria transporter	Regeringens beslut om ytterligare nationella åtgärder för att minska utsläppen från inrikes transporter offentliggörs.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Skattereform för hållbara transporter	Ändringarna av inkomstskattelagen (1205/2020) om beskattning av anställningsförmåner i samband med rörlighet träder i kraft.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Skattereform för hållbara transporter	Ändringarna i inkomstskattelagen (1/2021) om beskattning av tjänstebilar träder i kraft.	2022, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 4	Transport och markanvändning – projektet Digirata	Testlaboratoriet för modelleringsutrustning för det gemensamma europeiska trafikstyrningssystemet för tåg (ERTMS) är i drift.	2022, Q4	Enligt tidsplanen

Rekommendation och underavsnitt	Åtgärd	Mål/Delmål	Färdigdatum	Status
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Investeringar i ny energiteknik	En första ansökningsomgång för investeringar i ny energiteknik utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Investeringar i ny energiteknik	Alla bidrag för investeringar i energiteknik beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Investeringar i energiinfrastruktur	En första ansökningsomgång om energiinfrastrukturprojekt utlyses.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Investeringar i energiinfrastruktur	Alla bidrag som gäller investeringar i energiinfrastruktur beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Investerings- och reformpaketet på Åland	Första ansökningsomgången för investeringar i förnybar energi på Åland utlyses	2022, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Offentlig infrastruktur för laddning och tankning av el och gas	En ansökningsomgång för förbättring av distributionsinfrastrukturen för gas-, el- och vägfordon offentliggörs.	2023, Q1	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Privat infrastruktur för laddning	Statsrådets beslut om utvidgning av budgeten för stödet till laddningsinfrastruktur i bostadshus och om utvidgning av räckvidden för stödet till privat laddningsinfrastruktur så att det även omfattar arbetsplatser träder i kraft.	2021, Q4	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Privat infrastruktur för laddning	Alla bidrag för projekt som syftar till att förbättra laddningsinfrastrukturen i bostadshus och på arbetsplatser utifrån de ändringar som gjorts i budgetmoment 32.20.52 beviljas.	2023, Q4	Inte slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Färdplanen för fossilfria transporter	Statsrådets principbeslut LVM/2021/62 om minskning av växthusgasutsläpp från inrikes transporter godkänns.	2021, Q2	Slutfört
CSR.2022.3, underavsnitt 5	Färdplanen för fossilfria transporter	Regeringens beslut om ytterligare nationella åtgärder för att minska utsläppen från inrikes transporter offentliggörs.	2022, Q2	Slutfört

Bilaga 3. Verkställandet av Europeiska pelaren för sociala rättigheter

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
1. Undervisnings, utbildning och livslångt lärande	<p>1. Den parlamentariska reformen av det kontinuerliga lärandet: Riktlinjerna för den parlamentariska reformen av det kontinuerliga lärandet i enlighet med regeringsprogrammet färdigställdes 17.12.2020. Reformprojektet fortsätter till 31.3.2023. De centrala åtgärderna för att genomföra riktlinjerna har inletts och genomförandet sträcker sig över regeringsperioden. I enlighet med Pelare 3 Reform 1 (P3C2R1), Reform av det kontinuerliga lärandet, i Finlands program för hållbar tillväxt skapas strukturer och verksamhetsmodeller i enlighet med målen för riktlinjerna och reformens genomförande påskyndas.</p>	<p>Reformen av det kontinuerliga lärandet stöder arbetslivets, företagets och samhällets tillväxtpotential och förnyelse samt regionernas livskraft. Dessutom förbättras utbildningsutbudet, så att det bättre motsvarar behoven i arbetslivet, samt servicesystemets flexibilitet och reaktionsförmåga, samtidigt som tillgången på kompetent arbetskraft främjas.</p>
	<p>2. Utvidgning av läroplikten:</p> <p>I enlighet med regeringsprogrammet höjdes läropliktsåldern till 18 år, och läroplikten utvidgas till det andra stadiet en årsklass i taget från och med år 2021.</p> <p>Varje ung person som avslutar den grundläggande utbildningen ska söka till fortsatt utbildning antingen i den gemensamma ansökan på våren eller i de kontinuerliga ansökningsförfarandena. Läroplikten upphör när den unga fyller 18 år eller när hen avlägger en examen på andra stadiet före detta (studentexamen eller yrkesexamen).</p> <p>I och med den utvidgade läroplikten utökades också studiernas avgiftsfrihet från den grundläggande utbildningen till andra stadiet. Avgiftsfria för studerandena är bland annat undervisningen och måltiderna, de läromaterial som behövs i undervisningen samt arbetsredskapen, -kläderna och -materialen, studentexamen och skolresor som är längre än sju kilometer.</p> <p>Dessutom förstärktes studiehandledningen och tjänsterna inom elevvården samt grundskolans möjligheter att erbjuda alla tillräckliga färdigheter att klara utbildningen på andra stadiet.</p>	<p>Genom den utvidgade läroplikten säkerställs att varje ung person som slutför grundskolan avlägger en examen på andra stadiet. Utvidgningen av läroplikten höjer de ungas kompetensnivå, minskar skillnader i lärandet, ökar likvärdigheten och jämställdheten i fråga om utbildningen, främjar de ungas välbefinnande samt förbättrar sysselsättningsgraden på längre sikt.</p>

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

3. Utvecklingsprogrammet Utveckling för alla

Utvecklingsprogrammet Utveckling för alla främjar lärande, jämlikhet och välbefinnande och kvaliteten inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen stärks. Målet är att minska och förebygga skillnader i lärandet samt att stärka stödet till undervisningen genom utveckling av lagstiftningen, finansieringssystemen och verksamhetssätten. Inom ramen för programmet har det också beviljats statsunderstöd bland annat för åtgärder som stärker barnens lärande och välbefinnande, inklusion, jämlikhet, jämställdhet och växelverkan.

4. Åtgärdsprogrammet för att stödja inlärnings- och skolgångsfärdigheterna hos sådana elever inom den grundläggande utbildningen som flyttat till Finland.

Syftet med åtgärdsprogrammet är att stärka språkkunskaperna, studie- och skolgångsfärdigheterna och de grundläggande färdigheterna i synnerhet hos elever med ett främmande språk som modersmål och nyanlända elever samt säkerställa smidiga övergångar till andra stadiet och från förberedande undervisning till allmän undervisning. Programmet genomförs under åren 2022–2026 och riktas särskilt till elever i årskurs 7–9.

5. Programmet Rätt att kunna

Inom utvecklingsprogrammet Rätt att kunna förbättras kvaliteten och jämlikheten inom yrkesutbildningen och man ser till att alla studerande inom yrkesutbildningen får en gedigen yrkeskompetens och goda grundläggande färdigheter för arbetet, livet och det livslånga lärandet. I utvecklingsprogrammet finns fyra omfattande åtgärdshelheter. Undervisnings- och kulturministeriet genomför utvecklingsprogrammet i samarbete med Utbildningsstyrelsen under åren 2020–2022. Sammanlagt mer än 270 miljoner euro har reserverats för genomförandet av programmet. Dessutom riktas strategifinansiering till att stödja utvecklingsprogrammets mål.

Målet i utvecklingsprogrammet Rätt att kunna är att säkerställa yrkesutbildningens kvalitet och att stödja en kontinuerlig förbättring i enlighet med effektivitetsmålen och riktlinjerna för yrkesutbildningens kvalitetsstrategi. Programmet har också som mål att minska och förebygga skillnader i lärande och inlärningsresultat som beror på kön, socioekonomisk bakgrund, bostadsort eller stödbehov, och på så sätt främja jämställdheten och likvärdigheten inom yrkesutbildningen. Vidare främjar utvecklingsprogrammet studerandenas välbefinnande och delaktighet.

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
2. Jämställdhet mellan könen	<p>6. Program för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning</p> <p>Programmet för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning bygger en grund för en systematisk och långsiktig utveckling av kvaliteten på gymnasieutbildningen. Avsikten är att stödja anordnare av gymnasieutbildning bland annat i verkställandet av den nya gymnasielagen och läroplanen samt i att förbättra kvaliteten på utbildningen. Programmet för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning innehåller fem åtgärdshelheter. Genomgående teman i alla åtgärdshelheter är studerandeorientering samt stärkande av samhörigheten, välbefinnandet och säkerheten. För genomförandet av programmet har det reserverats sammanlagt 15 miljoner euro för 2021–2022.</p> <p>1. Regeringens jämställdhetsprogram</p> <p>Regeringens jämställdhetsprogram 2020–2023 samlar regeringens åtgärder för att främja jämställdhet. Det tvärdministrativa programmet genomförs i alla ministerier. Mål som stöder kvinnors karriärutveckling har satts upp för både börsbolag och statsägda bolag. Målet är att könen är jämlikt representerade i bolagens styrelser. Regeringen betonar vikten av att könskonsekvenser bedöms. Bedömning av könskonsekvenser har gjorts bland annat gällande åtgärderna i energi- och klimatstrategin.</p> <p>2. För närvarande bereds en proposition med förslag till lag om ändring av jämställdhetslagen som bygger på målet om lönetransparens i regeringsprogrammet. Syftet är att förhindra lönediskriminering utifrån kön genom en ökad lönetransparens. Målet är att propositionen behandlas i riksdagen hösten 2022 och att lagen träder i kraft under första halvåret 2023. Lagförslaget är en del av helheten av likalönsåtgärder.</p>	<p>Programmet för kvaliteten på och tillgången till gymnasieutbildning främjar gymnasieelevernas välbefinnande och stärker jämställdheten, likvärdigheten och tillgängligheten i fråga om utbildningen. Dessutom höjer den kompetensnivån och förbättrar kvaliteten på kompetensen samt minskar skillnaderna i inläring. Programmet stöder utbildningsanordnarna i kvalitetsledningen av gymnasieutbildningen och i verkställandet av gymnasielagen och läroplanerna.</p> <p>Slutrapporten om genomförandet av regeringens jämställdhetsprogram utkom i februari 2023.</p> <p>2. En arbetsgrupp på trepartsbasis beredde ärendet 9/2020-8/2021. Arbetsgruppens slutrapport, som innehöll avvikande meningar, publicerades i november 2021. Utkastet till regeringens proposition om ändring av jämställdhetslagen var ute på remiss under slutet av våren 2022. Regeringen uppnådde inte politisk konsensus i frågan, och propositionen överlämnades därför inte till riksdagen.</p>

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

3. Likalönsprogrammet och regeringens projekt som främjar lönejämställdhet:

Lönejämställdheten stärks genom ett likalönsprogram som beretts på trepartsbasis samt genom regeringens projekt. Likalönsprogrammet sammanställer de åtgärder som regeringen och arbetsmarknadens centralorganisationer enats om för att främja lönejämställdheten 2020–2023. De gäller bland annat löne- och avtalspolitiken, lönesystemen och möjligheterna att kombinera arbete och familjeliv. Som en del av programmet genomförs ett omfattande projekt för att nedmontera segregering enligt kön i arbetslivet. Dessutom genomförs en undersökning som studerar karriärernas och yrkessegregeringens inverkan på löneskillnaden mellan könen.

Som regeringens egna projekt åren 2021–2023 genomförs en bedömning av kollektivavtalens könskonsekvenser och projektet Likvärdigt arbete. Undersökningen Bedömning av könskonsekvenserna går ut på att utreda kollektivavtalens inverkan på genomförandet av lönejämställdhet och ta fram rekommendationer för bedömning av könskonsekvenser. Projektet Likvärdigt arbete undersöker kriterierna för bedömning av arbetsuppgifters kravnivå och främjar lika lön i arbetsuppgifter som är lika krävande. Resultaten av projektet publicerades i december 2022.

4. Pelare 3, Investering (P3C111), i Finlands program för hållbar tillväxt: Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt

3. Projekten för främjandet av lika lön ger nya redskap för främjandet av lönejämställdheten. De bidrar på längre sikt till att löneskillnaden minskar. En separat konsekvensbedömning av likalönsprogrammet och regeringens egna projekt utfördes av en extern utredare. En helhetsbedömning av likalönsåtgärderna offentliggjordes i början av februari 2023. Helhetsbedömningen består av tre delar: observationer, slutsatser och rekommendationer. Slutsatserna och rekommendationerna i utredarens helhetsbedömning skapar en grund för planeringen av framtida likalönsåtgärder.

4. Åtgärderna för att höja sysselsättningsgraden och kunskapsnivån i syfte att påskynda hållbar tillväxt har effekter som främjar jämställdheten mellan könen. Enligt bestämmelserna ska genomförandet av likvärdighet och jämställdhet mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden aktivt främjas då offentliga arbetskraftstjänster tillhandahålls.

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

5. Underkomponent till Investering (P3C111) i Finlands program för hållbar tillväxt: Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) utvidgas

5. Målet med komponenten **Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!)** är att genom olika åtgärder påverka arbetsmarknadssituationen för personer i utsatt ställning på arbetsmarknaden, särskilt för partiellt arbetsföra arbetslösa, personer med funktionsnedsättning och personer som insjuknat i mentala störningar. Effekten är att tjänsterna som stöder arbetsförmågan och sysselsättningen utvecklas, deras kvalitet höjs och de blir mer lättillgängliga och lättåtkomliga. I samband med en uppföljnings- och utvärderingsundersökning kommer fokus att läggas på åtgärdernas köns- och likvärdighetskonsekvenser.

6. Underkomponent till Investering (P3C111) i Finlands program för hållbar tillväxt: Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet.

6. Komponenten **Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet** påverkar främjandet av jämställdheten mellan könen, eftersom möjligheterna att få stöd för den mentala hälsan och mångsidigt föregripande stöd på arbetsplatsen kan bidra till att minska den psykiska belastning som kvinnor upplever, jämna ut skillnaden i arbetshälsan mellan kvinnor och män och hjälpa kvinnor att orka i arbetslivet. När kunskaper om mental hälsa på arbetsplatserna ökar har detta också en positiv inverkan på möjligheterna för medarbetare som haft mentala problem att fortsätta på jobbet. Tre av fem personer som övergått till invalidpension av orsaker som anknyter till den psykiska hälsan var kvinnor. Ökningen av sjukdagpenning på grund av störningar i den psykiska hälsan har varit särskilt stor hos unga och hos kvinnor i tidig medelålder. Åtgärder som stöder den mentala hälsan på arbetsplatserna och i företagshälsovårdssamarbetet kan jämna ut ojämsälldheten mellan könen och minska avgången genom invalidpension och sjukfrånvaron till denna del särskilt bland kvinnor. Även upplevelser av psykosocial belastning är vanligare bland kvinnor än bland män. Brådska och psykisk belastning på jobbet som medför olägenheter har blivit vanligare under de senaste åren särskilt bland förvärvsarbetande kvinnor.

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
	<p>7. Pelare 4 i Finlands program för hållbar tillväxt, Reform 1 (P4C1R1), Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet samt investeringar som ingår i detta (P4C1I1- P4C1I4).</p>	<p>7. Pelare 4, Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet, har konsekvenser för jämställdheten mellan könen tillgodoser behoven att främja jämställdheten mellan könen särskilt bland de mest utsatta grupperna. I Finland återspeglas ojämställdheten mellan könen bland annat i den förväntade livslängden, som är kortare hos män som tillhör en lägre socioekonomisk grupp. Det är således möjligt att främja jämställdheten mellan könen genom att stärka tillgången till tjänster, effektivisera förebyggande åtgärder och förbättra åtgärdernas inriktning kunskapsbaserat.</p>
3. Lika möjligheter	<p>1. Det nationella åtgärdsprogrammet för FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (för mer ingående information se punkt 17)</p>	<p>1. Åtgärder för att främja likabehandlingen av personer med funktionsnedsättning har definierats.</p>
	<p>2. Statsrådet har fattat ett principbeslut om Finlands tredje program för romsk politik 2023–2030 (National Roma Strategy).</p>	<p>2. Den romska befolkningens likvärdighet, delaktighet och deltagande ökar och förbättras inom alla delområden i samhället, såsom boende, hälsa, arbete och utbildning, och inom alla åldersgrupper, med hänsyn till särskilt utsatta romer intersektionellt.</p>
	<p>3. Pelare 3, Investering 1 (P3C1I1), i Finlands program för hållbar tillväxt: Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt, inklusive komponenterna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) utvidgas - Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet 	<p>3. Pelare 3 komponent 1 går ut på att stärka sysselsättningen, förbättra matchningen på arbetsmarknaden, förlänga karriärerna och förbättra konkurrenskraften. För att öka sysselsättningen är målet att få tillgång till hela arbetskraftspotentialen, med unga och partiellt arbetsföra som särskilda grupper, och åtgärder riktas till grupper inom vilka coronapandemins effekter försvårar sysselsättningen i betydande grad. Åtgärderna stöder genomförandet av den uppdaterade Europeiska pelaren för sociala rättigheter, bland annat genom att främja lika möjligheter, aktivt stödja sysselsättningen och inkludera personer med funktionsnedsättning samt genom att främja sysselsättningen av unga.</p>

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
4. Aktiva arbetsmarknadsåtgärder	<p>4. Pelare 4 i Finlands program för hållbar tillväxt, Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet, samt de reformer (P4C1R1) och investeringar (P4C1I1–P4C1I4) som lyder under den</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stöd av arbetsförmågan blir en del av framtidens social- och hälsocentral. 2. Metoder för stödd sysselsättning börjar användas i högre grad som hjälp för dem som är allra svårast att sysselsätta. 3. Yrkespersonernas och experternas kompetens om arbetsförmåga stärks (samordnare av arbetsförmågan). 4. En utvärderingsundersökning har inletts om effekterna av de interventioner som gjorts i projekten och om samordningen av tjänster och förmåner. 5. Sysselsättningen av partiellt arbetsföra arbetslösa personer främjas genom att sysselsättningskriterier börjar användas mera inom offentliga upphandlingar. 6. År 2021 grundades ett kompetenscentrum för samhälleliga företag i syfte att stödja uppkomsten av affärsverksamhet där man strävar efter att nå ett samhälleligt eller ekologiskt viktigt mål (inkl. sysselsätta partiellt arbetsföra). 7. Jobbkanalen Ab, ett statligt bolag med specialuppgifter, inledde sin verksamhet etappvis 2022. Jobbkanalen sysselsätter sådana partiellt arbetsföra personer som i annat fall blir utanför arbetslivet. Lagförslaget om Jobbkanalen Ab stadfästes den 1 april 2022. Lagen trädde i kraft den 1 juli 2022. 	<p>4. De reformer och investeringar som presenteras i pelare 4 ökar den sociala hållbarheten genom att öka tillgången till tjänster inom social- och hälsovården i alla befolkningsgrupper samt genom att förebygga utslagning på lång sikt. Åtgärderna inom pelare 4 stöder genomförandet av strukturreformen inom social- och hälsovården. De åtgärder som vidtas främjar genomförandet av de mål i regeringsprogrammet som anknyter till strukturreformen; att trygga jämlika och högklassiga tjänster inom socialvården, hälsovården och räddningstjänsten för alla som bor i Finland, förbättra dessa tjänsters tillgång och tillgänglighet samt att minska välfärds- och hälsoskillnaderna</p> <p>I åtgärderna inom programmet för arbetsförmåga flyttas tyngdpunkten från att undersöka arbetsförmågan till att stärka den befintliga arbets- och funktionsförmågan och att främja sysselsättningen.</p> <p>Åtgärderna främjar sysselsättningen av partiellt arbetsföra personer och deras förutsättningar att orka i arbetet genom att erbjuda dem ändamålsenliga tjänster som stöder arbetsförmågan. Nya metoder söks med hjälp av försöksprojekten i syfte att kunna införa effektiva tjänster och verksamhetsmodeller. Det som eftersträvas är en förmåga att identifiera behov av stöd för arbetsförmågan hos partiellt arbetsföra personer och att erbjuda dem individuella tjänster som stöder arbetsförmågan och främjar sysselsättningen vid rätt tidpunkt. Experternas kunnande och resursallokeringen har stärkts i syfte att förbättra tjänsterna för partiellt arbetsföra personer.</p>

Pelarens princip**Förteckning över de främsta åtgärderna****Åtgärdernas uppskattade effekt**

8. Pelare 3, Investering 1 (P3C1I1), i Finlands program för hållbar tillväxt: Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt, inklusive komponenten:

- Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) utvidgas

- Psykisk hälsa och arbetsförmåga som en förutsättning för sysselsättning och produktivitet

9. Pelare 3, Reform 2 (P3C1R2), i Finlands program för hållbar tillväxt: Ändringarna om att gradvis slopa tilläggsdagarna med arbetslöshetsdagpenning trädde i kraft den 1 januari 2023.

10. Helheten av arbetslivsprogram i regeringsprogrammen med målet att främja sysselsättningen och stärka arbetsförmågan, arbetshälsan, produktiviteten och den psykiska hälsan i arbetslivet

- ARBETE2030
- Programmet för arbetsförmåga
- Forsknings- och utvecklingsprogram för arbete, hälsa och arbetsförmåga
- Åtgärdsprogrammet för god psykisk hälsa i arbetslivet

Målet med programmet för arbetsförmåga är att genom olika åtgärder påverka arbetsmarknadssituationen för personer i en utsatt ställning på arbetsmarknaden, särskilt för partiellt arbetsföra arbetslösa, personer med funktionsnedsättning och personer som insjuknat i psykiska störningar. Effekten är att tjänsterna som stöder arbetsförmågan och sysselsättningen utvecklas, deras kvalitet höjs och de blir mer lättillgängliga och lättåtkomliga. Jämlikheten tar sig uttryck som bättre jämlikhet på arbetsmarknaden. Inom tjänsterna som stöder arbetsförmågan och sysselsättningen handlar jämlikhet också om bättre regional jämlikhet i fråga om serviceutbudet. I samband med en uppföljnings- och utvärderingsundersökning kommer fokus att läggas på åtgärdernas köns- och likvärdighetskonsekvenser.

Åtgärderna för att höja sysselsättningsgraden och kunskapsnivån i syfte att påskynda hållbar tillväxt som ingår i Pelare 3 har effekter som främjar jämställdheten mellan könen. Målet med höjningen av åldersgränsen för tilläggsdagar och slutligen avvecklandet av tilläggsdagarna är att göra karriärerna längre och därigenom minska arbetslösheten och öka sysselsättningen. Finansministeriet bedömer att slopandet av det system med tilläggsdagar som hittills ingått i utkomstskyddet för arbetslösa höjer sysselsättningen med ca 7 900 personer.

Pelarens princip

Förteckning över de främsta åtgärderna

Åtgärdernas uppskattade effekt

10. ARBETE2030 främjar arbetshälsan, arbetslivsinnovationer och produktiviteten på arbetsplatserna samt påverkar branschernas attraktivitet och matchningen.

- Konzeptutveckling, distribution och etablering av bästa praxis från bransch- och regionprojekt (NTM-centralerna)
- Ledarskapsnätverkets verksamhet
- Effektbedömning

Forsknings- och utvecklingsprogrammet för arbete, hälsa och arbetsförmåga främjar forskningen och kunskapsbasen på området för att stödja beslutsfattandet

- Dialoger mellan forskare och experter
- Sammanställande av forskningsinformation, nätverksbygge
- Projektarbetet för hybridarbete, distansarbete och närarbete HELP (Arbetshälsoinstitutet) samlar ihop aktuell forskningsinformation.

Åtgärdsprogrammet för god psykisk hälsa i arbetslivet – minskning av sjukfrånvaron och invalidpensioner som beror på psykisk ohälsa

- En verksamhetsmodell för främjande av psykisk hälsa införs i företagshälsovårdssamarbetet. Pilotprojekt pågår.
- Verktyslåda: Har till dags dato använts 60 000 gånger. Distributionen av verktyslådan pågår. Verktyslådan utvecklas utifrån responsen.
- Effektbedömning
- Kommunikationsprojekt

I mars 2021 inleddes ett kommunförsök för sysselsättning. Målet med programmet är att effektivisera det regionala samarbetet mellan olika myndigheter inom hanteringen av sysselsättningen.

Cirka 230 000 kunder hos arbets- och näringsbyråerna överfördes på kommunernas ansvar och cirka en tredjedel av arbets- och näringsbyråernas personal övergick till kommunernas tjänst i mars 2021 (över 1 100 årsverken).

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
	<p>De offentliga arbetskraftstjänsterna har reviderats genom att den s.k. nordiska modellen för arbetskraftsservice infördes i maj 2022. Kontakten mellan arbetskraftsmyndigheten och de arbetssökande har utökats avsevärt. Samtidigt ska den sysselsättningsplan som upprättas tillsammans med den arbetslösa innehålla en kvantitativ skyldighet att söka jobb. I samband med att modellen togs i bruk lindrades påföljderna i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa.</p>	<p>Arbets- och näringsbyråerna och de kommuner som deltagit i kommunförsöken för främjande av sysselsättningen har beviljats 70 miljoner euro per år i tilläggsresurser för genomförandet av den nordiska modellen för arbetskraftsservice.</p> <p>Den nordiska modellen för arbetskraftsservice uppskattas öka sysselsättningen med cirka 10 000 sysselsatta. Sysselsättningseffekterna beräknas nå full effekt från och med 2025.</p>
	<p>Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (Jotpa) inledde sin verksamhet mot slutet av 2021. Servicecentret främjar utvecklingen av kompetensen hos befolkningen i arbetsför ålder och tillgången på kompetent arbetskraft. Lagen om servicecentralen trädde i kraft den 1 september 2021.</p>	<p>Betydande tilläggsresurser har beviljats för utvecklingsprojekt som främjar det kontinuerliga lärandet och kunnandet hos befolkningen i arbetsför ålder. För centralens bestående driftskostnader har reserverats ett årligt anslag om cirka en miljon euro. För finansieringen av utbildningarna och kompetenstjänsterna och för betalning av andra utgifter i enlighet med uppgifterna har servicecentret tillgång till sammanlagt 115,5 miljoner åren 2021–2026, av vilket 35,5 miljoner euro finansieras från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (P3C2).</p>
	<p>Våren 2021 beslutade regeringen att fortsätta beredningen av överföringen av arbets- och näringsstjänsterna till kommunerna. Enligt planerna överförs tjänsterna i sin helhet till kommunerna 2025. För att säkerställa en smidig överföring föreskrivs en fortsättning på kommunförsöken tills arbets- och näringsstjänsterna överförs till kommunerna. En regeringsproposition om överförandet av arbets- och näringsstjänsterna lämnades till riksdagen i oktober 2022.</p>	
	<p>Andra utvecklingsprojekt som anknyter till arbetskraftstjänsterna är reformen av lönesubventionen, inledandet av ett rekryteringsförsök, höjning av sysselsättningsgraden för personer över 55 år och utveckling av lagstiftningen om sektorsövergripande tjänster. Ett försök med rekryteringsstöd inleddes i mars 2022, de övriga åtgärderna ska inledas under 2023.</p>	
<p>5. Trygg och anpassningsbar anställning</p>		

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
6. Lön		I Finland omfattas lönerna i hög grad av arbetsmarknadsorganisationernas autonomi, som dock begränsas bland annat av lagstiftningen om jämlikhet och jämställdhet. Arbetarskyddsmyndigheterna och fackförbunden hjälper arbetstagare att få den lön som hör till dem enligt kollektivavtalen. Regeringen har strävat efter att säkerställa att även invandrare får behöriga löner.
7. Information om anställningsvillkor och skydd vid uppsägning		Arbetarskyddsmyndigheten övervakar att arbetslagstiftningen följs. För närvarande implementeras direktivet om öppna och transparenta arbetsvillkor, som förbättrar arbetstagarnas rätt att få information om anställningens villkor.
8. Dialog mellan arbetsmarknadens parter och arbetstagarnas delaktighet		Dialogen med arbetsmarknadsorganisationerna är ett centralt och etablerat sätt att förnya särskilt arbets- och sociallagstiftningen. Lagen om samarbete har reformerats och hörandet av och informationen till personalen har effektiviserats genom införandet av principen om fortlöpande samråd.
9. Balans mellan arbete och privatliv	1. Ändringarna i lagen om föräldraledigheter har antagits och lagarna trädde i kraft den 1 augusti 2022. Efter reformen är det möjligt att använda föräldraledighetspenningar mer flexibelt i syfte att kombinera arbetet och barnavården. Målet med reformen är att föräldraledigheterna fördelas jämnare mellan de båda föräldrarna än i dag. I fortsättningen har båda föräldrarna rätt till lika långa föräldraledighetsperioder.	1. Det är numeriskt utmanande att bedöma i hur stor utsträckning föräldrarna verkligen kommer att utnyttja flexibiliteten i fråga om dagpenningar. En sådan bedömning är möjlig först efter att reformen har varit i kraft en längre tid.

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
10. Hälsosam, säker och välanpassad arbetsmiljö samt dataskydd	<p>SHM:s Policy för arbetsmiljö och välbefinnande i arbetet till år 2030. Säkra och sunda arbetsförhållanden samt arbetsförmåga för alla -</p> <p>Polycyn preciserar social- och hälsovårdsministeriets strategi och styr verksamheten inom ministeriet och dess förvaltningsområde, för att arbetet på alla arbetsplatser ska vara sunt och tryggt, oberoende av arbetets form. Polycyn har tre fokusområden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Framtida utmaningar för arbetarskyddet och säkerheten och välbefinnandet i arbetet • Trygga och sunda arbetsförhållanden • Främjande av funktions- och arbetsförmåga samt anställbarhet 	<p>För åren 2022–2023 har utarbetats en genomförandeplan som konkretiserar de åtgärder med vars hjälp social- och hälsovårdsministeriet och dess samarbetspartner tillsammans främjar uppnåendet av fokusområdenas mål. En bred grupp av arbetslivspåverkare, från ministerier till arbetsmarknadsorganisationer, forsknings- och utvecklingsorganisationer samt andra arbetslivsaktörer, har deltagit i utarbetandet av genomförandeplanen.</p>
11. Barnomsorg och stöd för barn	<p>I början av augusti 2020 trädde lagen om ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn, som avvecklade begränsningen av subjektiv rätt till småbarnspedagogik, i kraft.</p>	<p>Efter lagändringarna har alla barn lika rätt till småbarnspedagogik, och familjens socioekonomiska ställning eller bosättningsort påverkar inte längre omfattningen av barnets rätt till småbarnspedagogik.</p>
	<p>Gruppstorleken för barn över tre år på daghemmen minskade genom att personaldimensioneringen för barn som har fyllt tre år återställdes på daghem till 1:7. Ändringen trädde i kraft den 1 augusti 2020.</p>	<p>Ändringen förbättrade personaldimensioneringen på daghem och personalens möjlighet att stödja barnens utveckling och lärande.</p>
	<p>Ändringen av lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken trädde i kraft den 1 augusti 2021. Kundavgifterna för småbarnspedagogik sänktes så att vårdnadshavarnas inkomstgränser höjdes med 31 procent. Dessutom sänktes avgifter som tas ut för syskon så att den avgift som tas ut för det andra barnet är 40 procent av den kalkylerade avgiften för småbarnspedagogik på heltid för det yngsta barnet, då det tidigare var 50 procent.</p>	<p>Tack vare ändringen är det mer lönsamt att ta emot jobb, då småbarnspedagogikavgifterna inte stiger så snabbt till den högsta nivån. Uppskattningsvis 20 000 nya familjer övergick till att omfattas av avgiftsfri småbarnspedagogik.</p>
	<p>Lagen om småbarnspedagogik reviderades genom att bestämmelser om stöd för barnet fogades till lagen. Ändringarna träder i kraft den 1 augusti 2022.</p>	<p>Reformen av lagen om småbarnspedagogik stärker barnets rätt att få det stöd som de behöver i rätt tid och enligt de behov som varje barn har. Reformen stöder tillgodoseendet av barnets rättsäkerhet och skapar ett starkare kontinuum till förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen.</p>
	<p>Den nationella barnstrategin och den nationella planen för genomförande av Europeiska barngarantin</p>	<p>Förbättring av situationen för utsatta barn.</p>

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
	<p>Kundavgifterna för småbarnspedagogik sänktes en andra gång genom en lagändring som trädde i kraft den 1 mars 2023. Genom denna ändring höjdes vårdnadshavarnas inkomstgränser med 33 procent, vilket innebär att uppskattningsvis 30 000 nya familjer kommer att omfattas av avgiftsfri småbarnspedagogik.</p>	
12. Socialt skydd	<p>1. Finland har utarbetat en nationell plan gällande rådets rekommendation om tillgång till socialt skydd för arbetstagare och egenföretagare (2019/C 387/01)</p>	
13. Arbetslöshetsförmåner	<p>1. Pelare 3, Reform 2 (P3C1R2), i Finlands program för hållbar tillväxt: Ändringarna om sloandet av tilläggsdagar i fråga om arbetslöshetsdagpenning har godkänts, och reformen trädde i kraft den 1 januari 2023.</p>	<p>1. Åtgärderna för att höja sysselsättningsgraden och kunskapsnivån i syfte att påskynda hållbar tillväxt, som ingår i Pelare 3, har effekter som främjar jämställdheten mellan könen. Målet med höjningen av åldersgränsen för tilläggsdagar och slutligen avvecklandet av tilläggsdagarna är att göra karriärerna längre och därigenom minska arbetslösheten och öka sysselsättningen. Enligt finansministeriets uppskattning skulle sloandet av tilläggsdagarna inom utkomstskyddet för arbetslösa stärka sysselsättningen med cirka 7 900 sysselsatta.</p>
14. Minimiinkomst	<p>1. Lagen om utkomststöd har reviderats under regeringsperioden, och ändringarna trädde i kraft i början av 2023.</p> <p>2. Reform av den sociala tryggheten senast 2027.</p>	<p>1. Syftet med reformen är att förbättra situationen för klienter inom socialvården och klienter i utsatt ställning i deras egenskap av sökande av utkomststöd och förbättra deras tillgång till tjänster.</p> <p>2. Syftet med reformen av den sociala tryggheten är att skapa ett tydligare system som fungerar bättre och som gör det möjligt att samordna arbete och social trygghet i förändrade livssituationer. Viktiga mål är att säkerställa social rättvisa och en tryggad utkomst då sociala risker blir verklighet. Avsikten med reformen är också att minska behovet av långvarigt utkomststöd.</p>

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
15. Åldersinkomst och ålderspension	Reformen av familjeledigheterna	Reformen av familjeledigheterna neutraliserar effekten av familjeledigheter på intjänandet av pensioner mellan könen, då vårdansvaret för barnen i och med reformen fördelas jämnare mellan föräldrarna. Om familjeledigheterna börjar fördela sig jämnare mellan föräldrarna i och med reformen kommer detta även att påverka intjänandet av pensioner och pensionsskillnaderna mellan könen.
16. Hälsa- och sjukvård	1. Pelare 4 i Finlands program för hållbar tillväxt, Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet, samt de reformer (P4C1R1) och investeringar (P4C1I1–P4C1I4) som lyder under den	1. De reformer och investeringar som presenteras i pelare 4 stärker den sociala hållbarheten genom att öka tillgången till tjänster inom social- och hälsovården i alla befolkningsgrupper samt genom att förebygga utslagning på lång sikt. Åtgärderna inom pelare 4 stöder genomförandet av strukturreformen inom social- och hälsovården. De åtgärder som vidtas främjar genomförandet av de mål i regeringsprogrammet som anknyter till strukturreformen; att trygga jämlika och högklassiga tjänster inom socialvården, hälsovården och räddningstjänsten för alla som bor i Finland, förbättra dessa tjänsters tillgång och tillgänglighet samt att minska välfärds- och hälsoskillnaderna.
	2. I enlighet med statsminister Marins regeringsprogram reformerades lagstiftningen om klientavgifter inom social- och hälsovården bland annat genom att utvidga tjänsternas avgiftsfrihet och göra avgifterna skäligare. Den största delen av lagändringarna trädde i kraft i juli 2021.	2. Dessa ändringar främjar jämlikheten i fråga om hälsa och tillgång till vård på samma sätt som vårdreformen.
	3. Hösten 2023 förkortas den lagstadgade maximitiden inom vilken en person ska få vård inom den offentliga primärvården avsevärt (från 3 månader till 14 dygn). Maximitiden förkortas ytterligare från och med hösten 2024 (till 7 dygn).	3. Genom den föreslagna reformen tryggas att medborgarna får vård inom primärvården i icke-brådskande situationer snabbare än i dag. Syftet med reformen är att stärka basservicen inom hälso- och sjukvården och att förbättra tillgången till tjänsterna.
	4. Programmet Framtidens social- och hälsocentral	4. Ett av de främsta målen med utvecklingsprogrammet är att förbättra den jämlika tillgången till hälsotjänster.

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
<p>17. Inkludering av personer med funktionsnedsättning</p>	<p>1. För att främja genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning har ett nationellt handlingsprogram, "Rätt till delaktighet och likabehandling 2020–2023", utarbetats. Handlingsprogrammet omfattar 110 åtgärder som olika ministerier åtagit sig att genomföra.</p> <p>2. Pelare 3, Investering 1 (P3C111), i Finlands program för hållbar tillväxt: Sysselsättningsgraden och kunskapsnivån höjs för att påskynda hållbar tillväxt, inklusive komponenten:</p> <p>- Programmet för arbetsförmåga och utvecklingsprojektet IPS – Sijoita ja valmenna! (Placera och träna!) utvidgas.</p>	<p>1. I handlingsprogrammet betonas betydelsen av delaktighet för personer med funktionsnedsättning i en omvärld som är under konstant förändring samt betydelsen av tillgänglighet som en förutsättning för genomförandet av de övriga rättigheterna. Målet med handlingsprogrammet är att öka medvetenheten om rättigheterna för personer med funktionsnedsättning och integreringen av dessa rättigheter i olika förvaltningsområden och mer allmänt i samhället.</p> <p>2. Målet med programmet för arbetsförmåga är att genom olika åtgärder påverka arbetsmarknadssituationen för personer i en utsatt ställning på arbetsmarknaden, särskilt för partiellt arbetsföra arbetslösa, personer med funktionsnedsättning och personer som insjuknat i psykiska störningar. På så sätt utvecklas tjänsterna som stöder arbetsförmågan och sysselsättningen, deras kvalitet höjs och de blir mer lättillgängliga och lättåtkomliga. Jämlikheten tar sig uttryck som bättre jämlikhet på arbetsmarknaden. Inom tjänsterna som stöder arbetsförmågan och sysselsättningen handlar jämlikhet också om bättre regional jämlikhet i fråga om serviceutbudet. Vid uppföljnings- och utvärderingsundersökning kommer fokus att läggas på åtgärdernas köns- och likvärdighetskonsekvenser</p>

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
<p>3. Finlands program för hållbar tillväxt: pelare 4 reform 1 (P4C1R1), Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet, samt investeringar som ingår i detta (P4C1I1- P4C1I4).</p>	<p>3.De reformer och investeringar som presenteras i pelare 4 ökar den sociala hållbarheten genom att öka tillgången till tjänster inom social- och hälsovården i alla befolkningsgrupper (inkl. personer i en särskilt utsatt ställning) samt genom att förebygga utslagning på lång sikt. Åtgärderna inom pelare 4 stöder genomförandet av strukturreformen inom social- och hälsovården. De åtgärder som vidtas främjar genomförandet av de mål i regeringsprogrammet som anknyter till strukturreformen; att trygga jämlika och högklassiga tjänster inom socialvården, hälsovården och räddningstjänsten för alla som bor i Finland, förbättra dessa tjänsters tillgång och tillgänglighet samt att minska välfärds- och hälsoskillnaderna.</p>	

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
18. Långvarig vård och omsorg	<p>Ändringar av äldreomsorgslagen 2020–2023:</p> <p>Personaldimensionering inom serviceboende med heldygnsvård och långvarig institutionsvård:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Från och med 1.10.2020: 0,5 arbetstagare per klient. • Från och med 1.1.2021: 0,55 arbetstagare per klient. • Från och med 1.1.2022: 0,6 arbetstagare per klient. • Från och med 1.4.2023: 0,7 arbetstagare per klient. • Bedömningssystemet RAI införs senast 1.4.2023 <p>Genom den ändring av äldreomsorgslagen som för närvarande behandlas i riksdagen föreslås följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hemvård omfattar hemsjukvård beroende på kundens behov och separata stödtjänster samt, som en ny socialservice, en trygghetservice. • Hemvård ska ordnas enligt personens behov under alla tider på dygnet, också på natten. • Användning av teknik i genomförandet av hemvården. • Säkerställande av tillräcklig hemvård genom noggrann planering och uppföljning av personalresurser även genom egenkontroll. • Mångsidiga och flexibla boendelösningar främjas. • Gemenskapsboende ska ersätta det nuvarande så kallade vanliga serviceboendet. Målet är att service kan fås i samma bostad när servicebehoven förändras. • Långvarig institutionsvård för äldre personer avvecklas före utgången av 2027 	<p>Det är fråga om en lagstadgad minimidimensionering av personal i syfte att trygga äldre personers grundlagsenliga rätt till oundgänglig omsorg och tillräckliga social- och hälsovårdstjänster.</p> <p>Genom det förslag till ändring av äldreomsorgslagen som för närvarande behandlas i riksdagen förbättras tillgången till service som ges i hemmet och dess kvalitet samt främjas tillräckliga personalresurser i hemvården. Man förnyar den helhet av bestämmelser som gäller service som ges i hemmet samt boendeservice. Till äldreomsorgslagen fogas informativa bestämmelser som främjar mångsidigt boende för äldre personer.</p>

Pelarens princip	Förteckning över de främsta åtgärderna	Åtgärdernas uppskattade effekt
19. Social bostadsproduktion och stöd som minskar bostadslöshet	<p>1. Samarbetsprogrammet för halvering av bostadslösheten 2020–2022.</p> <p>a. Alla som behöver ska erbjudas en social hyresbostad eller en tjänst som tryggar boendet.</p> <p>b. Personer som är i en utsatt ställning har rätt till ändamålsenlig hjälp och till skydd mot vräkning.</p> <p>c. Bostadslösa personer ska erbjudas tillräckligt skydd och tillräckliga tjänster för att främja deras sociala delaktighet.</p> <p>Samarbetsprogrammet för halvering av bostadslösheten 2020–2022 har avslutats, men som ett delprojekt av programmet utvecklas social- och hälsovårdstjänster som minskar bostadslöshet, och detta projekt fortsätter till slutet av 2023. Projektet går ut på att förbättra de bostadslösas ställning genom att utveckla social- och hälsovårdstjänster med låg tröskel.</p>	<p>1. Samarbetsprogrammet förbättrar bostadslösa personers ställning i centrala städer genom att bland annat utöka antalet bostäder som är avsedda för bostadslösa och utveckla social- och hälso-tjänster med låg tröskel.</p>
20. Tillgång till basservice	<p>1. Pelare 4 i Finlands program för hållbar tillväxt, Bättre tillgång till social- och hälsovårdstjänster och ökad kostnadseffektivitet, samt de reformer (P4C1R1) och investeringar (P4C1I1–P4C1I4) som lyder under den</p>	<p>1. De reformer och investeringar som presenteras i pelare 4 stärker den sociala hållbarheten genom att öka tillgången till tjänster inom social- och hälsovården i alla befolkningsgrupper samt genom att förebygga utslagning på lång sikt. Åtgärderna inom pelare 4 stöder genomförandet av strukturreformen inom social- och hälsovården. De åtgärder som vidtas främjar genomförandet av de mål i regeringsprogrammet som anknyter till strukturreformen; att trygga jämlika och högklassiga tjänster inom socialvården, hälsovården och räddningstjänsten för alla som bor i Finland, förbättra dessa tjänsters tillgång och tillgänglighet samt minska välfärds- och hälsoskillnaderna.</p>

Bilaga 4. Genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling

Mål för hållbar utveckling	Lista över de främsta åtgärderna I denna lista har några av de mest centrala åtgärderna för varje SDG lyfts fram. En mer heltäckande lista finns i regeringens redogörelse för Agenda2030.1.	Åtgärdernas uppskattade effekt (laadullinen ja/tai määrittely)
1. Ingen fattigdom	1. Reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet https://stm.fi/sv/reform-av-den-sociala-tryggheten 2. Samarbetsprogrammet för halvering av bostadslösheten https://ym.fi/sv/bostadsloshet 3. Barnstrategin https://stm.fi/sv/barnstrategi 4. Afrikastrategin https://um.fi/finlands-afrikastrategi 5. Åtgärdsplan för att minska fattigdomen och utslagningen till 2030 https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164364	1. Den sociala rättvisan ökar och utkomsten tryggas då sociala risker blir verklighet. 2. Utbudet av bostäder för bostadslösa ökar och arbetet för bostadslösa stärks i kommunernas basservice. 3. Ett samhälle som respekterar barnets rättigheter, verksamheten överskrider regeringsperioderna och förenar förvaltningsområdena 4. De politiska och ekonomiska relationerna mellan Finland och Afrika stärks 5. Minska antalet människor som löper risk att drabbas av fattigdom och utslagning
2. Ingen hunger	1. Färdplan för matsvinn https://projects.luke.fi/ruokahavikkiseuranta/sv/fardplan/ 2. Programmet för klimatvänlig mat https://mmm.fi/sv/programmet-for-klimatvanlig-mat 3. Åtgärdsprogrammet för cirkulation av näringsämnen https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf/3896ea79-abd4-8d86-7b1f-6e615e6fe054/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf?t=1603260574640	1. Matsvinnet minskar. 2. Samhället går mot ett klimathållbart livsmedelssystem. 3. I Finland införs en så hög självförsörjningsgrad inom näringsämnen som möjligt genom att ta tillvara och utnyttja näringsämnen och organiska ämnen bland annat från avloppsvatten.

1 Statsrådets kansli (2020): <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162475>

Mål för hållbar utveckling	Lista över de främsta åtgärderna I denna lista har några av de mest centrala åtgärderna för varje SDG lyfts fram. En mer heltäckande lista finns i regeringens redogörelse för Agenda2030.1.	Åtgärdernas uppskattade effekt (laadullinen ja/tai määrittelyt)
3. God hälsa och välbefinnande	1. Reformen av social- och hälsovården och räddningsväsendet https://soteuudistus.fi/sv/framsida 2. Åtgärdsprogrammet för psykisk hälsa i arbetslivet https://stm.fi/sv/program-for-psykisk-halsa-i-arbetslivet 3. Programmet Framtidens social- och hälsocentral https://soteuudistus.fi/sv/programmet-framtidens-social-och-halsocentral	1. Den sociala rättvisan ökar och utkomsten tryggas då sociala risker blir verklighet. 2. Sjukfrånvaron och invalidpensionerna minskar. Arbetsplatserna har beredskap att stödja medarbetarnas psykiska hälsa. 3. Heltäckande social- och hälsocentraler, där människorna får tjänster och hjälp smidigt och enligt sina individuella behov. Människornas förtroende för de offentliga social- och hälsojärnerna stärks.
4. God utbildning	1. Utbildningspolitiska redogörelsen https://okm.fi/sv/utbildningsredogorelse 2. Utvidgningen av läroplikten och avgiftsfri utbildning på andra stadiet https://okm.fi/sv/utvidgningen-av-laroplikten 3. Projektet för klimat- och hållbarhetsfostran inom utbildningen https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/mittava-ilmasto-ja-kestavyyskasvatustukemaan-koulujen-ja-oppilaitosten-ilmastotyota 4. Utvecklingsprogrammet Utbildning för alla https://okm.fi/sv/kvalitetsprogram	Den höga kvaliteten och effektiviteten inom utbildningen upprätthålls och det finländska systemets prestations- och konkurrensförmåga i den internationella verksamhetsmiljön utvecklas. 2. Utbildnings- och kompetensnivån höjs på alla utbildningsstadier, skillnaderna i inlärn timer blir mindre och jämlikheten i fråga om utbildning ökar. 3. Verksamhetskulturen i skolorna förändras mot en ekologiskt mer hållbar livsstil och elevernas kunskaper och färdigheter när det gäller att bromsa upp klimatförändringen stärks. 4. Kvaliteten och jämlikheten inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen stärks.

Mål för hållbar utveckling

Lista över de främsta åtgärderna
I denna lista har några av de mest centrala åtgärderna för varje SDG lyfts fram. En mer heltäckande lista finns i regeringens redogörelse för Agenda2030.1.

Åtgärdernas uppskattade effekt (laadullinen ja/tai määrittely)

5. Jämställdhet mellan könen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jämställdhetsprogrammet https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162668 2. Regeringens och arbetsmarknadsorganisationernas likalönsprogram https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162642 3. Reformen av familjeledigheterna https://stm.fi/sv/reform-av-familjeledigheterna 4. Programmet för bekämpning av våld mot kvinnor https://oikeusministerio.fi/sv/programmet-for-bekampning-av-vald-mot-kvinnor 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finland – ledande på jämställdhet. Åtgärderna gäller bland annat arbetslivet, ekonomisk jämställdhet och integrering av könsperspektivet. 2. För att minska löneskillnaden mellan kvinnor och män vidtas de åtgärder som avtals i programmet och som gäller löne- och avtalspolitiken, utveckling av lönesystemen, förbättring av lönekunskaperna, nedmontering av segregeringen och balansen mellan arbete och familjeliv. 3. De ändringar som direktivet om balans i arbetslivet förutsätter genomförs. Familjeledigheterna fördelas jämnare och stjärnfamiljer är jämlika. 4. Medvetenheten om våld mot kvinnor ökar bland allmänheten och på myndighetsnivå.
6. Rent vatten och sanitet för alla	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programmet för effektivt vattenskydd https://ym.fi/sv/vattnenstur 2. Åtgärdsprogrammet för cirkulation av näringsämnen https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelma-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf/3896ea79-abd4-8d86-7b1f-6e615e6fe054/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelma-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf?t=1603260574640 3. Åtgärdsprogrammet Ett vattenansvarsfullt Finland 2030 https://www.syke.fi/hankkeet/vesivastuu2030(endast på finska) 4. Skärgårdshavsprogrammet / Färdplan för vattenskydd inom jordbruket https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-398-069-3 (endast på finska) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fokus läggs på bland annat bättre hantering av vattenhushållningen inom jord- och skogsbruket samt återställande av vattendrag. Programmet skapar kontinuitet inom vattenskyddet. 2. I Finland införs en så hög självförsörjningsgrad inom näringsämnen som möjligt genom att ta tillvara och utnyttja näringsämnen och organiska ämnen bland annat från avloppsvatten. 3. De finländska företagens ansvar för vattenförvaltningen utvecklas. 4. Vattenskyddsåtgärderna främjas och i synnerhet belastningen från jordbruket i Skärgårdshavets avrinningsområde minskas.

Mål för hållbar utveckling	Lista över de främsta åtgärderna I denna lista har några av de mest centrala åtgärderna för varje SDG lyfts fram. En mer heltäckande lista finns i regeringens redogörelse för Agenda2030.1.	Åtgärdernas uppskattade effekt (laadullinen ja/tai määrittely)
7. Förmånlig och ren energi	1. Nationella klimat- och energistrategin https://tem.fi/sv/energi-och-klimatstrategi 2. Reformen av energibeskattningen https://valtioneuvosto.fi/-/10623/energiaverotus-muuttuvuoden-2022-alusta?languageld=sv_SE 3. Nationella biogasprogrammet och stöd till biogasinvesteringar https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=TEM079:00/2019 (endast på finska)	1. Främjandet av värmeproduktion som inte bygger på förbränning på färden mot ett klimatneutralt samhälle. 2. Användningen och produktionen av biogas ökar. 3. Finlands energi- och utsläppsutveckling bedöms och planeras på färden mot ett klimatneutralt samhälle.
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	1. Livslång handledning och övriga arbetskraftstjänster https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162578 2. Programmet för mångfald i arbetslivet inleddes https://tem.fi/sv/programmet-for-mangfald-i-arbetslivet 3. Programmet för arbetsförmåga för partiellt arbetsförmögna https://stm.fi/sv/programmet-for-arbetsformaga 4. Strategiskt program för främjande av cirkulär ekonomi https://ym.fi/sv/programmet-for-framjande-av-cirkular-ekonomi	1. Livslång handledning av lärandet hjälper individer att identifiera sin förmåga och sitt kunnande. Handledningen förbättrar sysselsättningen, välbefinnandet och delaktigheten. 2. Företagen och organisationerna drar nytta av mångfalden och det blir lättare för invandrare att få uppgifter som motsvarar deras kompetens och att avancera i karriären. 3. Sysselsättningsgraden är 75 procent. Partiellt arbetsföra personer får individuella tjänster för arbetsförmåga och sysselsättning vid rätt tidpunkt. 4. Den cirkulära ekonomin görs till ekonomins nya fundament senast 2035. Den cirkulära ekonomin producerar välfärd inom gränserna för jordens bärkraft.
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	1. Regeringens färdplan för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet https://okm.fi/sv/fui-fardplan 2. Industribranschernas arbete med färdplanerna för ett koldioxidsnålt samhälle https://tem.fi/sv/fardplaner-for-ett-koldioxidsnalt-samhalle-2035 3. Den nationella bioekonomistrategin och utvecklingsprojekt som stöder dess genomförande https://mmm.fi/sv/skogar/strategier-och-program/finlands-bioekonomistrategi	1. Riktlinjer för hållbar tillväxt och välfärd. Åtgärderna stärker kompetensklustren och ekosystemen. 2. Industrisektorerna främjar övergången till ett klimatneutralt samhälle med sina frivilliga åtaganden. 3. Beroendet av fossila bränslen minskar, den gröna tillväxten och antalet nya arbetstillfällen ökar.

Mål för hållbar utveckling	Lista över de främsta åtgärderna I denna lista har några av de mest centrala åtgärderna för varje SDG lyfts fram. En mer heltäckande lista finns i regeringens redogörelse för Agenda2030.1.	Åtgärdernas uppskattade effekt (laadullinen ja/tai määrellinen)
10.Minskad ojämlikhet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Statsrådets redogörelse om rättsvården https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM063:00/2021 2. Åtgärdsprogrammet Digitala transport- och kommunikationstjänster görs tillgängliga https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79917 (endast på finska) 3. Reform av den sociala tryggheten https://stm.fi/sv/reform-av-den-sociala-tryggheten 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förtroendet för rättsvården ökar. 2. De digitala tjänsterna lämpar sig för så många som möjligt. 3. Den sociala rättvisan ökar och utkomsten tryggas då sociala risker blir verklighet.
11. Hållbara städer och samhällen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reform av markanvändnings- och bygglagen https://ym.fi/sv/markanvandnings-och-bygglagen 2. Utvecklingsprogram för bostadspolitiken https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=YM031:00/2019 3. Samarbetsprogrammet för halvering av bostadslösheten https://ym.fi/sv/bostadsloshet 4. Programmet för hållbara städer Framsida Hållbar stad (kestavakaupunki.fi) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. En sund, trygg och trivsamt boendemiljö där de olika befolkningsgruppernas behov beaktas. 2. Bra och jämlikt boende till skäliga priser. 3. Utbudet av bostäder för bostadslösa ökar och arbetet för bostadslösa stärks i kommunernas basservice. 4. Städernas och kommunernas hållbara utveckling främjas. Huvudteman för programmet är koldioxidsnäla städer, smarta städer, friska städer och socialt hållbara städer.
12.Hållbar konsumtion	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strategiskt program för främjande av cirkulär ekonomi https://ym.fi/sv/programmet-for-framjande-av-cirkular-ekonomi 2. Industribranschernas arbete med färdplanerna för ett koldioxidsnålt samhälle https://tem.fi/sv/fardplaner-for-ett-koldioxidsnalt-samhalle-2035 3. Åtgärdsprogrammet för cirkulation av näringsämnen https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelma-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf/3896ea79-abd4-8d86-7b1f-6e615e6fe054/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelma-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf?t=1603260574640 4. Färdplanen för plast Färdplanen för plast (valtioneuvosto.fi) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den cirkulära ekonomin görs till ekonomins nya fundament senast 2035. Den cirkulära ekonomin producerar välfärd inom gränserna för jordens bärkraft. 2. Industrisektorerna främjar övergången till ett klimatneutralt samhälle med sina frivilliga åtaganden. 3. I Finland införs en så hög självförsörjningsgrad inom näringsämnen som möjligt genom att ta tillvara och utnyttja näringsämnen och organiska ämnen bland annat från avloppsvatten. 4. Ett nationellt program som på ett tvärsektorielt sätt accelererar den hållbara, cirkulära ekonomin för plast.

Mål för hållbar utveckling	Lista över de främsta åtgärderna I denna lista har några av de mest centrala åtgärderna för varje SDG lyfts fram. En mer heltäckande lista finns i regeringens redogörelse för Agenda2030.1.	Åtgärdernas uppskattade effekt (laadullinen ja/tai määrittely)
13. Klimatgärningar	<p>1. Klimatlagen https://ym.fi/sv/klimatlagens-revidering</p> <p>2. Industribranschernas arbete med färdplanerna för ett koldioxidsnålt samhälle https://tem.fi/sv/fardplaner-for-ett-koldioxidsnalt-samhalle-2035</p> <p>3. Sektorsspecifika åtgärdsplaner, såsom färdplanen för fossilfria transporter och klimatplanen för markanvändningssektorn. https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=LVM050:00/2019</p> <p>https://mmm.fi/sv/markanvandningssektorns-klimatplan/markanvandningssektorns-klimatplan1</p>	<p>1. Klimatneutralitet senast 2035.</p> <p>2. Industrisektorerna främjar övergången till ett klimatneutralt samhälle med sina frivilliga åtaganden.</p> <p>3. Minskning av den totala mängden växthusgasutsläpp.</p>
14. Hav och marina resurser	<p>1. Nationella åtgärdsprogrammet för havspolitik https://vnk.fi/sv/havspolitik</p> <p>2. Programmet för främjande av inhemsk fisk https://mmm.fi/sv/fiskar/strategier-och-program/programmet-for-framjande-av-inhemsk-fisk</p> <p>3. Åtgärdsprogrammet för cirkulation av näringsämnen https://ym.fi/documents/1410903/38439968/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf/3896ea79-abd4-8d86-7b1f-6e615e6fe054/Ravinteiden-kierratyksen-toimenpideohjelman-2019-2030-allekirjoitettu-D7F9043A_0090_4785_B029_9C119B566BDD-146284.pdf?t=1603260574640</p>	<p>1. Östersjön skyddas, havsklustret och den marina produktionen är på en hållbar botten.</p> <p>2. Produktion av inhemsk fisk som bygger på cirkulär ekonomi främjas.</p> <p>3. I Finland införs en så hög självförsörjningsgrad inom näringsämnen som möjligt genom att ta tillvara och utnyttja näringsämnen och organiska ämnen bland annat från avloppsvatten.</p>

Mål för hållbar utveckling	Lista över de främsta åtgärderna I denna lista har några av de mest centrala åtgärderna för varje SDG lyfts fram. En mer heltäckande lista finns i regeringens redogörelse för Agenda2030.1.	Åtgärdernas uppskattade effekt (laadullinen ja/tai määrellinen)
15. Ekosystem och biologisk mångfald	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reform av naturvårdslagen https://ym.fi/sv/revideringen-av-naturvardslagen 2. Reform av markanvändnings- och bygglagen https://ym.fi/sv/markanvandnings-och-bygglagen 3. Livsmiljöprogrammet Helmi https://ym.fi/sv/livsmiljoprogrammet-helmi 4. METSO-programmet https://mmm.fi/sv/skogar/biodiversitet-och-skydd/metso-programmet 5. Kampanjen Min Naturgåva Kampanjen Min naturgåva inspirerar till att skydda den finländska naturen – Miljöministeriet 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De viktiga tjänster som arterna, naturtyperna och naturen erbjuder tryggas. 2. En sund, trygg och trivsam boendemiljö där de olika befolkningsgruppernas behov beaktas. 3. Den biologiska mångfalden i Finlands natur stärks, klimatförändringen bromsas upp och åtgärder vidtas för anpassning till klimatförändringen. 4. Tillbakagången av skogsdominerade naturtyper och skogsarterna stoppas och den biologiska mångfalden i naturen främjas. 5. Privatpersonerna och den offentliga sektorn för en gemensam naturvårdskampanj
16. Fredliga och rättvisa samhällen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utvecklingspolitisk redogörelse för de kommande valperioderna https://um.fi/nyheter/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/kehityspolitiikan-ylivaalikautinen-selonteko-2 2. Strategin för offentlig förvaltning https://vm.fi/sv/strategiprojektet-mot-en-medborgarorienterad-offentlig-forvaltning-pa-2020-talet 3. Nationell handlingsplan för grundläggande och mänskliga rättigheter https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM025:00/2020 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suomen kehitysyhteistyön läpileikkaavina periaatteina on mm. yhdenvertaisuuden, ilmastokestävyyden ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja turvaaminen. 2. Strategia tukee valtion viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä ja työnjakoa. 3. Perus- ja ihmisoikeusrakenteiden vahvistaminen ja oikeuksien toteutumisen seurannan kehittäminen Suomessa.
17. Samarbete och partnerskap	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den utvecklingspolitiska redogörelsen för de kommande valperioderna verkställs. https://um.fi/ uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/kehityspolitiikan-ylivaalikautinen-selonteko-2 (endast på finska) 2. Statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse. https://valtioneuvosto.fi/sv/-/utrikes-och-sakerhetspolitiska-redogorelsen-2020-sakerhet-och-globalt-ansvarstagande-hanger-samman 3. Åtgärdsprogrammet för beskattning och utveckling verkställs https://um.fi/julkaisut/-/asset_publisher/TVOLgBmLyZvu/content/julkaisu-verotus-ja-kehitys-suomen-toimintaohjelma-2020-2023-1 (endast på finska) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den resultatgivande verksamheten i utvecklingspolitikens huvudsakliga målområden och i fråga om de genomgående målen hjälper utvecklingsländerna att nå målen för Agenda2030. 2. Finlands utrikes- och säkerhetspolitik har som mål bland annat att främja det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet, stärka det multilaterala samarbetet, bära ett globalt ansvar och skapa fred. 3. Stöd ges till strävandena i länder som är under utveckling att förstärka sina egna skattesystem och få sin röst hörd också i förhandlingar om den globala skattepolitiken.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

FINANSMINISTERIET
Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 Statsrådet
Telefon 0295 160 01
finansministeriet.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-234-5 (pdf)

Mars 2023